

การกล่าวขำคู้สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

นางสาววิณา วุฒิจำนำงค้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

OTHER-REPETITION IN THAI CONVERSATION

Miss Weena Wutthichamnong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

โดย

นางสาววีณา วุฒิจำนงค์

สาขาวิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งกาญจนา เทพกาญจนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรุงเกียรติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภัคตีมาสุข)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา บำรุงรักษ์)

วิชา วุฒิจำนงค์ : การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย (OTHER-REPETITION IN THAI CONVERSATION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 161 หน้า.

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาปรากฏทั่วไปในการสนทนาทุกภาษา ทุกประเภทการสนทนา และมีหน้าที่ที่หลากหลาย อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการสื่อสาร แต่การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในแต่ละภาษาก็มีรูปแบบและหน้าที่แตกต่างกัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย และเพื่อเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในประเภทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและประเภทการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจมาจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทย ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันมาจากการบันทึกเสียงการสนทนาในการสนทนาแบบเผชิญหน้า ได้ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวนทั้งสิ้น 452 ครั้ง

ผลการวิจัยพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 4 รูปแบบ คือ การกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม ที่พบมากที่สุดคือการกล่าวซ้ำแบบขยายความ ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนามี 11 ชนิด แบ่งเป็นหน่วยทางภาษาระดับคำ 4 ชนิด หน่วยทางภาษาระดับวลี 5 ชนิด หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์ 1 ชนิด และหน่วยทางภาษาระดับประโยค 1 ชนิด ที่พบมากที่สุดคือการกล่าวซ้ำกริยาวลี ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำปรากฏทั้งการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนามี 17 หน้าที่ จัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด 6 หน้าที่ หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง 6 หน้าที่ และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด 5 หน้าที่ หน้าที่ที่ปรากฏมากที่สุดคือการแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด เมื่อเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในประเภทการสนทนาที่แตกต่างกันพบว่า รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในประเภทการสนทนาทั้ง 2 ประเภทส่วนใหญ่เหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏในแต่ละประเภทการสนทนา ข้อแตกต่างที่สำคัญคือประเภทการสนทนาแบบเน้นภารกิจปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อมากที่สุด ส่วนประเภทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องมากที่สุด และการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนปรากฏในประเภทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในประเภทการสนทนาในชีวิตประจำวัน ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาปรากฏในประเภทการสนทนาในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในประเภทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้เพื่อแสดงการมีส่วนร่วมในการสนทนาและแสดงว่าผู้กล่าวซ้ำให้ความสำคัญกับคู่สนทนา ทำให้การสนทนาดำเนินไปอย่างราบรื่น นอกจากนี้ประเภทของประเภทและชนิดของภารกิจยังมีผลต่อรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยอีกด้วย

ภาควิชา ภาษาไทย

ลายมือชื่อนิติดี .....

สาขาวิชา ภาษาไทย

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

ปีการศึกษา 2558

5580172222 : MAJOR THAI

KEYWORDS: OTHER-REPETITION / THAI CONVERSATION / CONVERSATION ANALYSIS

WEENA WUTTHICHAMNONG: OTHER-REPETITION IN THAI CONVERSATION. ADVISOR:
ASSOC. PROF. NATTHAPORN PANPOTHONG, Ph.D., 161 pp.

Other-repetition, an important interactional device, occurs in every discourse of all languages with various functions. Yet, their forms and functions in different languages might be different. This study aims at examining forms, parts of speech, turns, and functions of other-repetitions in Thai conversations and comparing other-repetitions in two types of discourse -- task-based conversations and daily conversations. The data elicited are from Thai Mister O Corpus task-based conversations and recorded face-to-face daily conversations. The data consist of 452 cases of the use of other-repetitions.

The findings reveal that there are four forms of Thai other-repetitions -- exact repetition, expanded repetition, reduced repetition, and mixed repetition. The most preferred forms are expanded repetition. There are eleven parts of speech of other-repetitions -- four kinds of words, five kinds of phrases, a kind of incomplete sentence, and a kind of sentence. The most preferred parts of speech are verb phrases. In terms of the turn of other-repetitions, there are both repetition and overlapping repetition. Other-repetitions in Thai have seventeen functions which can be categorized into three groups -- six both-listener-and-speaker-based functions, six listener-based functions, and five speaker-based functions. The most preferred function is acknowledgement. For the analysis of other-repetitions in different discourses, the results reveal that forms, parts of speech, turns, and functions of other-repetitions in both discourses are similar but the frequency of occurrence are different. A significant difference between the use of other-repetitions in two different discourses is that in the task-based conversation, other-repetitions are mostly employed to continue the story while in the daily conversation, the most preferred function is confirmation. Overlapping repetitions occur more in the task-based conversation than in the daily conversation while repetitions occur more in the daily conversation than in the task-based conversation. The findings also indicate that other-repetitions in Thai conversations are adopted as a device to increase involvement in conversations and to show the speaker's interest in what the interlocutor says to make a smooth conversation. Furthermore, the genre of discourses and the type of tasks also affect forms, parts of speech, turns, and functions of other-repetition in Thai conversations.

Department: Thai

Student's Signature .....

Field of Study: Thai

Advisor's Signature .....

Academic Year: 2015

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาของรองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ครูให้ความรู้ ให้ความรัก ให้โอกาส ให้กำลังใจ และให้อภัยแก่ผู้วิจัยเสมอ อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างทั้งด้านการเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครูและขอระลึกถึงพระคุณครูตลอดไป

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรุงเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภัคดีผาสุข และรองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา บำรุงรักษ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพื่อปรับแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยอบรมสั่งสอน ให้โอกาสให้ได้ส่งสมประสงค์ต่าง ๆ และให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด

ระหว่างทำวิจัย ผู้วิจัยได้รับทุนการศึกษาเงินทูลวงปู่พระพรหมคุณาภรณ์ (ด.เจียม กุลละวณิช) และทุนการศึกษา “วันกรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส” ขอขอบพระคุณแหล่งทุนการศึกษาทั้งสองไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่มีข้อมูลการกล่าวขำคู่สนทนา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยบันทึกเสียงการสนทนาเพื่อใช้เป็นข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ปริญาโทและปริญาเอก ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคนที่คอยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจกันเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสิทธิธรรม อ่องวุฒิวินน์ คุณสุนทรี โชติติลลคุณ ปิยรัตน์ แซ่ฉิ่ง และคุณสิริมาศ มาศพงค์

ขอบคุณเพื่อน ๆ ปริญาโท รหัส 55 ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณขวัญชนก ทองล้วน คุณदनัย พลอยพลาย และคุณนริศรา หาสนาม ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ยิ้มให้กำลังใจในยามอ่อนล้า และรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งร้ายและดีของกันและกันตลอดมา

ขอบคุณคุณทิพยาภา ภัณฑุคำ และคุณแกมกาญจน์ พิทักษ์วงศ์ ภัณฑุมิตรผู้คอยไถ่ถามทุกข์สุข ให้กำลังใจ และยินดีช่วยเหลือกันทุกเมื่อ ขอขอบคุณพี่น้องและผองเพื่อน รวมทั้งลูกศิษย์ ที่ไม่ว่าจากกล่าวถึงได้หมดในที่นี่ ขอขอบคุณที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอ

ขอบพระคุณญาติ ๆ ตระกูลวุฒิจำนงค์ทุกคน ที่สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาป้าประสิทธิ์ วุฒิจำนงค์ ผู้เป็นทั้งพ่อและแม่ ขอขอบคุณที่ทำให้รักภาษาไทยและมั่นใจที่จะเลือกเดินทางสายนี้ ขอขอบคุณที่ส่งเสริมและสนับสนุนทุกสิ่งทุกอย่าง และขอขอบคุณที่เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในชีวิตตลอดมาและจะเป็นตลอดไป

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.7 นิยามศัพท์.....	13
1.8 สัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	13
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	19
2.1 ทฤษฎีสันทนาวิเคราะห์ (Conversation Analysis).....	19
2.2 แนวคิดเรื่องการกล่าวซ้ำ (repetition).....	23
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา (other-repetition).....	27
บทที่ 3 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	39
3.1 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	39
3.1.1 การกล่าวซ้ำทุกส่วน.....	41
3.1.2 การกล่าวซ้ำบางส่วน.....	42

3.1.2.1 การกล่าวซ้ำแบบขยายความ	42
3.1.2.1.1 การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่อง.....	43
3.1.2.1.2 การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค	44
3.1.2.2 การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน.....	46
3.1.2.3 การกล่าวซ้ำแบบผสม.....	47
3.2 ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย	49
3.2.1 หน่วยทางภาษาระดับคำ.....	51
3.2.1.1 คำนาม	51
3.2.1.2 คำกริยา.....	53
3.2.1.3 คำวิเศษณ์.....	55
3.2.1.4 คำสันธาน.....	56
3.2.2 หน่วยทางภาษาระดับวลี.....	57
3.2.2.1 กริยาวลี.....	57
3.2.2.2 นามวลี.....	59
3.2.2.3 สันธานวลี.....	60
3.2.2.4 วิเศษณ์วลี.....	61
3.2.2.5 บุพบทวลี.....	62
3.2.3 หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์	63
3.2.4 หน่วยทางภาษาระดับประโยค	64
3.3 การกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลิตภัณฑ์ซ้อน	66
บทที่ 4 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย	72
4.1 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย	72

4.1.1	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยเรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏ.....	73
4.1.1.1	แสดงการรับรู้.....	75
4.1.1.1.1	แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด.....	75
4.1.1.1.2	แสดงการรับรู้และคิดตาม.....	78
4.1.1.1.3	แสดงความเข้าใจ.....	79
4.1.1.1.4	แสดงการรับรู้และคิดออก.....	81
4.1.1.2	แสดงความคิดเห็น.....	83
4.1.1.2.1	แสดงความเห็นด้วย.....	83
4.1.1.2.2	แสดงความเห็นต่าง.....	85
4.1.1.3	แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา.....	86
4.1.1.3.1	ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง.....	87
4.1.1.3.2	ปรับแก้ตามคู่สนทนา.....	89
4.1.1.4	ดำเนินเรื่องต่อ.....	90
4.1.1.5	ขอข้อมูล.....	92
4.1.1.5.1	แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล.....	92
4.1.1.5.2	ขอคำยืนยัน.....	95
4.1.1.6	แสดงอารมณ์.....	97
4.1.1.6.1	แสดงความประหลาดใจ.....	97
4.1.1.6.2	แสดงอารมณ์ร่วม.....	99
4.1.1.7	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป.....	100
4.1.1.8	อธิบายข้อมูล.....	103
4.1.1.8.1	ตอบคำถาม.....	103

4.1.1.8.2 ขยายความ	105
4.1.1.9 ประชดประชัน.....	106
4.1.2 สรุปภาพรวมหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย	107
4.2 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยกับการสนทนา ภาษาต่างประเทศ.....	119
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย	121
บทที่ 5 การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนา 2 ประเภทในภาษาไทย.....	124
5.1 รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบ เน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	124
5.2 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉท การ สนทนาในชีวิตประจำวัน.....	134
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	147
6.1 สรุปผลการวิจัย	147
6.2 อภิปรายผลการวิจัย	150
6.3 ข้อเสนอแนะ	153
รายการอ้างอิง	155
ภาคผนวก.....	159
เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย.....	160
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	161

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ.....	37
ตารางที่ 2 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	40
ตารางที่ 3 ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	50
ตารางที่ 4 ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	67
ตารางที่ 5 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	74
ตารางที่ 6 สรุปรูปหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย.....	108
ตารางที่ 7 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย จัดกลุ่มโดยใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์.....	111
ตารางที่ 8 กลไกการสื่อสารที่สามารถใช้แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้.....	113
ตารางที่ 9 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	125
ตารางที่ 10 ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	127
ตารางที่ 11 ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	131
ตารางที่ 12 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	134
ตารางที่ 13 หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด ที่ปรากฏในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	137
ตารางที่ 14 ลักษณะของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน.....	144

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสนทนาเป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนกันพูดระหว่างบุคคล 2 คนขึ้นไป อาจเป็นการแลกเปลี่ยนกันพูดที่ผู้ร่วมสนทนาเผชิญหน้ากัน (face-to-face exchange) ซึ่งเป็นได้ทั้งการสนทนาส่วนตัว เช่น การพูดคุยกันในครอบครัว หรือการสนทนาในที่สาธารณะและเป็นพิธีการ เช่น การพูดคุยในชั้นเรียนหรือช่วงการถามคำถามในรัฐสภา การแลกเปลี่ยนกันพูดที่ผู้ร่วมสนทนาไม่เผชิญหน้ากัน (non-face-to-face exchange) เช่น การสนทนาทางโทรศัพท์ ตลอดจนการพูดคุยในสื่อที่เผยแพร่ไปในวงกว้าง เช่น การโทรศัพท์เข้ามาในรายการวิทยุรายการสดหรือการพูดคุยในรายการโทรทัศน์ (Pridham, 2001: 2)

เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม การดำรงชีวิตต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ จึงอาจกล่าวได้ว่าการสนทนาเป็นกิจกรรมสำคัญในชีวิตของมนุษย์ นอกจากการสนทนาจะมีหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารแล้ว ลิดดิโค้ต (Liddicoat, 2007: 1) ยังกล่าวว่าการสนทนาเป็นหนทางที่มนุษย์ใช้สร้างพัฒนา และรักษาความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันอีกด้วย

จากการสังเกตการสนทนา ผู้วิจัยพบว่า “การกล่าวซ้ำ” (repetition) เป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในการสนทนาในภาษาต่าง ๆ ซาเวอร์ (Sawir, 2003) กล่าวว่าจากมุมมองแบบเก่า การกล่าวซ้ำเป็นเครื่องแสดงถึงความไม่มีทักษะในการพูด เนื่องจากการกล่าวซ้ำเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนภาษาใช้เพื่อแสดงว่าตนเองมีส่วนร่วมในการสนทนา แม้จะมีข้อจำกัดทางภาษาก็ตาม ต่อมา หว่อง (Wong, 2000: 408) แย้งว่าการกล่าวซ้ำเป็นกิจกรรมทางสังคมของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทุก ๆ วัน และไม่ได้เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นผู้พูดที่ไม่ชำนาญหรือสะเพร่าแต่อย่างใด

การกล่าวซ้ำมีบทบาทในการสื่อสารหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในแง่ของการเป็นกลวิธีการสื่อสาร ผู้กล่าวซ้ำอาจกล่าวซ้ำเพื่อแสดงความคิดเห็นด้วยกับคู่สนทนาเพื่อขอให้คู่สนทนาขยายความสิ่งที่พูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมเปลี่ยนประเด็นในการสนทนาเป็นต้น หรือในการสนทนาระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาของเด็กก็เป็นวิธีการเรียนรู้ภาษา (language acquisition) วิธีหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อเด็กกล่าวซ้ำถ้อยคำของผู้ใหญ่ ถ้อยคำที่ผู้ใหญ่พูดนั้นก็จะเป็ต้นแบบให้เด็กได้พูดตามและได้เรียนรู้ทักษะทางภาษานั้นเอง

นอกจากนี้ การกล่าวซ้ำคู่สนทนายังมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนาอีกด้วย กล่าวคือ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาไม่ได้มีเพียงความหมายอ้างอิง (referential meaning) ที่ผู้ร่วมสนทนาอ้างอิงถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องแสดงให้ผู้ร่วมสนทนาทุกฝ่ายรับรู้ว่าคุณที่กล่าวซ้ำมีส่วนร่วมอยู่ในสถานการณ์การสนทนานั้นด้วย กล่าวได้ว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นวิธีการที่ผู้กล่าวซ้ำใช้เพื่อแสดงว่าตนสนใจเรื่องที่กำลังสนทนา รวมทั้งยังให้ความสำคัญกับผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน (Silva & Santos, 2006: 1)

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่มีผู้สนใจศึกษามากมาย เห็นได้จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำ (Keenan, 1975; Brody, 1986; Perrin, Deshaies, & Paradis, 2003; Sawir, 2003; Svennevig, 2004; Silva & Santos, 2006; Fujimura-Wilson, 2007; Dumitrescu, 2008; Hsieh & Liang, 2009; Huang, 2010, 2012; Lammi, 2010; Machi, 2011, 2013; Yurtdaş, 2012) หากจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำโดยใช้ผู้ที่กล่าวซ้ำเป็นเกณฑ์ จะจำแนกการกล่าวซ้ำได้เป็น 2 ประเภท คือการกล่าวซ้ำตนเอง (self-repetition) และการกล่าวซ้ำคู่สนทนา (other-repetition) งานวิจัยบางส่วนศึกษาการกล่าวซ้ำทั้ง 2 ประเภท และงานวิจัยบางส่วนศึกษาเฉพาะการกล่าวซ้ำประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น ด้านข้อมูลการสนทนาที่ใช้ศึกษา มีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาการสนทนาของเด็กและงานวิจัยที่ศึกษาการสนทนาของผู้ใหญ่ มีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งและการศึกษาเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรม

นักวิจัยสนใจศึกษาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการกล่าวซ้ำ ไม่ว่าจะเป็นประเภท รูปแบบ หรือหน้าที่ของการกล่าวซ้ำ ประเด็นที่นักวิจัยสนใจศึกษามากที่สุดคือประเด็นเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำ เนื่องจากการกล่าวซ้ำมีหน้าที่ที่หลากหลาย จากที่ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ ผู้วิจัยพบว่ามีการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในบริบทสังคมวัฒนธรรมหนึ่งอาจมีหน้าที่แตกต่างกับในอีกสังคมวัฒนธรรมหนึ่งก็ได้ เช่น นักวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาญี่ปุ่นตั้งข้อสังเกตว่าผู้พูดชาวญี่ปุ่นนิยมกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความเป็นผู้ฟังและเพื่อสร้างและรักษาสมดุลในการปฏิสัมพันธ์ แต่ไม่นิยมใช้เพื่อชิงผลัดเหมือนที่ปรากฏในภาษาอังกฤษ ผู้พูดชาวเวียดนามและชาวอินโดนีเซียนิยมกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อขอคำยืนยัน เป็นต้น

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยพบว่าแม้จะมีนักวิจัยจำนวนหนึ่งศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ (Keenan, 1975; Sawir, 2003; Fujimura-Wilson, 2007; Lammi, 2010; Machi, 2011) ภาษาโทโจลาบาล (Brody, 1986) ภาษาฝรั่งเศส (Perrin et al., 2003) ภาษานอร์เวย์ (Svennevig, 2004) ภาษาโปรตุเกส (Silva & Santos, 2006) ภาษาสเปน (Dumitrescu, 2008) ภาษาจีนกลาง (Hsieh & Liang, 2009; Huang, 2010, 2012) ภาษาตุรกี (Yurtdaş, 2012) ภาษาญี่ปุ่น (Fujimura-Wilson, 2007; Machi, 2011, 2013) แต่ก็ยังไม่มียานวิจัยใดที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนา

ภาษาไทย จึงน่าสนใจว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมีลักษณะอย่างไร มีรูปแบบอย่างไร และทำหน้าที่ใดในการสนทนา

การสนทนาแต่ละครั้งย่อมแตกต่างกันไปตามสถานการณ์การสื่อสารและวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น ๆ การสนทนาแบบเน้นภารกิจ (task-based conversation) เป็นการสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาพูดคุยกันเพื่อร่วมกันปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ส่วนการสนทนาในชีวิตประจำวัน (daily conversation) เป็นการสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาพูดคุยกันเรื่องทั่วไป มักจะไม่ได้กำหนดหัวเรื่อง (topic) ที่พูดคุยกันไว้ล่วงหน้า

จากการสังเกตบทสนทนาในการสนทนาแบบเน้นภารกิจและการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าในการสนทนาทั้ง 2 ประเภทมีการกล่าวซ้ำคู่สนทนา การกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นมีทั้งการกล่าวซ้ำทุกส่วน (exact repetition) คือถ้อยคำที่ผู้กล่าวซ้ำพูดเหมือนกับถ้อยคำในผลัดก่อนหน้าของคู่สนทนาทุกประการ และการกล่าวซ้ำบางส่วน (non-exact repetition) คือถ้อยคำที่ผู้กล่าวซ้ำพูดเหมือนกับถ้อยคำในผลัดก่อนหน้าของคู่สนทนาเพียงบางส่วน มีถ้อยคำที่ผู้กล่าวซ้ำเพิ่มเติมเข้ามาหรือตัดออกไปเอง นอกจากนี้ หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนามีหลากหลายดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

ปู่และตักแตนได้รับมอบหมายให้ช่วยกันปฏิบัติภารกิจเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยายใต้ภาพจำนวน 15 ภาพให้เป็นเรื่องราว ข้อมูลบทสนทนาต่อไปนี้ได้มาจากการบันทึกเทปการสนทนาขณะที่ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันปฏิบัติภารกิจ

1	ปู่	เออ, ยังไม่ถึง.	
2	ตักแตน	อันนั้นอะ. อ้ออันนั้นยังไม่ถึงหน้าผาอ้อ, =ต้องเป็นอันนี้ก่อนหรือ.	แล้ว=
3	ปู่		เออ เออ เออ เออ.
4	ตักแตน	อ้อแล้วก็ล้ม. ล้มแล้วก็เลยหน้าจืด.	
5	ปู่		(หัวเราะ)
6	ตักแตน	→ หน้าจืด, หน้า จืด ก็เลยเดิน, กลับไป, เดินกลับไป ไปเจอ,	
7	ปู่	→→ ไปเจอตัวนี้ละกันเออ.	
8	ตักแตน		อีนี่ แล้วก็เลยเล่าให้ฟัง. เหมือนเค้ามาดูว่า= =ทำไมยังไม่เสร็จอีกอะ.

สถานการณ์ข้างต้นเป็นตัวอย่างการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ในผลัดที่ 6 ตี๊กแตนกกล่าวว่า “หน้าจิต หน้า จิต ก็เลยเดิน กลับไป เดินกลับไป ไปเจอ” จากนั้นในผลัดที่ 7 ปู้ยกก็กล่าวว่า “ไปเจอ ตัวนี้ละกันเออ” จะเห็นว่าปู้ยกกล่าวซ้ำคำว่า “ไปเจอ” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “ตัวนี้ละกันเออ” ต่อ ปู้ยกกล่าวถ้อยคำต่อประโยคที่ตี๊กแตนกกล่าวค้างไว้โดยยังไม่จบความ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในที่นี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค และหากพิจารณาบริบทที่ปู้ยกและตี๊กแตนช่วยกันเรียงภาพ และในผลัดที่ 6 ตี๊กแตนก็กล่าวคำว่า “ไปเจอ” ในช่วงท้ายของผลัดด้วยทำนองเสียงที่ต่อเนื่องและยังได้ใจความไม่ครบสมบูรณ์ ก็จะเห็นว่ากรกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นนี้ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ

ตัวอย่างที่ 2 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ปานวางแผนจะเดินทางไปต่างจังหวัดกับครอบครัวและต้องการซื้อของฝากให้อาจารย์ของตน จึงปรึกษาดีกว่า่าจะซื้อสิ่งใด

1	ปาน		แคะ:ถ้าเราซื้อลอดช่องไปฝากอาจารย์นะ. (หัวเราะ)
2	ด็ก		ซื้อไรนะ?
3	ปาน	→	ลอดช่อง.
4	ด็ก	→→	ลอดช่อง. (พยักหน้า)

สถานการณ์ข้างต้นเป็นตัวอย่างการสนทนาในชีวิตประจำวัน ในผลัดที่ 3 ปานกล่าวว่า “ลอดช่อง” จากนั้นในผลัดที่ 4 ด็กก็กล่าวว่า “ลอดช่อง” ด็กกล่าวซ้ำถ้อยคำของปาน ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนและถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนกันทุกประการ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในที่นี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำทุกส่วน และการกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นนี้ทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาได้จากอวัจนภาษาของด็กคือการพยักหน้า เพื่อแสดงให้ปานทราบว่าตนได้ยินและรับรู้สิ่งที่ปานพูดแล้ว

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกหนึ่งปรากฏในการปฏิสัมพันธ์ในสังคมไทย หากไม่มีการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้ร่วมสนทนาอาจเข้าใจสารไม่ตรงกันหรืออาจทำให้การสนทนาไม่ราบรื่น ตัวอย่างข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจและข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันทีกล่าวถึงข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมีรูปแบบและหน้าที่ที่หลากหลาย อีกทั้งยังไม่ม้งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนา 2 ประเภท คือการสนทนาแบบเน้นภารกิจและการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย นอกจากจะมุ่งวิเคราะห์รูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาทั้ง 2 ประเภทแล้ว ผู้วิจัยยังมีวัตถุประสงค์รองคือเพื่อเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในประเภทการสนทนา 2 ประเภท เนื่องจากมีสมมติฐานว่าประเภทของประเภทการสนทนาน่าจะมีผลต่อรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ดังนั้น หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาบางประการจึงอาจปรากฏในการสนทนาประเภทหนึ่ง แต่ไม่ปรากฏในการสนทนาอีกประเภทหนึ่งก็ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนา 2 ประเภท ได้แก่ การสนทนาแบบเน้นภารกิจและการสนทนาในชีวิตประจำวัน

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 4 รูปแบบ คือ การกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน การกล่าวซ้ำแบบตัดแปลง และการกล่าวซ้ำแบบขยายความ

1.3.2 การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมีหน้าที่ที่พบบ่อย ได้แก่ การแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด การแสดงความเห็นด้วย และการทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป

1.3.3 ประเภทของประเภทการสนทนามีผลต่อรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

1.4.2 ทำให้ทราบลักษณะการปฏิสัมพันธ์ในสังคมวัฒนธรรมไทย

1.4.3 เป็นแนวทางการศึกษาการปฏิสัมพันธ์ในภาษาไทยตามแนวสนทนาวิเคราะห์

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ เก็บข้อมูลจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทย เฉพาะส่วนที่เป็นการสนทนายาระหว่างนิสิต 2 คนที่ช่วยกันปฏิบัติภารกิจเรียงภาพจำนวน 15 ภาพ

ซึ่งไม่มีคำบรรยายใต้ภาพให้เป็นเรื่องราว จำนวน 9 สถานการณ์ ผู้ร่วมสนทนาในสถานการณ์การสนทนาทั้งหมดเป็นนิสิตหญิงและมีสถานภาพเท่ากัน

1.5.2 การสนทนาในชีวิตประจำวัน เก็บข้อมูลจากการบันทึกเสียงการสนทนาแบบเผชิญหน้าที่มีผู้ร่วมสนทนา 2 คน ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 คนเป็นเพศหญิงและมีสถานภาพเท่ากัน ผู้วิจัยเป็นผู้ร่วมสนทนา (participant) หรือเป็นผู้อยู่ร่วมในปริบทการสนทนา (bystander) ทุกสถานการณ์

1.5.3 งานวิจัยนี้ไม่ศึกษาการกล่าวซ้ำแบบขนานความ (paraphrase)

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูล การคัดเลือกข้อมูล การถ่ายทอดข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.6.1 การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทบทวนเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีสถนนาวิเคราะห์ (Conversation Analysis) แนวคิดเรื่องการกล่าวซ้ำ (repetition) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา (other-repetition) ในภาษาต่าง ๆ

1.6.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนาภาษาไทยในสถานการณ์ต่าง ๆ ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูล 2 ชุด ดังนี้

1.6.2.1 ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจ

ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจเก็บข้อมูลจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทย โครงการคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทยเป็นโครงการที่จัดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ปีพุทธศักราช 2555 ได้รับการสนับสนุนจาก Grant-in-Aid for Scientific Research ของ Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) บันทึกข้อมูลการสนทนาของนิสิตและบุคลากรคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในรูปของวีดิทัศน์ ข้อมูลการสนทนาจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทยทุกสถานการณ์การสนทนามีผู้ร่วมสนทนาจำนวน 2 คน

ข้อมูลจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

1) ข้อมูลการสนทนายาระหว่างครูกับนิสิตที่ช่วยกันปฏิบัติภารกิจเรียงภาพจำนวน 15 ภาพ ซึ่งไม่มีคำบรรยายใต้ภาพให้เป็นเรื่องราว

2) ข้อมูลการสนทนาระหว่างนิสิตกับนิสิตที่ช่วยกันปฏิบัติการกิจเรียงภาพจำนวน 15 ภาพ ซึ่งไม่มีคำบรรยายได้ภาพให้เป็นเรื่องราว

3) ข้อมูลที่ได้จากการให้ครูที่ร่วมปฏิบัติการกิจการเรียงภาพเล่าเรื่องราวจากภาพที่เรียงลำดับ เรียบร้อยแล้วให้คณะวิจัยฟัง

4) ข้อมูลที่ได้จากการให้นิสิตที่ร่วมปฏิบัติการกิจการเรียงภาพเล่าเรื่องราวจากภาพที่ เรียงลำดับเรียบร้อยแล้วให้คณะวิจัยฟัง

5) ข้อมูลการสนทนาระหว่างครูกับนิสิตที่ผลัดกันเล่าประสบการณ์ที่น่าประหลาดใจของ ตนเองให้คู่สนทนาฟัง

ข้อมูลการสนทนาจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทยทั้งหมด คณะวิจัยได้ ถ่ายถอดเสียงข้อมูลการสนทนาเป็นตัวอักษรภาษาไทยเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้ใส่สัญลักษณ์พิเศษ แสดงลักษณะทางเสียงและแสดงผลในการพูด งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะข้อมูลการสนทนาส่วนที่ 2 คือ ส่วนที่เป็นการสนทนาระหว่างนิสิตกับนิสิตที่ช่วยกันเรียงภาพจำนวน 15 ภาพเท่านั้น ข้อมูล การสนทนาแบบเน้นภารกิจมีจำนวนทั้งสิ้น 9 สถานการณ์ รวมเวลาในการสนทนาทั้งหมด 1 ชั่วโมง 9 นาที 17 วินาที ผู้ร่วมสนทนาในสถานการณ์การสนทนาทั้งหมดเป็นนิสิตหญิงที่มีสถานภาพเท่ากัน

1.6.2.2 ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันเก็บข้อมูลจากการบันทึกเสียงการสนทนาใน สถานการณ์การสนทนาแบบเผชิญหน้าที่มีผู้ร่วมสนทนาจำนวน 2 คน ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 คนเป็น เพศหญิงและมีสถานภาพเท่ากัน บันทึกเสียงการสนทนาในช่วงเดือนมีนาคม-เดือนพฤษภาคม ปีพุทธศักราช 2557 ทุกสถานการณ์การสนทนามีผู้ร่วมสนทนาจำนวน 2 คน ทั้งนี้ บางสถานการณ์ อาจมีผู้เข้าร่วมในบริบทการสนทนาร่วมอยู่ด้วย แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมใด ๆ ในการสนทนา ผู้วิจัย บันทึกเสียงการสนทนาในชีวิตประจำวัน พร้อมสังเกตและจดบันทึกรายละเอียดที่เป็นอวัจนภาษา เช่น การส่ายหน้า การยิ้ม การหัวเราะ ที่ปรากฏในบริบทการสนทนา ข้อมูลการสนทนาใน ชีวิตประจำวันมีจำนวนทั้งสิ้น 39 สถานการณ์ รวมเวลาในการสนทนาทั้งหมด 30 ชั่วโมง 30 วินาที

1.6.3 การคัดเลือกข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจและข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวัน เฉพาะส่วนที่มีการกล่าวซ้ำคู่สนทนา โดยใช้นิยามว่า “การกล่าวซ้ำคู่สนทนา หมายถึง การกล่าว ถ้อยคำเช่นเดียวกับที่คู่สนทนากล่าวไว้ในผลัดก่อนหน้าซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำอาจมีรูปแบบ เหมือนกับถ้อยคำของคู่สนทนาทั้งหมดหรือเหมือนเพียงบางส่วนก็ได้” ดังนั้น หากถ้อยคำใดเป็น การกล่าวซ้ำแบบขนานความ (paraphrase) คือมีความหมายเหมือนกับถ้อยคำของคู่สนทนาในผลัด

ก่อนหน้า แต่ไม่ได้มีถ้อยคำใดเหมือนถ้อยคำของคู่สนทนาในผลัดก่อนหน้าเลย ก็จะไม่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้

1.6.4 การถ่ายทอดข้อมูล

ผู้วิจัยถ่ายทอดเสียงข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันเฉพาะส่วนที่มีการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นตัวอักษรภาษาไทย และใส่สัญลักษณ์พิเศษแสดงลักษณะทางเสียงและแสดงผลัดในการพูดทั้งในข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจและข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันที่คัดเลือกแล้ว ทั้งนี้ในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยใช้นามสมมติแทนนามจริงของผู้ร่วมสนทนา ตลอดจนผู้ที่ถูกกล่าวถึงในสถานการณ์การสนทนาทั้งหมด

1.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 ชุด คือข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจและข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันส่วนที่มีการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และส่วนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนา 2 ประเภทในภาษาไทย ดังนี้

1.6.5.1 การวิเคราะห์รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ผู้วิจัยวิเคราะห์รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ในการวิเคราะห์รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยใช้แนวคิดการจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำตามจอห์นสโตน (Johnstone, 1994) ทำให้จำแนกประเภทการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้เป็น 2 ประเภท คือการกล่าวซ้ำทุกส่วน (exact repetition) และการกล่าวซ้ำบางส่วน (non-exact repetition) จากนั้นผู้วิจัยจะใช้แนวคิดการจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำตามเปเรซ เปเรรา (Pérez-Pereira, 1994) วิเคราะห์รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา โดยพิจารณาว่าถ้อยคำที่ผู้กล่าวซ้ำพูดเหมือนหรือแตกต่างกับถ้อยคำในผลัดก่อนหน้าอย่างไรบ้าง ผู้กล่าวซ้ำเพิ่มหรือตัดถ้อยคำใดในผลัดก่อนหน้าหรือไม่ และถ้อยคำที่กล่าวซ้ำปรากฏในตำแหน่งใดในผลัดการสนทนาของผู้กล่าวซ้ำ

ด้านชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องการจำแนกหมวดคำและวลีตามแนวไวยากรณ์ดั้งเดิม (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548) วิเคราะห์ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาว่าเป็นคำ วลี หรือประโยคชนิดใด

ด้านผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาปรากฏเมื่อใด หากผู้กล่าวซ้ำกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาหลังจากที่คู่สนทนาถ้อยคำในผลัดของตนจบแล้ว การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนั้นเป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนา แต่หากผู้กล่าวซ้ำกล่าวซ้ำถ้อยคำ

ของคู่สนทนาขณะที่คู่สนทนายังพูดไม่จบ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนั้นเป็นการกล่าวซ้ำในผลัดพูดซ้อน

1.6.5.2 การวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ผู้วิจัยวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาทั้ง 2 ประเภท โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 5 ประการ (Keenan, 1975; Brody, 1986; Perrin et al., 2003; Sawir, 2003; Svennevig, 2004; Silva & Santos, 2006; Fujimura-Wilson, 2007; Dumitrescu, 2008; Hsieh & Liang, 2009; Huang, 2010, 2012; Lammi, 2010; Machi, 2011, 2013; Yurtdaş, 2012) ได้แก่

1) ผลัดการสนทนาใกล้เคียงตามแนวคิดคู่ถ้อยวัจนกรรม

คู่ถ้อยวัจนกรรม (adjacency pair) หมายถึง ถ้อยคำสองถ้อยคำของผู้พูดคนละคน ที่เกิดเป็นคู่กันตามลำดับกาล (sequence) ของการสนทนา โดยถ้อยคำที่สองจะเป็นคำตอบของถ้อยคำแรก และมักจะเกิดอยู่ใกล้กัน ตัวอย่างเช่น การถาม-ตอบ (สุจริตลักษณ์ ดิผดุง, 2552: 179)

ผู้วิจัยพิจารณาผลัดการสนทนาที่อยู่ใกล้เคียงกับผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อวิเคราะห์ว่าถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นมีหน้าที่ใด เช่น

ตัวอย่างที่ 3 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

หวานและทรายเป็นเพื่อนกัน ทั้งคู่เคยเป็นสมาชิกของภาควิชาวรรณศิลป์ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของชมรมวรรณศิลป์ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 4 สถาบัน และจัดการประชุมเป็นประจำทุกเดือน โดยแต่ละสถาบันผลัดกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม หวานเคยเข้าร่วมการประชุมภาควิชาวรรณศิลป์เมื่อครั้งที่จัดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต วันหนึ่ง ทรายเดินทางมาทำธุระที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต หวานจึงไปพบทราย

1	หวาน		เฮ้ย, ทรายเคยมาประชุมภาควิชาที่ธรรมศาสตร์ปะ?
2	ทราย	→	ไม่.
3	หวาน	→→	ไม่.
4	ทราย		เออ.

ตัวอย่างสถานการณ์การสนทนาข้างต้น ในผลัดที่ 2 ทรายกล่าวว่า “ไม่” เพื่อตอบคำถามของหวานว่าตนไม่เคยมาประชุมภาควิชาวรรณศิลป์ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จากนั้นในผลัดที่ 3

หวานก็กล่าวว่า “ไม่” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ขอคำยืนยันว่าหวานเข้าใจสิ่งที่ทรายกล่าวถึงได้ถูกต้องหรือไม่ พิจารณาได้จากถ้อยคำในผลัดที่ 4 ที่ทรายกล่าวว่า “เออ” เพื่อยืนยันว่าหวานเข้าใจถูกต้อง

2) ทำนองเสียง (intonation)

ราชบัณฑิตยสถาน (2537: 38-39) อธิบายความหมายของคำว่า “intonation” ว่าหมายถึง ระดับเสียงสูงต่ำของถ้อยความ มีใช้ในภาษาทุกภาษา ในบางภาษา ทำนองเสียงใช้บ่งบอกลักษณะทางไวยากรณ์ของข้อความที่พูด นอกจากนี้ ทำนองเสียงยังใช้เพื่อแสดง ความหมายในการสื่อความสำคัญ 2 ประการ คือ 1. แสดงว่าการสื่อความสิ้นสุด (finality) 2. แสดงว่าการสื่อความยังไม่สิ้นสุด (non-finality)

ในภาษาอังกฤษ ทำนองเสียงใช้แสดงลักษณะทางไวยากรณ์และแสดง ความรู้สึกเชิงทัศนคติ เช่น ทำนองเสียงลง (falling intonation) อาจแสดงว่าประโยคนั้นเป็นประโยคบอกเล่าหรืออาจเป็นประโยคคำถาม หรืออาจแสดงว่าเป็นการถามเชิงปรึกษาหารือก็ได้ ทำนองเสียงขึ้น (rising intonation) อาจแสดงว่าประโยคนั้นเป็นประโยคคำถามหรือแสดงความสงสัย หรือเป็นข้อความที่ยังไม่สิ้นสุดใจความ นอกจากนี้ ในภาษาอังกฤษยังมีทำนองเสียงรูปแบบอื่น ๆ เช่น ทำนองเสียงขึ้น-ลง (rise-fall intonation) ทำนองเสียงลง-ขึ้น (fall-rise intonation) และทำนองเสียงคงระดับ (level intonation)

ผู้วิจัยพิจารณาทำนองเสียงของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาว่าใช้ทำนองเสียงสูงหรือทำนองเสียงต่ำ เนื่องจากถ้อยคำที่ใช้ทำนองเสียงสูงอาจแสดงเจตนาแตกต่างกับถ้อยคำที่ใช้ทำนองเสียงต่ำ เช่น

ตัวอย่างที่ 4 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เจี๊ยบเคยเล่าเรื่องเด็กคนหนึ่งซึ่งเป็นหลานของตนให้ปรางฟัง แต่ปรางไม่เคยพบกับหลานของเจี๊ยบ วันหนึ่ง ปรางได้คุยกับเจี๊ยบเรื่องเด็กคนดังกล่าวแต่ไม่แน่ใจว่าเด็กที่กล่าวถึงเป็นน้องหรือเป็นหลานของเจี๊ยบ

1	ปราง	มันเป็นอะไร ของเจี๊ยบ เป็น, เป็นหลาน.
2	เจี๊ยบ	เป็นหลาน. (พยักหน้า)
3	ปราง	เรียกเจี๊ยบว่าอะไร.
4	เจี๊ยบ	เรียกน้องเจี๊ยบ.
5	ปราง	หึย:: (หัวเราะขณะพูด)

6	เจ็บบ	→	(หัวเราะ) อ้อ, ต้องเรียกว่าป่าแหละ, [จริง ๆ อะ.
7	ปราง	→→	[ป่าเลยอ?
8	เจ็บบ		อืมแต่มันเรียกเราน้องเจ็บบ. (หัวเราะ)

ตัวอย่างสถานการณ์การสนทนาข้างต้น ในผลัดที่ 6 เจ็บบกล่าวว่า “อ้อ ต้องเรียกว่าป่าแหละ จริง ๆ อะ” จากนั้นในผลัดที่ 7 ปรางก็กล่าวว่า “ป่าเลยอ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความประหลาดใจ เนื่องจากปรางไม่ได้คาดมาก่อนว่าเจ็บบจะมีศักดิ์เป็นป่าของหลาน พิจารณาได้จากกรณีที่ปรางกล่าวคำว่า “ป่า” ด้วยทำนองเสียงสูงและเน้นเสียงที่พยางค์ดังกล่าว

3) ความยาว (length)

ราชบัณฑิตยสถาน (2537: 43-44) อธิบายความหมายของคำว่า “length” ไว้ว่าหมายถึง ความสั้นยาวของการเปล่งเสียง เป็นสัทสัมพันธ์ลักษณะหนึ่ง กล่าวคือ ในการพูดครั้งหนึ่ง ๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงความสั้นยาวของเสียงได้ ขึ้นอยู่กับบริบททางเสียงหรือขึ้นอยู่กับผู้พูด

ผู้วิจัยพิจารณาความยาวของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา เนื่องจากถ้อยคำที่เปล่งเสียงสั้นหรือยาวกว่าถ้อยคำอื่นอาจแสดงเจตนาบางประการของผู้พูด เช่น

ตัวอย่างที่ 5 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

จุ่มต้องการจะส่งข้อความหาเพื่อน โดยมีข้อความตอนหนึ่งมีคำว่า “รถเบนซ์” แต่จุ่มไม่แน่ใจเรื่องการสะกดคำจึงถามหลิน

1	จุ่ม	→	เบนซ์ เบนซ์ภาษาไทยเขียนยังไงอะ. (3)
2	หลิน	→→	เบนซ์::, สระเอบอไปไม้หนุ ซอโซ่การ์นต์.
3	จุ่ม		ดีเนอะ มีหลินอยู่ด้วยเนี่ยะ.
4	หลิน		(หัวเราะ)

ตัวอย่างสถานการณ์การสนทนาข้างต้น ในผลัดที่ 1 จุ่มกล่าวว่า “เบนซ์ เบนซ์ภาษาไทยเขียนยังไงอะ” เพื่อถามหลินเกี่ยวกับการสะกดคำว่า “เบนซ์” จากนั้นในผลัดที่ 2 หลินก็กล่าวว่า “เบนซ์ สระเอบอไปไม้หนุ ซอโซ่การ์นต์” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ทอเวลาเพื่อคิดสิ่งที่

จะพูดต่อไป พิจารณาได้จากการที่หลินออกเสียงคำว่า “เบนซ์” ยาวกว่าปกติเพื่อทวนคำถามให้ตน
มีเวลาคิดว่าคำดังกล่าวสะกดอย่างไรก่อนจะตอบคำถามของจุ่ม

4) อวัจนภาษา

ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจ คณะวิจัยผู้ทำโครงการคลังข้อมูล Mister
O Corpus ภาษาไทยได้บันทึกข้อมูลการสนทนาไว้เป็นวິดิทัศน์ ผู้วิจัยจึงสามารถสังเกตการสนทนา
ระหว่างนิสิต 2 คนได้โดยตลอด แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมใด ๆ ในการสนทนานั้น ส่วนการสนทนาใน
ชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยมีส่วนร่วมในทุกสถานการณ์การสนทนาในฐานะที่เป็นผู้ร่วมสนทนาหรือเป็น
ผู้อยู่ร่วมในบริบทการสนทนา พร้อมทั้งได้จดบันทึกอวัจนภาษาที่ปรากฏในบริบทการสนทนาไว้แล้ว
ผู้วิจัยจึงใช้อวัจนภาษาประกอบการพิจารณาว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นทำหน้าที่ใด

5) บริบท

ผู้วิจัยพิจารณาบริบทของการสนทนา ตลอดจนเนื้อหาของบทสนทนา
ทั้งหมดที่ผู้ร่วมสนทนาทุกฝ่ายสนทนากัน ว่าผู้ร่วมสนทนาสนทนาเกี่ยวกับเรื่องใด ผู้ร่วมสนทนา
แต่ละฝ่ายมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังสนทนา เพื่อวิเคราะห์ว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้น
ทำหน้าที่ใด

1.6.5.3 การเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนา 2 ประเภทใน ภาษาไทย

ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลการวิจัยเรื่องรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใน
ปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจกับปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนา
ในปริจเฉทการสนทนาแต่ละประเภทมีรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และ
หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาอย่างไรบ้าง และวิเคราะห์ความถี่ของการปรากฏในเชิงปริมาณ โดย
คิดเป็นร้อยละ

1.6.6 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเรื่องรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และการเปรียบเทียบ
การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน
พร้อมทั้งอภิปรายผลการวิจัยในเชิงวัฒนธรรมว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยแสดง
ให้เห็นลักษณะการปฏิสัมพันธ์ในสังคมวัฒนธรรมไทยอย่างไร

1.7 นิยามศัพท์

การกล่าวซ้ำคู่สนทนา (other-repetition) หมายถึง การกล่าวถ้อยคำเช่นเดียวกับที่คู่สนทนากล่าวไว้ในผลัดก่อนหน้าซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำอาจมีรูปแบบเหมือนกับถ้อยคำของคู่สนทนาทั้งหมดหรือเหมือนเพียงบางส่วนก็ได้ (Silva & Santos, 2006: 11, Huang, 2010: 828; Huang, 2012: 542)

การสนทนาแบบเน้นภารกิจ (task-based conversation) หมายถึง การสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาสนทนากันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

การสนทนาในชีวิตประจำวัน (daily conversation) หมายถึง การสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป มักไม่ได้กำหนดหัวเรื่องในการสนทนาไว้ล่วงหน้า

1.8 สัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยบันทึกเสียงการสนทนาตามที่ระบุไว้ในขอบเขตของการวิจัยและถอดถอดข้อมูลอย่างละเอียดเป็นตัวอักษรภาษาไทยประกอบกับสัญลักษณ์พิเศษของปริจเฉทการสนทนา ทั้งนี้สัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยปรับจากสัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง “A Simplest Systematics for the Organization of Turn-taking for Conversation” ของแซคส์ เชกลอฟฟ์ และเจฟเฟอร์สัน (Sacks, Schegloff, & Jefferson, 1974) งานวิจัยเรื่อง “กลไกการเปลี่ยนประเด็นในการสนทนาภาษาไทย” ของนิยามภรณ์ ธนสิทธิสุรโชติ (2545) และงานวิจัยเรื่อง “Glossary of Transcript Symbols with an Introduction” ของเจฟเฟอร์สัน (Jefferson, 2004) สัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีดังนี้

1.8.1 เครื่องหมายแสดงลักษณะทางเสียง

1) มหัพภาค (.) แสดงการหยุดแบบจบความโดยใช้ทำนองเสียงต่ำลง เช่น

ตัวอย่างที่ 6 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก	อีม.
2	นิดหน่อย	อ อีนี่เดินมา.
3	มุก	อีม.

2) จุลภาค (,) แสดงการหยุดแบบยังไม่จบความ โดยใช้ทำนองเสียงที่ต่อเนื่อง เช่น

ตัวอย่างที่ 7 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แต้ว	เจอหน้าผาปุ๊บ,
		(2)
2	ฟ้า	เดินย้อน, [ไปเจอ::,
3	แต้ว	[ข้ามไม่ได้.

3) ประจัญ (?) แสดงการจบความด้วยทำนองเสียงสูงซึ่งปกติพบในการถามคำถามที่ต้องการการตอบรับหรือปฏิเสธ เช่น

ตัวอย่างที่ 8 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	บัว	แกเคยดูเรื่องแมรีอิสแซปปีปะ?
2	หยก	[ยังอะ.
3	บัว	[แกต้องดูเรื่องนี้อะ เรื่องนี้แกต้องดูอะ.

4) อัศจรรย์ (!) แสดงการจบความด้วยเสียงสูงเป็นพิเศษซึ่งปกติจะพบเมื่อผู้พูดแสดงความรู้สึก อารมณ์ หรือทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 9 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ยิ้ม	เฮ้ออันนี้อันนี้แบบยัง_ฮึ้ย! ล้ม อันนี้ [ตันลั่น ล้ม [ฮึ้ย ทับ,
2	อ้อม	[เออ. [แล้วอันนี้ก็คือ=
		=ตาย. Z [และ. [เสียใจ.
3	ยิ้ม	Z [เออตาย. [แล้วก็อ้าว [ตาย.

5) ขีดล่างหนึ่งขีด (_) แสดงช่วงเวลาของการหยุดช่วงสั้น ๆ (ประมาณ 0.5-1 วินาที) เช่น

ตัวอย่างที่ 10 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

- 1 ฝ่าย เราดูจากแบบ ไอ:: รูปรับปริญาเพชรก็ไม่ได้ถ่ายกับ_เพื่อน=
=เยอะ__ขนาดนั้นนะ. เรา::รู้สิกว่า เพชรก็ยังมีความเป็น_=
= [ความเป็นเพชรอะ,ว่าอยู่คนเดียว แบบ ไม่ค่อยมีเพื่อนเยอะ.
2 ฉัตร [ความเป็นเพชร. เออ::.

6) ซีดล่างสองซิด (__) แสดงช่วงเวลาของการหยุดช่วงยาว (ประมาณ 1 วินาทีขึ้นไป) เช่น

ตัวอย่างที่ 11 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

- 1 ตักแตน ไอเผือก.
2 ปุ้ย ไอเผือก__ไอเผือก อ้อ::โอเคไปเจอเหลืองก่อนแล้วก็ไปเจอ=
=ไอจิว. ไอจิวก็จะส่งแล้วก็ข้ามไม่ได้.

7) ตัวเลขในวงเล็บ ((ตัวเลข)) แสดงระยะเวลาของความเงียบที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนา โดยใช้การจับเวลา มีหน่วยเป็นวินาที เช่น

ตัวอย่างที่ 12 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

- 1 ยู้ ทำไมเรานึกไม่ออก:: อ้าย:: ปีไหนนี่.
(2)
2 แต่งกวา หีม, เตี้ยวนะ, ห้าสาม.

8) ทวิภาคหลังคำ (::) แสดงพยางค์ที่ลากเสียงยาวกว่าปกติ เช่น

ตัวอย่างที่ 13 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

- 1 น้ำหวาน จั้น::พี่ขอเอาฝั่งนั้นเป็น:: [ภูเขาสองด้าน ไปแล้วกัน.
2 ซอ [ภูเขาสองด้าน. อีม.

9) ข้อความที่พิมพ์ตัวเอียง (*ข้อความ*) แสดงพยางค์ที่ออกเสียงสั้นกว่าปกติ เช่น

ตัวอย่างที่ 14 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	ทิพย์	เออใช่ใช่.
2	แหวน	มันคงเป็นแบบ_ดินะ รู้สึกดินะ เคย เคยแบบบันทึกการเดินทาง= = เหมือน ตอนนั้นไปภูเก็ต แล้วเนี่ยะฟัง ฟังจะมาเปิดอ่าน.

10) ข้อความที่พิมพ์ตัวหนา (**ข้อความ**) แสดงการเน้นเสียงที่พยางค์นั้น ๆ เช่น

ตัวอย่างที่ 15 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	ก๊ก	คือเราอะ_ยังคิดว่า อ๊ี้ย รถ รถอะไร ทำไมถึง แปะ = = แปะสติ๊กเกอร์สีนามิ เออ:: เราก ี เอ ๊ะ!
2	แพรว	แปะสีนามิ.

1.8.2 เครื่องหมายแสดงผลัดในการพูด

1) วงเล็บเหลี่ยม ([ ]) แสดงการพูดซ้อนกัน เช่น

ตัวอย่างที่ 16 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ตึกแตน	เดินแล้วก็ไปเจอ [อันนี้] อ้อ.
2	ปุ้ย	[เดินเป็นข้อต่ปกติ] ใช่มะ.

2) เสมอภาค (=) แสดงถ้อยคำของผู้พูดคนเดียวซึ่งยังคงต่อเนื่องกันในผลัดหนึ่ง ๆ แต่ด้วยข้อจำกัดของเนื้อที่กระดาษในการถ่ายทอดเสียงเป็นตัวอักษรทำให้ต้องเขียนแยกจากกัน เช่น

ตัวอย่างที่ 17 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	บัว	ไม่รู้ เลยอะ สมุทรสาคร สงคราม_ปราการ ก ีติดอะ ห ร อ เรานี้ ก ว่า= =สมุทรปราการไปทางบางนาแถบนั้น ห ะ อ ีก.
2	หยก	[เออ::ปราการ ห ะ= =ไปทางบางนา.

3) สายฟ้า (Z) แสดงการพูดต่อทันทีโดยไม่ทิ้งช่วงของผู้ร่วมสนทนา เช่น

ตัวอย่างที่ 18 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	ทิพย์	เออเออ จะรู้สึกดี.	Z
2	แหวน	เออ รู้สึกดีนะ ว่าแบบ เออ::วะเราไปเจอ= =เหตุการณ์แบบนี้มา:: อะใช้อย่างเงี้ย.	
3	ทิพย์		Z ไซไซ.

4) เว้นวรรคห่าง ( ) แสดงการที่ผู้ร่วมสนทนาหยุดพูดชั่วขณะหนึ่งโดยเป็นจังหวะที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นพูดแทรกเข้ามา เช่น

ตัวอย่างที่ 19 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	จำ	วันที่ียบแปดซ่อมเสร็จก็ออกมาถ่ายรูปบนสแตนด์, แล้วก็ขึ้นไป= =นั่งฟังนู่นนี่นั่น ต่อที่, ที่บนคณะ.
2	หมวย	ที่คณะ.

1.8.3 เครื่องหมายอื่น ๆ

1) นขลิขิต (( )) แสดงข้อมูลเสริมที่แสดงกิริยาท่าทางของผู้พูด เช่น

ตัวอย่างที่ 20 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ตึกแตน	ต้องตั้งซื้อตัวละครเปล่า:: (2)
2	ปุ้ย	ไม่ต้องตั้งก็ได้, ก็เหลือง จิว (หัวเราะ) โอขาว. (หัวเราะขณะพูด)
3	ตึกแตน	ไอเผือก.

2) ปรศนี้ 3 เครื่องหมายในนขลิขิต (???) แสดงถ้อยคำที่ได้ยินไม่ชัด เช่น

ตัวอย่างที่ 21 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	จ๊อบแจจ	พี่มันบอกว่า_ต่อเดียวถึงเลย แต่ แต่มันก็ (???) อยู่เนะ.
2	พลอย	ต่อเดี่ยวนีคือมันไม่ค่อยมีรถอะ.

3) ลูกศร (→) แสดงผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน เช่น

ตัวอย่างที่ 22 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	ต้อม		ถ้าย่อยซี่ไม่เปิด ไปกินฮิปปีเค้กก็ได้, เราก็ชอบฮิปปีเค้กเหมือนกัน.
2	วรรณ	→	ชื่อฮิปปี?
3	ต้อม	→→	ฮิปปี. (พยักหน้า)

4) ลูกศรคู่ (→→) แสดงผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา เช่น

ตัวอย่างที่ 23 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

1	ฝั่ง		แสดงว่าฝั่งไปสอง สองรอบมั้ง_ _ที่ไปดูการแข่งไข่ม้อย.
2	วี		ไข่ม้อย.=
3	ฝั่ง	→	= พี่นาย. บ้านดิน.
4	วี	→→	เฮ้อบ้านดิน.

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉท การสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย ผู้วิจัยได้ทบทวน ทฤษฎี แนวคิด รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ในบทนี้ ผู้วิจัยจะ กล่าวถึงทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์ (Conversation Analysis) แนวคิดเรื่องการกล่าวซ้ำ (repetition) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา (other-repetition) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์ (Conversation Analysis)

ทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์ (Conversation Analysis) เป็นแนวทางการศึกษาที่พัฒนามาจาก “แนวคิดชาติพันธุ์วิธี” (ethnomethodology) ของสังคมวิทยา นักสังคมวิทยา เช่น แฮโรลด์ การ์ฟิงเกิล (Harold Garfinkel) เออร์วิง กอฟฟ์แมน (Erving Goffman) ฮาร์วีย์ แซคส์ (Harvey Sacks) เอมานูเอล อับราฮัม เชกลอฟฟ์ (Emanuel Abraham Schegloff) และเกิล เจฟเฟอร์สัน (Gail Jefferson) เชื่อว่าการสนทนาเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ การคิดค้นแนวทางการศึกษา การสนทนาอย่างเป็นระบบจะทำให้เข้าใจประสบการณ์ การดำรงชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์ได้ (Richard & Schmidt, 1983 อ้างถึงใน ทรงธรรม อินทจักร, 2550)

นักสังคมวิทยาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแนวคิดชาติพันธุ์วิธีคือ แฮโรลด์ การ์ฟิงเกิล และฮาร์วีย์ แซคส์ การ์ฟิงเกิลสนใจเรื่องการศึกษากระบวนการของกิจกรรมที่เป็นสามัญสำนึก และ เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดชาติพันธุ์วิธีซึ่งมุ่งศึกษาการให้เหตุผลแบบสามัญสำนึก (common-sense reasoning) และการสร้างทฤษฎีในกิจกรรมประจำวัน (practical theorizing in everyday activities) ความสนใจของการ์ฟิงเกิลสอดคล้องกับความสนใจของแซคส์ ในช่วงแรก แซคส์สนใจเรื่อง การให้เหตุผลในสถานการณ์ที่เกี่ยวกับกฎหมาย และต่อมาก็สนใจเรื่องการให้เหตุผลประเภทอื่น ๆ เช่น การทำงานของตำรวจและจิตเวชศาสตร์ด้วย ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1963-1964 แซคส์ได้ทำงาน ในศูนย์การศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย (Center for the Scientific Study of Suicide) ในลอสแอนเจลิส แซคส์ได้บันทึกบทสนทนาทางโทรศัพท์ของผู้ที่โทรศัพท์เข้ามายังศูนย์ ป้องกันการฆ่าตัวตาย (Suicide Prevention Center) และได้พัฒนาแนวทางการศึกษาแนวนี้เป็น “ทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์” (Conversation Analysis) ในเวลาต่อมา

บทความสำคัญที่เป็นจุดเริ่มต้นของทฤษฎีสุนทรวินิจฉัยคือบทความเรื่อง “A Simplest Systematics for the Organization of Turn-taking for Conversation” ของแซคส์ และคณะ (Sacks et al., 1974) บทความดังกล่าวกล่าวถึงการสนทนาว่าเป็นกิจกรรมการผลัดกันพูด (turn-taking activity) พร้อมทั้งได้กล่าวถึงลักษณะของการสนทนาไว้ 14 ประการ ดังนี้

1. การผลัดกันพูดแต่ละครั้งมีการเปลี่ยนผู้พูดเสมอ
2. ณ เวลาหนึ่งจะมีผู้พูดเพียงคนเดียว
3. การมีผู้พูดมากกว่า 1 คนพูดในเวลาเดียวกันเป็นเหตุการณ์ปกติ แต่เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก
4. การเปลี่ยนผลัดการพูดอาจทำให้เกิดช่องว่างในการสนทนา (gap) หรือการพูดซ้อน (overlap)
5. การผลัดกันพูดไม่มีลำดับที่แน่นอน
6. การผลัดกันพูดแต่ละผลัดไม่มีขนาดที่แน่นอน
7. การสนทนาแต่ละครั้งไม่สามารถกำหนดความยาวของบทสนทนาไว้ล่วงหน้าได้
8. คำพูดของผู้พูดแต่ละคนไม่สามารถกำหนดไว้ล่วงหน้าได้
9. การกระจายการผลัดกันพูดของผู้พูดแต่ละคนไม่สามารถกำหนดไว้ล่วงหน้าได้
10. จำนวนผู้พูดสามารถเปลี่ยนแปลงได้
11. การพูดสามารถดำเนินต่อหรือยุติลงเมื่อใดก็ได้
12. การพูดแต่ละครั้งมีวิธีการจัดสรรการผลัดกันพูด (turn-allocation) ผู้ที่กำลังพูดอาจเป็นผู้เลือกผู้พูดคนถัดไป เช่น การถามคำถามให้ผู้พูดคนอื่นตอบ หรือผู้พูดคนอื่นอาจเลือกตนเองเป็นผู้พูดคนถัดไปก็ได้เช่นกัน
13. หน่วยโครงสร้างของผลัดการพูด (turn-constructive unit) มีหลากหลาย เช่น ผลัดการพูดสามารถเป็นคำเพียงคำเดียวหรืออาจยาวเป็นประโยคก็ได้
14. กลไกการปรับแก้ (repair mechanism) เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของการผลัดกันพูดที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนา เช่น หากมีผู้พูด 2 คนพูดขึ้นพร้อมกัน ผู้พูดคนหนึ่งจะหยุดพูดก่อน เพื่อให้ผู้พูดอีกคนหนึ่งพูดต่อไป

ระบบการผลัดกันพูด (turn-taking system) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบโครงสร้างของผลัดการพูด (turn-constructive component) และ องค์ประกอบการจัดสรรการผลัดกันพูด (turn-allocation component) องค์ประกอบโครงสร้างของผลัดการพูดเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาบางอย่างเพื่อแสดงว่าผู้พูดกำลังพูดอยู่ในผลัดของตนและเมื่อใดที่ผู้พูดต้องการที่จะส่งผลัดต่อไปให้กับผู้ฟัง (ทรงธรรม อินทจักร, 2550: 190) หน่วยโครงสร้างของผลัดการพูด (turn-constructive unit) เป็นหน่วยที่ผู้พูดใช้เพื่อสร้างผลัด อาจมีลักษณะเป็นประโยค อนุพากย์ วลี หรือคำก็ได้ ส่วนองค์ประกอบการจัดสรรการผลัดกันพูดเป็น

วิธีการจัดสรรการผลิตกันพูดซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ ผู้ที่กำลังพูดเลือกผู้พูดคนถัดไป และผู้พูดคนถัดไปเลือกตนเอง

นอกจากนี้ แซคส์ และคณะ (Sacks et al., 1974) ยังได้อธิบายเรื่องกฎการเปลี่ยนผลัดไว้ด้วยว่ากฎการเปลี่ยนผลัดมี 2 ประการ ดังนี้

กฎข้อที่ 1

(ก) หากผู้ที่กำลังพูดเลือกผู้พูดคนถัดไป ผู้ที่ได้รับเลือกมีสิทธิและมีหน้าที่ที่จะต้องพูดเป็นคนถัดไป

(ข) หากผู้ที่กำลังพูดไม่ได้เลือกผู้พูดคนถัดไป ผู้ร่วมสนทนาคนใดคนหนึ่งอาจเสนอตนเองเป็นผู้พูดคนถัดไปได้

(ค) หากผู้ที่กำลังพูดไม่ได้เลือกผู้พูดคนถัดไป ผู้ที่กำลังพูดสามารถพูดต่อไปได้ หากไม่มีผู้ร่วมสนทนาคนใดเสนอตัวจะพูด

กฎข้อที่ 2

หากกฎข้อที่ 1(ก) และ 1(ข) ยังไม่สำเร็จ ก็จะใช้กฎข้อที่ 1(ก) 1(ข) และ 1(ค) ซ้ำอีกครั้งจนกว่าการเปลี่ยนผลัดจะสำเร็จ

แฮฟ (Have, 1999: 5) อธิบายว่าคำว่า “conversation analysis” นั้นมี 2 ความหมาย ความหมายอย่างกว้างหมายถึงการศึกษาการพูดของบุคคล การสื่อสารด้วยคำพูด หรือการใช้ภาษา ส่วนความหมายอย่างแคบหมายถึงแนวทางทฤษฎีวิเคราะห์ของแซคส์ เชกโลฟฟ์ และเจฟเฟอร์สัน

ตั้งแต่ต้นคริสต์ทศวรรษที่ 1960 แซคส์ได้เริ่มบรรยายเกี่ยวกับการสนทนา การบรรยายครั้งต่าง ๆ ทำให้แซคส์ได้พัฒนาแนวทางการศึกษาการกระทำทางสังคมอย่างต่อเนื่อง จนราวปลายคริสต์ทศวรรษที่ 1960 และต้นคริสต์ทศวรรษที่ 1970 สนทนาวิเคราะห์จึงแยกออกจากวิชาสังคมวิทยาเป็นศาสตร์อีกแขนงหนึ่ง

การศึกษาด้านสนทนาวิเคราะห์ในช่วงแรก ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มักจะเป็นการสนทนาในบริบทสถาบัน (institutional talk) เช่น เทปบันทึกการสนทนาทางโทรศัพท์ของผู้ที่โทรศัพท์เข้ามายังศูนย์ป้องกันกรฆ่าตัวตาย เทปบันทึกการสนทนาช่วงการประชุมกลุ่มบำบัด เป็นต้น ในเวลาต่อมาการศึกษาด้านสนทนาวิเคราะห์เริ่มเปลี่ยนมานิยมวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนาที่ไม่ใช่บทสนทนาในบริบทสถาบัน เนื่องจากมองว่าบทสนทนาทั่วไป (ordinary conversation) จะให้ตัวอย่างหน้าที่ของกลไกการสนทนา (conversational devices) และรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ (interactional format) เช่น การครองผลัด การปิดการสนทนา ได้ดีกว่าบทสนทนาในบริบทสถาบัน อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปลายคริสต์ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา งานวิจัยด้านสนทนาวิเคราะห์ก็เริ่มกลับไปสนใจข้อมูลที่เป็นบทสนทนาในบริบทสถาบันอีกครั้ง เช่น บทสนทนาในการประชุม บทสนทนาของกระบวนการในชั้นศาล และการสัมภาษณ์ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

การศึกษาการปฏิสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้ร่วมสนทนาเข้าใจและโต้ตอบผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ อย่างไร และการปฏิสัมพันธ์นั้นมีลำดับอย่างไร กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ จุดมุ่งหมายในการศึกษาตามแนวสนทนาวิเคราะห์คือเพื่อพิจารณาองค์ประกอบของการสนทนา ตลอดจนอธิบายวิธีการที่ผู้ร่วมสนทนาใช้เพื่อสร้างโครงสร้างของบทสนทนาและเข้าใจการสนทนาของตนเองและผู้อื่นนั่นเอง

งานวิจัยด้านสนทนาวิเคราะห์จะเก็บข้อมูลจากการบันทึกเทปการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจริง และเป็นการศึกษาการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ กล่าวได้ว่าการเก็บข้อมูลด้วยวิธีดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นของงานวิจัยด้านสนทนาวิเคราะห์ โปเมอร์อนตซ์ และเฟร์ (Pomerantz & Fehr, 1997: 70) อธิบายข้อดีของการบันทึกเทปการสนทนาไว้ว่า การบันทึกเทปการสนทนาทำให้สามารถเล่นเทปซ้ำเพื่อถอดเทป เพื่อพัฒนาการวิเคราะห์ และสามารถตรวจสอบการวิเคราะห์ได้ นอกจากนี้ยังสามารถใช้ข้อมูลการปฏิสัมพันธ์เดิมที่บันทึกเทปไปมาศึกษามุมมองอื่นของการปฏิสัมพันธ์ได้อีกด้วย

สุจริตลักษณ์ ตีพิมพ์ (2552: 101) อธิบายเรื่องข้อมูลและการถอดเสียงบทสนทนาว่า ข้อมูลที่ใช้ในสนทนาวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลที่บันทึกเสียงจากการสนทนาพูดคุยในชีวิตประจำวันจริง ๆ และควรถอดเสียงบทสนทนาที่บันทึกเสียงไว้ลงเป็นสำเนา โดยใช้สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่าง ๆ และควรพยายามถอดเสียงรายละเอียดทุกอย่างให้มากที่สุด รวมทั้งการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร่วมสนทนา เช่น เป็นเพื่อนกัน เป็นคนรู้จักกัน เป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นคนแปลกหน้า อยู่ในกลุ่มสังคมใด อยู่ในบริบททางการหรือไม่ทางการ ฯลฯ ส่วนการถอดเสียงบทสนทนา ก็จะมีข้อควรปฏิบัติคล้าย ๆ กับการถอดเสียงในทางสัทศาสตร์ (Phonetics) คือจะมีทั้งการถอดเสียงแบบกว้าง (broad transcription) และการถอดเสียงแบบรายละเอียด (narrow transcription) ส่วนตัวอักษรที่ใช้ในการถอดถ้อยคำ ก็จะใช้ได้ทั้งตัวอักษรมาตรฐานของภาษานั้น ๆ และตัวสัทอักษร ทั้งนี้ก็แล้วแต่วัตถุประสงค์ของการศึกษานั้น

ฮัทช์บี และวูฟฟิตต์ (Hutchby & Wooffitt, 2008: 20) กล่าวถึงหลักการทางวิธีวิจัยสำหรับทฤษฎีสนทนาวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การปฏิสัมพันธ์จัดเรียง (organize) อย่างเป็นระบบและมีลำดับ
2. การแสดงการปฏิสัมพันธ์เป็นระเบียบแบบแผน
3. การวิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ควรใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติเป็นหลัก
4. การวิเคราะห์ไม่ควรถูกจำกัดด้วยสมมติฐานทางทฤษฎีที่มีมาก่อน

ข้อเขียนเกี่ยวกับทฤษฎีสนทนาวิเคราะห์ในสมัยแรก ๆ ตีพิมพ์ลงในวารสารด้านมานุษยวิทยา ภาษาศาสตร์ และสัญศาสตร์ และมีผู้มองว่าสนทนาวิเคราะห์เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้ภาษาหรือการสื่อสารด้วยการพูดเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน ทฤษฎีสนทนาวิเคราะห์ได้แพร่ไปอย่างกว้างขวาง

มีนักวิชาการหลายแขนงที่ใช้ทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์ เช่น นักสังคมวิทยา นักมานุษยวิทยา นักภาษาศาสตร์ และนักวิทยาศาสตร์การสื่อสาร เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป “ทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์ (Conversation Analysis)” คือแนวทางการศึกษา การปฏิสัมพันธ์อย่างมีระบบเพื่ออธิบายองค์ประกอบของการสนทนา ตลอดจนวิธีการที่ผู้ร่วมสนทนา ใช้สร้างโครงสร้างของบทสนทนาและเข้าใจการสนทนาของตนเองและผู้อื่น โดยวิเคราะห์จากข้อมูล บทสนทนาที่เป็นธรรมชาติ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงประวัติ วัตถุประสงค์ ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ และ หลักการทางวิธีวิจัยของทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์ การทบทวนทฤษฎีดังกล่าวทำให้เห็นว่าทฤษฎี สถนทนาวิเคราะห์เหมาะสมที่จะใช้ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาแบบเน้นภารกิจและ การสนทนาในชีวิตประจำวัน เนื่องจากหลักการของทฤษฎีสถนทนาวิเคราะห์คือเริ่มต้นจากการสังเกต ข้อมูลการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจริงแล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ได้เริ่มต้นจากการกำหนดทฤษฎีใด ๆ ดังนั้น การศึกษาตามแนวสนทนาวิเคราะห์จึงน่าจะแสดงให้เห็นลักษณะการปฏิสัมพันธ์ในสังคม วัฒนธรรมไทยได้ว่าผู้ใช้ภาษาไทยกล่าวซ้ำคู่สนทนาอย่างไร และการกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นทำหน้าที่ใด ในหัวข้อถัดไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดเรื่องการกล่าวซ้ำในการสนทนา

2.2 แนวคิดเรื่องการกล่าวซ้ำ (repetition)

การกล่าวซ้ำเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทั่วไปในการสนทนาของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มี ผู้สนใจศึกษาประเด็นดังกล่าวกันอย่างกว้างขวาง เห็นได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำในภาษา ต่าง ๆ มากมาย ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

การจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำที่ปรากฏมากที่สุดคือการจำแนกว่าถ้อยคำที่กล่าวซ้ำนั้น เป็นถ้อยคำของผู้พูดเองหรือของผู้พูดคนอื่น (Silva & Santos, 2006: 6) การใช้เกณฑ์ดังกล่าวทำให้ จำแนกการกล่าวซ้ำได้เป็น 2 ประเภท คือ การกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคู่สนทนา นักวิจัยที่ ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาต่าง ๆ เรียกการกล่าวซ้ำทั้ง 2 ประเภทแตกต่างกัน กล่าวคือ การกล่าวซ้ำ ตนเองมีคำเรียก เช่น “single-speaker repetition” (Brody, 1986) “same-speaker repetition” (Norrick, 1987) “self-repetition” (Tannen, 1989; Silva & Santos, 2006; Fujimura-Wilson, 2007; Yurtdaş, 2012) และ “self-repeat” (Hsieh & Liang, 2009) ส่วนคำเรียกการกล่าวซ้ำ คู่สนทนา เช่น “cross-speaker repetition” (Brody, 1986) “second-speaker repetition” (Norrick, 1987) “allo-repetition” (Sawir, 2003; Dumitrescu, 2008) “other-repetition” (Svennevig, 2004; Silva & Santos, 2006; Fujimura-Wilson, 2007; Huang, 2010, 2012;

Yurtdaş, 2012) และ “other-repeat” (Hsieh & Liang, 2009) ทั้งนี้ งานวิจัยนี้เรียกการกล่าวซ้ำคู่สนทนาว่า “other-repetition” เนื่องจากเป็นคำที่ปรากฏใช้อย่างกว้างขวางที่สุด

นอกจากการจำแนกประเภทโดยใช้ผู้กล่าวซ้ำเป็นเกณฑ์แล้ว ยังมีนักวิจัยบางส่วนที่ใช้รูปแบบของการกล่าวซ้ำเป็นเกณฑ์ รูปแบบของการกล่าวซ้ำในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนกับถ้อยคำที่กล่าวซ้ำว่าถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนหรือต่างกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนอย่างไร นักวิจัยที่จำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำโดยใช้เกณฑ์ดังกล่าวจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ

ซิลวา และซานโตส (Silva & Santos, 2006) อธิบายว่าแทนเนน (Tannen, 1989) จำแนกการกล่าวซ้ำออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การกล่าวซ้ำทุกส่วน (exact repetition) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ผู้พูดพูดซ้ำถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนทุกประการ

2. การกล่าวซ้ำที่มีการแปร (repetition with variation) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำบางส่วนเปลี่ยนแปลงไปจากถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน เช่น ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนเป็นประโยคคำถาม ส่วนถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเปลี่ยนคำบางคำและเป็นประโยคบอกเล่า

3. การกล่าวซ้ำแบบขนานความ (paraphrase) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ผู้พูดกล่าวถึงประเด็นเดิม แต่ใช้ถ้อยคำที่ต่างจากเดิม

จอห์นสโตน (Johnstone, 1994) ได้จำแนกการกล่าวซ้ำออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การกล่าวซ้ำทุกส่วน (exact repetition) และการกล่าวซ้ำบางส่วน (non-exact repetition) ซึ่งการกล่าวซ้ำบางส่วนนี้เทียบได้กับการกล่าวซ้ำที่มีการแปรของแทนเนน (Tannen, 1989) นั่นเอง

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของหวาง (Huang, 2010, 2012) ที่ศึกษารูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำในการปฏิสัมพันธ์ของผู้ปกครองและเด็กที่พูดภาษาจีนกลางอีกด้วย หวาง (Huang, 2010, 2012) จำแนกการกล่าวซ้ำออกเป็น 4 ประเภทตามเปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) พร้อมทั้งยกตัวอย่างการกล่าวซ้ำประเภทต่าง ๆ ในภาษาจีนกลาง ดังนี้

1. การกล่าวซ้ำทุกส่วน (exact repetition) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนทุกประการทั้งด้านคำศัพท์และการเรียงลำดับคำ โดยไม่มีเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มถ้อยคำใด ๆ เช่น

ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน	ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำ
zhe shi xiao dao. 'This is a little island.'	zhe shi xiao dao. 'This is a little island.'

2. การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน (reduced repetition) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำตัดหน่วยคำหรือคำหลักบางคำของถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออกไปบางส่วน เช่น

ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน	ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำ
<i>zhe shi shatan.</i> 'This is a beach.'	<i>shatan.</i> 'A beach.'

3. การกล่าวซ้ำแบบดัดแปลง (modified repetition) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำใช้ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนบางส่วนหรือทั้งหมดเป็นแบบ แล้วผู้กล่าวซ้ำเปลี่ยนคำกริยา คำสรรพนาม การเรียงลำดับองค์ประกอบต่าง ๆ หรือส่วนเติมเต็ม เช่น

ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน	ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำ
<i>ta yao tu yanse.</i> 'She wants to color (the picture).'	<i>wo ye yao tu yanse.</i> 'I also want to color (the picture).'

4. การกล่าวซ้ำแบบขยายความ (expanded repetition) หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำส่วนหนึ่งเลียนแบบจากถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน และอีกส่วนหนึ่งสร้างขึ้นใหม่เองโดยไม่มีต้นแบบ เช่น

ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน	ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำ
<i>tiaowu.</i> 'Dance.'	<i>wo yao tiaowu.</i> 'I want to dance.'

การจำแนกประเภทการกล่าวซ้ำของแทนเนน (Tannen, 1989) จอห์นสโตน (Johnstone, 1994) และเปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) ที่กล่าวถึงข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักวิจัยที่ใช้รูปแบบเป็นเกณฑ์ในการจำแนกประเภทการกล่าวซ้ำมีมุมมองที่แตกต่างกัน กล่าวคือ แทนเนน (Tannen, 1989) จำแนกประเภทการกล่าวซ้ำโดยพิจารณาปัจจัยเรื่องความหมายประกอบด้วยเหตุนี้จึงจัดให้การที่ผู้พูดกล่าวถึงประเด็นเดิม แต่ใช้ถ้อยคำแตกต่างกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนเป็นการกล่าวซ้ำประเภทหนึ่งที่เรียกว่า “การกล่าวซ้ำแบบขนานความ (paraphrase)” แม้ว่าถ้อยคำที่กล่าวซ้ำนั้นจะไม่มีส่วนใดเหมือนกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนเลยก็ตาม ส่วนจอห์นสโตน (Johnstone,

1994) และเปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) ไม่พิจารณาปัจจัยเรื่องความหมาย แต่พิจารณา ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเป็นหลัก ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำจะต้องมีถ้อยคำบางส่วนหรือทั้งหมดเหมือนกับถ้อยคำที่ กล่าวมาก่อนเท่านั้นจึงจะจัดว่าเป็นการกล่าวซ้ำ

หากใช้ผู้กล่าวซ้ำเป็นเกณฑ์ในการจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำ งานวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาการกล่าวซ้ำตนเอง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำ อธิบายความหมายของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาไว้ดังนี้

ซิลวา และซานโตส (Silva & Santos, 2006: 11) กล่าวถึง “other-repetition” ว่าหมายถึง “re-articulations of other people’s voices” หมายความว่า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาคือการพูดซ้ำ เสียงของบุคคลอื่น

หวาง (Huang, 2010: 828) อธิบายว่า “other-repetitions were defined as the complete or partial reproduction of a preceding utterance produced by another speaker (Pérez-Pereira, 1994)” หมายถึง การกล่าวซ้ำคู่สนทนาคือการผลิตซ้ำถ้อยคำทั้งหมดหรือ บางส่วนของผู้พูดอีกคนหนึ่งที่มีมาก่อนหน้า

นอกจากนี้ หวาง (Huang, 2012: 542) ยังกล่าวถึง “other-repetition” ว่าเป็น “repetition of utterances by other speakers” หมายถึง การกล่าวซ้ำคู่สนทนาคือการกล่าวซ้ำ ถ้อยคำของผู้พูดคนอื่น

กล่าวโดยสรุป การกล่าวซ้ำคู่สนทนา หมายถึง การพูดถ้อยคำของบุคคลอื่นที่พูดมาก่อนหน้า ซ้ำทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้วิจัยประมวลความหมายต่าง ๆ ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและปรับเป็น ความหมายที่ใช้ในงานวิจัยนี้ว่า “การกล่าวซ้ำคู่สนทนา” หมายถึง การกล่าวซ้ำถ้อยคำเช่นเดียวกับที่ คู่สนทนากล่าวไว้ในผลัดก่อนหน้าซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำอาจมีรูปแบบเหมือนกับถ้อยคำของ คู่สนทนาทั้งหมดหรือเหมือนเพียงบางส่วนก็ได้

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาโดยจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำตาม จอห์นสโตน (Johnstone, 1994) ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใน การสนทนาทั้ง 2 ประเภท ผู้วิจัยจะจำแนกถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาออกเป็น 2 ประเภทคือ การกล่าวซ้ำทุกส่วนและการกล่าวซ้ำบางส่วน จากนั้นจึงวิเคราะห์ถ้อยคำที่เป็นการกล่าวซ้ำบางส่วนว่า ต่างกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนอย่างไร โดยใช้แนวคิดของเปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994)

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงความหมายและประเภทของการกล่าวซ้ำ และจะใช้นิยามของ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่กล่าวถึงแล้วข้างต้นในการพิจารณาทั้งข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจและ การสนทนาในชีวิตประจำวันเพื่อคัดเลือกข้อมูลที่เป็นกรกล่าวซ้ำคู่สนทนาไปวิเคราะห์รูปแบบและ หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และใช้แนวคิดเรื่องการจำแนกประเภทการกล่าวซ้ำของจอห์นสโตน (Johnstone, 1994) และเปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) ในการวิเคราะห์รูปแบบของ

การกล่าวซ้ำคู่สนทนา ในหัวข้อถัดไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา พร้อมทั้งสรุปหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่พบในงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา (other-repetition)

การกล่าวซ้ำเป็นประเด็นหนึ่งที่นักสนทนาวิเคราะห์สนใจศึกษา จากการทบทวนงานวิจัยในเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องการกล่าวซ้ำในการสนทนาภาษาไทย แต่มีผู้ศึกษาการกล่าวซ้ำในการสนทนาภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ (Keenan, 1975; Sawir, 2003; Lammi, 2010) ภาษาโทโลลาบาล (Brody, 1986) ภาษาฝรั่งเศส (Perrin et al., 2003) ภาษาสวีเดน (Svennevig, 2004) ภาษาโปรตุเกส (Silva & Santos, 2006) ภาษาสเปน (Dumitrescu, 2008) ภาษาจีนกลาง (Hsieh & Liang, 2009; Huang, 2010, 2012) ภาษาตุรกี (Yurtdaş, 2012) ภาษาญี่ปุ่น (Machi, 2013) นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำระหว่างบทสนทนา 2 ภาษา เช่น งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับการกล่าวซ้ำในการสนทนาภาษาอังกฤษ (Fujimura-Wilson, 2007; Machi, 2011)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำมีทั้งงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะการกล่าวซ้ำตนเองหรือการกล่าวซ้ำคู่สนทนาประเภทใดประเภทหนึ่ง และงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำทั้ง 2 ประเภท เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเท่านั้น ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ ทั้งนี้ งานวิจัยบางส่วนอาจศึกษาทั้งการกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยก็จะทบทวนงานวิจัยเหล่านั้นด้วยเช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ได้แก่ งานวิจัยของคีนัน (Keenan, 1975) โบรดี (Brody, 1986) เพอร์ริน และคณะ (Perrin et al., 2003) ซาเวอร์ (Sawir, 2003) สเวนเนวิก (Svennevig, 2004) ซิลวา และซานโตส (Silva & Santos, 2006) ฟุจิมูระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) ดุมิตเรสคู (Dumitrescu, 2008) ฮีเย และเหลียง (Hsieh & Liang, 2009) หวาง (Huang, 2010, 2012) ลัมมี (Lammi, 2010) มาชิ (Machi, 2011, 2013) และยัวร์ดัดซ์ (Yurtdaş, 2012) จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ นี้ ผู้วิจัยพบว่าหากใช้ภาษาที่ศึกษาเป็นเกณฑ์จะสามารถจำแนกประเภทงานวิจัยได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว โดยเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมสนทนาที่เป็นเจ้าของภาษานั้น ๆ

กลุ่มที่ 2 งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว โดยเก็บข้อมูลจากการสนทนาระหว่างเจ้าของภาษากับผู้ที่พูดภาษานั้นเป็นภาษาที่ 2

กลุ่มที่ 3 งานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำใน 2 ภาษา

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

งานวิจัยกลุ่มที่ 1 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว โดยเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมสนทนาที่เป็นเจ้าของภาษานั้น ๆ ประกอบด้วยงานวิจัยที่ศึกษาภาษาฝรั่งเศสแบบควิเบก ภาษาสเปนแบบเม็กซิกัน ภาษาโทโจลาบาล ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนกลาง และภาษาตุรกี

งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาฝรั่งเศสแบบควิเบกคืองานวิจัยเรื่อง “Pragmatic Functions of Local Diaphonic Repetitions in Conversation” ของเพอร์ริน และคณะ (Perrin et al., 2003) งานวิจัยเรื่องดังกล่าวเก็บข้อมูลจากคลังข้อมูล Montréal 95 Corpus ซึ่งเป็นบันทึกการสนทนาของครอบครัวที่พูดภาษาฝรั่งเศสแบบควิเบกจำนวน 4 ครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเมืองมอนทรีออล รัฐควิเบก ประเทศแคนาดา ผลการวิจัยพบว่าผู้พูดภาษาฝรั่งเศสแบบควิเบกกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด ขอคำยืนยันจากคู่สนทนา แสดงความเห็นด้วย และแสดงความไม่เห็นด้วยหรือปฏิเสธ อย่างไรก็ตาม การตีความว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นทำหน้าที่ใดก็ต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบด้วย เพอร์ริน และคณะ (Perrin et al., 2003) อธิบายว่าการกล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่ขอคำยืนยันและแสดงความเห็นด้วยบางครั้งอาจตีความเป็นการประชดประชันก็ได้ หากผู้กล่าวซ้ำทั้งพูดและหัวเราะไปพร้อมกัน

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาบางประการที่ปรากฏในผลการวิจัยของเพอร์ริน และคณะ (Perrin et al., 2003) ปรากฏในผลการวิจัยเรื่อง “Interrogative Allo-repetitions in Mexican Spanish: Discourse Functions and (Im)politeness Strategies” ของคูมิเตรสคู (Dumitrescu, 2008) ที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาสเปนแบบเม็กซิกัน งานวิจัยดังกล่าวพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาสเปนแบบเม็กซิกันมีหน้าที่หลากหลาย ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วย แสดงความไม่เห็นด้วย แสดงการยอมรับ แสดงความประหลาดใจ แสดงอารมณ์ขัน ขอคำยืนยันจากคู่สนทนา ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป แก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้อง ตำหนิ ประชดประชัน และชิงผลัด

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ชิงผลัดนอกจากจะปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาสเปนแบบเม็กซิกันที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว หน้าที่ดังกล่าวยังปรากฏในผลการวิจัยของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาโทโจลาบาล เรื่อง “Repetition as a Rhetorical and Conversational Device in Tojolabal (Mayan)” ของโบรดี (Brody, 1986) ด้วยเช่นกัน งานวิจัยเรื่องดังกล่าวพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาโทโจลาบาลใช้เพื่อแสดงความเป็นผู้ฟัง ถามคำถาม ตอบคำถาม และชิงผลัดเพื่อเปลี่ยนประเด็นในการสนทนา

งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาอังกฤษคืองานวิจัยของคีแนน (Keenan, 1975) เรื่อง “Making It Last: Repetition in Children’s Discourse” ที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาของเด็ก ผลการวิจัยพบว่าเด็กกล่าวซ้ำถ้อยคำของผู้ใหญ่เพื่อเลียนแบบเป็นหลัก

ผลการวิจัยของคีแนน (Keenan, 1975) สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง “Other-repetition in Mandarin Child Language: A Discourse-pragmatic Perspective” ของหวาง (Huang, 2010) ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการวิจัยของหวาง (Huang, 2010, 2012) ที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคำสนทนาในภาษาจีนกลางที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเก็บข้อมูลการสนทนายาระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง หวาง (Huang, 2010) พบว่าเด็กกล่าวซ้ำถ้อยคำของผู้ใหญ่เพื่อเลียนแบบเช่นเดียวกับที่ปรากฏในผลการวิจัยของคีแนน (Keenan, 1975) นอกจากนี้การกล่าวซ้ำคำสนทนาของเด็กยังใช้เพื่อแสดงความคิดเห็นด้วย แสดงความไม่เห็นด้วย ตอบคำถาม เลือกรับเลือก ขยายความ ทำให้เหมือนสิ่งที่อ้าง และแสดงความรู้สึกประหลาดใจได้อีกด้วย

นอกจากศึกษาการกล่าวซ้ำคำสนทนาของเด็กแล้ว หวาง (Huang, 2012) ยังศึกษาการกล่าวซ้ำคำสนทนาของผู้ใหญ่ในงานวิจัยเรื่อง “Parental Other-repetition in Mandarin Parent-child Interaction” อีกด้วย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคำสนทนาของผู้ใหญ่มีหน้าที่แตกต่างกับการกล่าวซ้ำคำสนทนาของเด็ก ผู้ใหญ่กล่าวซ้ำถ้อยคำของเด็กเพื่อแสดงว่ารับรู้สิ่งที่เด็กพูด ขอให้เด็กขยายความให้ชัดเจน ขอคำยืนยัน ขยายความถ้อยคำของเด็ก แสดงความไม่เห็นด้วย หรือปฏิเสธ แก้ไขถ้อยคำของเด็กให้ถูกต้อง ถามคำถาม ตอบคำถาม และเปลี่ยนประเด็นในการสนทนา

โครงการวิจัยของหวาง (Huang, 2010, 2012) นอกจากจะศึกษาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคำสนทนาแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยอีกประการหนึ่งคือศึกษารูปแบบของการกล่าวซ้ำคำสนทนา หวาง (Huang, 2010, 2012) วิเคราะห์รูปแบบของการกล่าวซ้ำคำสนทนาในการสนทนาภาษาจีนกลางตามแนวคิดของเปเรซ เปเรร์รา (Pérez-Pereira, 1994) และพบว่ามีการกล่าวซ้ำคำสนทนาในภาษาจีนกลางทั้งที่เป็นกรกล่าวซ้ำคำสนทนาของเด็กและการกล่าวซ้ำคำสนทนาของผู้ใหญ่มีรูปแบบ 4 รูปแบบ ได้แก่

1. การกล่าวซ้ำทุกส่วน (exact)
2. การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน (reduced)
3. การกล่าวซ้ำแบบดัดแปลง (modified)
4. การกล่าวซ้ำแบบขยายความ (expanded)

งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาจีนกลางอีกเรื่องหนึ่งคืองานวิจัยเรื่อง “Repetition in Mandarin Interaction: A Case Study on TV Shopping Channels in Taiwan” ของเซี่ย และเหลียง (Hsieh & Liang, 2009) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำในรายการโทรทัศน์ช่องโฆษณาสินค้าของประเทศไต้หวัน ผลการวิจัยพบว่ากรกล่าวซ้ำแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคำสนทนา การกล่าวซ้ำทั้ง 2 ประเภทมีหน้าที่แตกต่างกัน ผู้พูดภาษาจีนกลางมักจะกล่าวซ้ำถ้อยคำของตนเองเพื่อเน้นย้ำประเด็นของตน

และใช้เพื่ออธิบายขยายความสิ่งที่ตนพูดไปในผลัดก่อนหน้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในกรณีที่มีการพูดซ้อน ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนามักปรากฏร่วมกับคำว่า “dui” หรือ “shi” ซึ่งแปลว่า “ใช่” เพื่อยืนยันว่า คู่สนทนาเข้าใจถูกต้องหรือแสดงความเห็นด้วยกับคู่สนทนา นอกจากนี้เซีย และเหลียง (Hsieh & Liang, 2009) ยังอธิบายเพิ่มเติมว่าเนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยมาจากรายการโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ จึงพบว่าในรายการโฆษณาสินค้าที่มีผู้ดำเนินรายการ 2 คน พนักงานขายที่เป็นผู้ช่วยมักจะกล่าวซ้ำคำพูดของพนักงานขายหลักเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ชมซื้อสินค้าและทำให้ผู้ชมประทับใจสินค้ามากขึ้น นอกจากนี้บางครั้งการกล่าวซ้ำยังสัมพันธ์การกระทำอีกด้วย เช่น ผู้กล่าวซ้ำจะพูดและกระทำกริยาซ้ำตามจำนวนครั้งที่พูดซ้ำ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำในภาษาตุรกีของยัวร์ดาส (Yurtdaş, 2012) เรื่อง “Repetitions in Turkish: Talk among Friends” ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำเช่นเดียวกับงานวิจัยของเซีย และเหลียง (Hsieh & Liang, 2009) ผลการวิจัยเรื่องประเภทของการกล่าวซ้ำพบว่าการกล่าวซ้ำมี 2 ประเภท คือการกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคู่สนทนา การกล่าวซ้ำตนเองใช้เพื่อแก้ไขคำพูดของตนเอง เน้นย้ำประเด็นที่กล่าวไปก่อนหน้า ซึ่งผลัดการสนทนา และสร้างอารมณ์ขัน ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนามี 6 หน้าที่ ได้แก่ แก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้อง แสดงความยอมรับ แสดงความเห็นด้วย แสดงความไม่เห็นด้วยหรือการปฏิเสธ แสดงอารมณ์ขัน ถามคำถาม และตอบคำถาม

งานวิจัยกลุ่มที่ 1 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว โดยข้อมูลมาจากผู้ร่วมสนทนาที่เป็นเจ้าของภาษา หน้าที่ต่าง ๆ ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในผลการวิจัยล้วนแสดงให้เห็นลักษณะการปฏิสัมพันธ์ในสังคมวัฒนธรรมของผู้ที่พูดภาษานั้น ๆ งานวิจัยเรื่อง “การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย” นี้ก็จัดอยู่ในงานวิจัยกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน คือศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยเพียงภาษาเดียว และข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ทั้งหมดได้มาจากผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ แต่จะมีรายละเอียดแตกต่างกับงานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้นที่งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากการสนทนา 2 ประเภท คือการสนทนาแบบเน้นภารกิจและการสนทนาในชีวิตประจำวัน แล้วนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน

งานวิจัยกลุ่มที่ 2 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว โดยเก็บข้อมูลจากการสนทนายาระหว่างเจ้าของภาษากับผู้ที่พูดภาษานั้นเป็นภาษาที่ 2 ประกอบด้วยงานวิจัยที่ศึกษาภาษาอังกฤษ ภาษานอร์เวย์ และภาษาโปรตุเกส ดังนี้

งานวิจัยของซาเวอร์ (Sawir, 2003) ศึกษาเรื่อง “Keeping up with Native Speakers: The Many and Positive Roles of Repetition in the Conversation of EFL Learners” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในบทสนทนาของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษา ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมาจากบทสนทนายาระหว่างนักศึกษา 2 กลุ่ม

นักศึกษากลุ่มแรกประกอบด้วยผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจำนวน 9 คน มาจากประเทศอินโดนีเซีย ประเทศเวียดนาม และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งล้วนเป็นประเทศที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ นักศึกษากลุ่มแรกทุกคนกำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษของศูนย์ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยโมนาซ ส่วนกลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาที่เป็นเจ้าของภาษาจำนวน 9 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยโมนาซ ผลการวิจัยพบหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวน 7 หน้าที่ ได้แก่ แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงความเห็นด้วย แสดงความยอมรับการแก้ไขให้ถูกต้อง ขอคำยืนยัน ขอให้อธิบายความหมายให้ชัดเจน ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป และแสดงความประหลาดใจ นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชาวอินโดนีเซียและชาวเวียดนามนิยมใช้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อขอคำยืนยัน ส่วนนักศึกษาชาวญี่ปุ่นนิยมกล่าวซ้ำคำพูดของเจ้าของภาษาเพื่อแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดและแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาอังกฤษและเป็นปริจเฉทการสนทนาในห้องเรียนเช่นเดียวกันคืองานวิจัยของลามมี (Lammi, 2010) ที่ศึกษาเรื่อง “Backchannels and Repetition in ELF in a Hairdressing Setting” งานวิจัยเรื่องดังกล่าวศึกษาการสนทาระหว่างครูกับนักเรียนในโรงเรียนเสริมสวย เก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษาฟินนิช ภาษาเปอร์เซีย ภาษาตุรกี และภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาแม่ ผลการวิจัยเรื่องการกล่าวซ้ำคู่สนทนาพบว่าหน้าที่สำคัญของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาคือการแสดงความยอมรับ ครูมักจะกล่าวซ้ำถ้อยคำของนักเรียนเพื่อแสดงว่าครูยอมรับคำตอบที่นักเรียนตอบ นอกจากนี้การกล่าวซ้ำคู่สนทนายังทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง คล้ายการตอบรับว่า “yes” และยังใช้เพื่อขอคำยืนยันว่าตนเข้าใจถูกต้องหรือไม่อีกด้วย

งานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาออร์เวย์คืองานวิจัยเรื่อง “Other-repetition as Display of Hearing, Understanding and Emotional Stance” ของสเวนเนวิก (Svennevig, 2004) เก็บข้อมูลจากการบันทึกเทปการสนทนาในหน่วยงานบริการสาธารณะในประเทศนอร์เวย์จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานผู้ว่างงาน ศูนย์จัดหางานสำหรับผู้พวยพ และสำนักงานสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พวยพและผู้ลี้ภัยใหม่ เจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่พูดภาษาออร์เวย์เป็นภาษาแม่ ส่วนผู้มาติดต่อเป็นชาวต่างชาติที่พูดภาษาออร์เวย์เป็นภาษาที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ทำนองเสียงต่ำใช้เพื่อแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีคาลงท้ายแสดงการตอบรับ “ja” ซึ่งมีความหมายตรงกับคำว่า “yes” ใช้เพื่อแสดงความเข้าใจ และการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ทำนองเสียงสูงใช้เพื่อแสดงความประหลาดใจหรือแสดงความสนใจเรื่องที่พูดเป็นพิเศษ

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาหลายประเภทคืองานวิจัยเรื่อง “Framing Participation through Repetition: The Case of a Portuguese Learner in

Different Settings” ของซิลวา และซานโตส (Silva & Santos, 2006) งานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำของผู้เรียนภาษาโปรตุเกสที่พูดภาษาสเปน เก็บข้อมูลจากการบันทึกเทปการสนทนาในห้องเรียน ในบทสนทนาทั่วไป และในการสัมภาษณ์ โดยมีผู้วิจัยคนหนึ่งร่วมในการสนทนาประเภทการสัมภาษณ์ด้วย ผลการวิจัยเรื่องประเภทของการกล่าวซ้ำพบว่าการกล่าวซ้ำมี 2 ประเภทคือการกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ส่วนเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำพบว่าการกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคู่สนทนามีหน้าที่แตกต่างกัน อีกทั้งการกล่าวซ้ำในแต่ละประเภทการสนทนามีหน้าที่แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ

1) ในบทสนทนาในห้องเรียน การกล่าวซ้ำจะเกิดในกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนฝึกพูดเป็นหลัก ผู้พูดจะกล่าวซ้ำตนเองเพื่อแก้ไขถ้อยคำที่พูดผิด ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใช้เพื่อตอบคำถาม ฝึกออกเสียง คำศัพท์ และยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง

2) ในบทสนทนาทั่วไป การกล่าวซ้ำตนเองใช้เพื่อสร้างอารมณ์ขัน ตำนานตนเอง และแสดงความประหลาดใจ ในขณะที่การกล่าวซ้ำคู่สนทนาใช้เพื่อสร้างอารมณ์ขัน ขยายความ ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป ขอคำยืนยัน และขอให้คู่สนทนาอธิบายความหมายให้ชัดเจน

3) ในการสัมภาษณ์ การกล่าวซ้ำตนเองใช้เพื่อเน้นย้ำประเด็นของตนเอง ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป ตรวจสอบความถูกต้อง ขยายความ เชื่อมโยงความในด้วยบท และขอคำยืนยัน ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใช้เพื่อยืนยันความเข้าใจ ขยายความ แสดงความรู้สึสิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงความเห็นด้วย พูดประกอบการทำกริยาซ้ำ ๆ และแสดงความประหลาดใจ

งานวิจัยกลุ่มที่ 2 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียว โดยมีผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งเป็นผู้พูดภาษาที่ศึกษานั้นเป็นภาษาแม่ ส่วนคู่สนทนาเป็นผู้พูดภาษานั้นเป็นภาษาที่ 2 กล่าวได้ว่าผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 คนไม่ได้อยู่ร่วมบริบทสังคมวัฒนธรรมเดียวกันมาตั้งแต่กำเนิด ดังนั้น ผู้ร่วมสนทนาที่พูดภาษานั้นเป็นภาษาที่ 2 ก็อาจได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมเดิมของตน ส่งผลให้การกล่าวซ้ำคู่สนทนามีหน้าที่ที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น จากผลการวิจัยของซาเวอร์ (Sawir, 2003) จะเห็นว่าผู้พูดชาวญี่ปุ่นที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความรู้สึสิ่งที่คู่สนทนาพูดและแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ลักษณะการปฏิสัมพันธ์เช่นนี้อาจเนื่องมาจากวัฒนธรรมของสังคมญี่ปุ่นที่ให้ความสำคัญกับการแสดงความสนใจคู่สนทนา

นอกจากงานวิจัยที่ศึกษาภาษาใดภาษาหนึ่งเพียงภาษาเดียวดังตัวอย่างที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วยังมีงานวิจัยกลุ่มที่ 3 อีกกลุ่มหนึ่งที่ศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำใน 2 ภาษา งานวิจัยเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกลุ่มนี้ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับในภาษาอังกฤษ

งานวิจัยของฟูจิมูระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) ศึกษาเรื่อง “Japanese Exact Repetitions Involving Talk among Friends” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกล่าวซ้ำทุกส่วน

ในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับ การสนทนาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าการกล่าวซ้ำ ทุกส่วนในบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษมี 2 ประเภทเช่นเดียวกัน คือการกล่าวซ้ำตนเอง และการกล่าวซ้ำคู่สนทนา อย่างไรก็ตาม การกล่าวซ้ำในการสนทนา 2 ภาษานี้ก็มีข้อแตกต่างกันคือ โดยภาพรวม ผู้พูดชาวญี่ปุ่นจะกล่าวซ้ำมากกว่าผู้พูดชาวอังกฤษ ด้านหน้าที่ของการกล่าวซ้ำพบว่า ชาวญี่ปุ่นกล่าวซ้ำเพื่อแสดงความมีส่วนร่วมในบทสนทนา แสดงว่ารับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงความเห็นด้วยกับคู่สนทนา ขยายความ ยืนยันความเข้าใจ และถามคำถาม ในขณะที่การกล่าวซ้ำของ ชาวอังกฤษใช้เพื่อแสดงความลั้งเล ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป และแก้ไขในกรณีที่มีการพูดซ้อน ทั้งนี้ หน้าที่แสดงความลั้งเลและทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปปรากฏเฉพาะในบทสนทนาที่ได้จากการสัมภาษณ์เท่านั้น

นอกจากศึกษาประเภทและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำแล้ว ฟุจิมุระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) ยังเปรียบเทียบปัจจัยด้านเพศ อายุ และความสนิทสนมประกอบด้วย ผลการวิจัยพบว่า

1) ในบทสนทนาภาษาญี่ปุ่น ผู้ชายกล่าวซ้ำมากกว่าในบทสนทนาภาษาอังกฤษ ส่วนในบทสนทนาภาษาอังกฤษ ผู้หญิงนิยมกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความมีส่วนร่วมในการสนทนา มากกว่าผู้ชาย อย่างไรก็ตาม ในบทสนทนาภาษาญี่ปุ่น ทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างก็กล่าวซ้ำเพื่อแสดงความมีส่วนร่วมในบทสนทนาเนื่องจากเป็นความสุภาพด้านบวก (positive politeness)

2) ด้านปัจจัยอายุพบว่าผู้พูดภาษาญี่ปุ่นที่มีอายุน้อยมักจะกล่าวซ้ำทั้งตนเองและคู่สนทนา มากกว่าผู้ใหญ่ เพื่อแสดงว่าตนให้ความสำคัญกับเรื่องความสุภาพด้านบวก

3) ด้านปัจจัยเรื่องความสนิทสนมพบว่าชาวญี่ปุ่นที่มีอายุน้อยกล่าวซ้ำบ่อย แม้ว่าจะไม่สนิทกับผู้ร่วมสนทนามากนักก็ตาม ในขณะที่ผู้ใหญ่ชาวญี่ปุ่นจะกล่าวซ้ำเพื่อแสดงความมีส่วนร่วมในบทสนทนาเมื่ออยู่ในกลุ่มผู้ร่วมสนทนาที่สนิทสนมกัน

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นกับการสนทนาภาษาอังกฤษคืองานวิจัยเรื่อง “How Repetition Operates in Japanese and English: Introducing Different Cultural Orientations towards Conversation” ของมาชิ (Machi, 2011) เก็บข้อมูลการสนทนาของชาวญี่ปุ่นจำนวน 13 คู่ และการสนทนาของชาวอเมริกันจำนวน 11 คู่ คู่สนทนาแต่ละคู่มีเวลาประมาณ 5 นาทีสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องที่ประหลาดใจที่สุด ผลการวิจัยเรื่องความถี่ของการกล่าวซ้ำสอดคล้องกับผลการวิจัยของฟุจิมุระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) ที่ว่าผู้พูดชาวญี่ปุ่นจะกล่าวซ้ำมากกว่าผู้พูดชาวอังกฤษ กล่าวคือ งานวิจัยดังกล่าวพบว่าในการสนทนา 1 นาที ผู้พูดชาวญี่ปุ่นกล่าวซ้ำคู่สนทนาเฉลี่ย 4.08 ครั้ง ในขณะที่ผู้พูดชาวอเมริกันกล่าวซ้ำคู่สนทนาเฉลี่ยเพียง 1.43 ครั้งเท่านั้น

ด้านถ้อยคำที่กล่าวซ้ำพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาญี่ปุ่นมักจะเป็นเรื่องการแสดงความรู้สึกว่ารู้สึกอย่างไรหรือคิดสิ่งใด ในทางตรงกันข้าม ผู้พูดชาวอเมริกันนิยมกล่าวซ้ำชื่อสิ่งของ ชื่อบุคคล สถานที่ และเวลา

ด้านหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นทำหน้าที่แสดงความเห็นใจและแสดงความเห็นด้วยเป็นหลัก ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาอังกฤษเน้นที่หน้าที่การถามคำถาม การตอบคำถาม และการยืนยันว่าเข้าใจถูกต้องเป็นหลัก

งานวิจัยกลุ่มสุดท้ายนี้ศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำใน 2 ภาษา ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมมีผลต่อการกล่าวซ้ำคู่สนทนาอย่างแท้จริง เช่นกรณีของผู้พูดชาวญี่ปุ่น เนื่องจากสังคมญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับเรื่องความสุภาพด้านบวก ผู้พูดชาวญี่ปุ่นจึงกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความมีส่วนร่วมในบทสนทนา และการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่แสดงความเห็นใจเป็นหน้าที่หลักและเป็นลักษณะเด่นของการสนทนาภาษาญี่ปุ่น

นอกจากงานวิจัยเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีงานวิจัยที่ไม่ได้ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาต่าง ๆ โดยตรง แต่ผลการวิจัยพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกการสื่อสารหนึ่งที่ใช้ภาษาเลือกใช้เพื่อแสดงเจตนาของตน เช่นงานวิจัยของฟูจิอิ (Fujii, 2012) เรื่อง “Differences of Situating Self in the Place/Ba of Interaction between the Japanese and American English Speakers” ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการปฏิสัมพันธ์ของผู้พูดภาษาญี่ปุ่นและผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน เก็บข้อมูลจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ ให้ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยายได้ภาพเพื่อวิเคราะห์ว่าผู้พูดภาษาญี่ปุ่นและผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมีวิธีการเสนอความคิดและการผูกเรื่องอย่างไร ผลการวิจัยพบว่าผู้พูดภาษาญี่ปุ่นกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาบ่อยกว่าผู้พูดภาษาอังกฤษมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของฟูจิโมระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) และมาชิ (Machi, 2011) นอกจากนี้ในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นยังพบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน ซึ่งลักษณะดังกล่าวแทบจะไม่ปรากฏในการสนทนาภาษาอังกฤษเลย

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่ไม่ได้ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาโดยตรงคือเรื่อง “Repetitions and Repair in Japanese Conversations between Nonnative and Native Speakers: A Case of Interaction in a Homestay Setting” ของบันโด (Bando, 2013) ที่ศึกษาการสนทนาระหว่างผู้พูดภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่และผู้พูดภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าการกล่าวซ้ำเป็นกลไกหนึ่งของผู้พูดภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ 2 ใช้เพื่อปรับแก้ถ้อยคำของตนให้ถูกต้องตามที่คู่สนทนาแนะนำและเป็นวิธีการพัฒนาทักษะในการสื่อสารวิธีหนึ่ง

งานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้นล้วนมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยร่วมกันประการหนึ่งคือมุ่งศึกษาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำ แต่แตกต่างกันที่งานวิจัยบางเรื่องอาจศึกษาประเภท รูปแบบ ความถี่ หรือ ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำร่วมด้วย งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องประเภทของการกล่าวซ้ำ ได้แก่ งานวิจัยของ ซิลวา และซานโตส (Silva & Santos, 2006) ฟุจิมุระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) เชีย และเหลียง (Hsieh & Liang, 2009) และยัวร์ทดัช (Yurtdaş, 2012) งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องประเภทของการกล่าวซ้ำทั้ง 4 เรื่องมีผลการวิจัยที่ตรงกันคือ การกล่าวซ้ำแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือการกล่าวซ้ำตนเองและการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนคำอธิบายของแทนเนน (Tannen, 2007) ที่ว่า เภทท์ในการจำแนกประเภทของการกล่าวซ้ำยังสับสน แต่เภทท์ที่สามัญที่สุดคือการใช้ผู้กล่าวซ้ำเป็นเภทท์ งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องรูปแบบของการกล่าวซ้ำ ได้แก่ งานวิจัยของหวาง (Huang, 2010, 2012) ซึ่งจำแนกรูปแบบของการกล่าวซ้ำตามเปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) และงานวิจัยที่ศึกษาความถี่และชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคืองานวิจัยของมาชิ (Machi, 2011)

ด้านหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผลการวิจัยของงานวิจัยบางเรื่องแสดงให้เห็นว่าประเภทของปริจเฉทการสนทนามีผลต่อหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา กล่าวคือ ผลการวิจัยของ เชีย และเหลียง (Hsieh & Liang, 2009) ปรากฏหน้าที่การแสดงความคิดเห็นด้วย เนื่องจากข้อมูลสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนั้นเป็นการโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ พนักงานขายที่เป็นผู้ช่วยจะแสดงความเห็นด้วยกับพนักงานขายหลักโดยการกล่าวซ้ำคำพูดของพนักงานขายหลักเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ชมรายการเชื่อคำโฆษณามากยิ่งขึ้นและประทับใจสินค้า หรือผลการวิจัยของซิลวา และซานโตส (Silva & Santos, 2006) หน้าที่ตอบคำถาม ฝึกออกเสียงคำศัพท์ และยืนยันความเข้าใจ ปรากฏเฉพาะในปริจเฉทการสนทนาในห้องเรียน เนื่องจากมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนฝึกพูด ในขณะที่ปริจเฉทการสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวันและปริจเฉทการสัมภาษณ์ไม่ปรากฏหน้าที่ดังกล่าวเลย นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของฟุจิมุระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) ที่ศึกษาการสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวันและการสัมภาษณ์ หน้าที่แสดงความล่งเล และทอเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปก็ปรากฏเฉพาะในปริจเฉทการสัมภาษณ์ประเภทเดียวเท่านั้นเช่นกัน

งานวิจัยบางเรื่องให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่น ๆ บางประการในการพิจารณาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำด้วย กล่าวคือ งานวิจัยของซาเวอร์ (Sawir, 2003) และสเวนเนวิก (Svennevig, 2004) นำปัจจัยเรื่องทำนองเสียง (intonation) ของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมาพิจารณาประกอบด้วย แม้ว่าผู้พูดจะกล่าวถ้อยคำเดียวกัน หากใช้ทำนองเสียงต่างกัน ถ้อยคำนั้นก็แสดงเจตนาต่างกัน ส่วนงานวิจัยของฟุจิมุระ-วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) ใช้ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ และความสนิทสนมของคู่สนทนามาเป็นปัจจัยเพื่อเปรียบเทียบกับว่าปัจจัยทางสังคมที่แตกต่างกันมีผลต่อการกล่าวซ้ำอย่างไร

ผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในงานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้นพบว่าหน้าที่บางประการที่ปรากฏในงานวิจัยมากกว่า 1 เรื่อง อาจมีลักษณะใกล้เคียงกันมาก แต่เมื่อปรากฏในบริบทที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีรายละเอียดบางประการที่แตกต่างกันด้วย เช่น ในงานวิจัยของ Yurtdaş (2012) ปรากฏหน้าที่แก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้อง กล่าวคือ เมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม คู่สนทนาจึงกล่าวซ้ำถ้อยคำนั้นบางส่วนเพื่อแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง ส่วนในงานวิจัยของ Huang (2012) ปรากฏหน้าที่แก้ไขถ้อยคำให้ถูกไวยากรณ์ เนื่องจากงานวิจัยของ Huang (2012) ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาของผู้ใหญ่ที่สนทนากับเด็ก บางครั้งเด็กอาจกล่าวถ้อยคำที่ไม่ถูกหลักไวยากรณ์ ผู้ใหญ่จึงกล่าวซ้ำถ้อยคำบางส่วนของเด็กแล้วแก้ไขให้เด็กใช้ภาษาให้ถูกต้อง เนื่องจากหน้าที่ทั้ง 2 ประการนี้ต่างก็เป็นหน้าที่การแก้ไขถ้อยคำเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงรวมหน้าที่แก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้องและหน้าที่แก้ไขถ้อยคำให้ถูกไวยากรณ์เข้าด้วยกันเป็นหน้าที่เดียว

หน้าที่บางประการปรากฏในผลการวิจัยของงานวิจัยหลายเรื่อง แต่นักวิจัยแต่ละคนใช้คำเรียกหน้าที่นั้น ๆ แตกต่างกัน เช่น งานวิจัยที่ปรากฏหน้าที่การแสดงความไม่เห็นด้วยหรือการปฏิเสธใช้คำเรียกหน้าที่ดังกล่าวอย่างหลากหลาย ได้แก่ “negative reply” (Perrin et al., 2003) “expressing denial/rejection” (Huang, 2010) “projecting dispreferred responses” (Huang, 2012) และ “disagreement/rejection” (Yurtdaş, 2012) แต่คำเรียกทุกคำล้วนสื่อความถึงหน้าที่อย่างเดียวกัน ผู้วิจัยจึงใช้คำเรียกเดียวกันว่า “การแสดงความไม่เห็นด้วยหรือการปฏิเสธ”

ผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ ที่กล่าวถึงข้างต้นสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในหลายภาษามาก คือหน้าที่ถามคำถาม/ขอให้ขยายความ แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด และแสดงความเห็นด้วย หน้าที่บางประการพบในการสนทนาบางประเภทเท่านั้น เช่น หน้าที่เลียนแบบพบเฉพาะในการสนทนาของเด็ก หน้าที่บางประการพบในบทสนทนาหลายภาษา เช่น หน้าที่ตอบคำถาม/ขยายความ ขอคำยืนยัน เป็นต้น

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงทฤษฎีสถนนาวิเคราะห์ แนวคิดเรื่องการกล่าวซ้ำ พร้อมกับทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยข้างต้นทำให้เห็นว่าทฤษฎีสถนนาวิเคราะห์เป็นทฤษฎีที่เหมาะสมที่จะใช้ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่ได้ทบทวนนั้นเป็นแนวทางในการคัดเลือกข้อมูล ตลอดจนเป็นแนวทางในการวิเคราะห์รูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ทั้งปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันต่อไป

บทที่ 3

รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกการสื่อสารที่ปรากฏในการสนทนาทุกภาษา อย่างไรก็ตาม การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในแต่ละภาษาก็มีความถี่ในการปรากฏแตกต่างกัน และอาจจะมีรูปแบบหลากหลายแตกต่างกัน แม้งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ จะเน้นที่การศึกษาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในฐานะที่เป็นกลไกการสนทนาเป็นสำคัญ แต่การศึกษาเรื่องรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจะทำให้เห็นภาพรวมหรือลักษณะของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ก่อน เนื่องจากยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษารูปแบบและชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมาก่อน ผู้วิจัยจึงจะศึกษารูปแบบและชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยในเบื้องต้น ก่อนจะวิเคราะห์หน้าที่และเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาต่อไป

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ตลอดจนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนในการสนทนาภาษาไทย เนื้อหาประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นผลการวิจัยเรื่องรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ส่วนที่ 2 เป็นผลการวิจัยเรื่องชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย และส่วนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาโดยใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนกับถ้อยคำที่กล่าวซ้ำ คือพิจารณาความเหมือนและความแตกต่างระหว่างถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนกับถ้อยคำที่กล่าวซ้ำ (Johnstone, 1994)

จากบทสนทนาจำนวน 48 บทสนทนา รวมเวลาทั้งหมด 31 ชั่วโมง 9 นาที 47 วินาที ผู้วิจัยพบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวนทั้งสิ้น 452 ครั้ง รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือการกล่าวซ้ำทุกส่วนและการกล่าวซ้ำบางส่วน

ในข้อมูลการกล่าวซ้ำบางส่วน ผู้วิจัยวิเคราะห์ต่อไปว่าถ้อยคำที่กล่าวซ้ำแตกต่างกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนอย่างไร โดยใช้แนวคิดของเปเรซ เปเรรา (Pérez-Pereira, 1994) การกล่าวซ้ำบางส่วนสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือการกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และ

การกล่าวซ้ำแบบผสม ทั้งนี้ การกล่าวซ้ำแบบขยายความยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่องและการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค ผลการวิจัยสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ที่	รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมด)
การกล่าวซ้ำทุกส่วน			
1.	การกล่าวซ้ำทุกส่วน	18	3.98
รวมการกล่าวซ้ำทุกส่วน		18	3.98
การกล่าวซ้ำบางส่วน			
2.	การกล่าวซ้ำแบบขยายความ	333	73.67
	1) การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่อง	327	72.35
	2) การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค	6	1.33
3.	การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน	85	18.81
4.	การกล่าวซ้ำแบบผสม	16	3.54
รวมการกล่าวซ้ำบางส่วน		434	96.02
รวมรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา		452	100

ตารางที่ 2 แสดงรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย จะเห็นว่า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยปรากฏทั้งการกล่าวซ้ำทุกส่วนและการกล่าวซ้ำบางส่วน แม้การกล่าวซ้ำทุกส่วนจะปรากฏในการสนทนาภาษาไทย แต่ก็ปรากฏในความถี่ต่ำหากเทียบกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาญี่ปุ่น (Fujimura-Wilson, 2007) ในขณะที่การกล่าวซ้ำแบบขยายความปรากฏมากถึง 333 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.67 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ผู้พูดภาษาไทยมิได้กล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเท่านั้น แต่จะกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาแล้วกล่าวขยายความเพิ่มเติม อาจเนื่องมาจากการกล่าวซ้ำถ้อยคำที่คู่สนทนากล่าวไว้แล้วในผลัดก่อนหน้าไม่ได้ทำให้ได้ข้อมูลใด ๆ เพิ่มมากขึ้น เมื่อผู้พูดกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาแล้ว จึงต้องกล่าวถ้อยคำอื่นต่อเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วย การกล่าวซ้ำคู่สนทนาแต่ละรูปแบบมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การกล่าวซ้ำทุกส่วน

การกล่าวซ้ำทุกส่วน หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนและถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนกันทุกประการ ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำทุกส่วนจำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.98 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 24 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก	→	ไม่เข้าใจ. (พูดเสียงเบา)
2	นิตหน้อย	→→	ไม่เข้าใจ.
3	มุก		ให้ชั้นทำอะไร.
4	นิตหน้อย		เหมือนไอ สองตัวนี้มันเจอกัน.
5	มุก		อืม::

ในผลัดที่ 1 มุกกล่าวว่า “ไม่เข้าใจ” จากนั้นในผลัดที่ 2 นิตหน้อยก็กล่าวว่า “ไม่เข้าใจ” นิตหน้อยกล่าวซ้ำถ้อยคำของมุก ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนและถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนกันทุกประการ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาจึงเป็นการกล่าวซ้ำทุกส่วน มีรูปแบบเป็น “ไม่เข้าใจ – ไม่เข้าใจ”

ตัวอย่างที่ 25 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

แหวนทราบว่าแม่ของทิพย์เสียชีวิตหลังจากคลอดน้องชายของทิพย์ และทราบว่าน้องชายของทิพย์เสียชีวิตหลังจากเกิดได้เพียงไม่กี่นาที แต่ไม่เคยทราบรายละเอียดอื่น ๆ วันหนึ่งทิพย์ได้เล่าให้แหวนฟังว่าคนในครอบครัวไม่มีใครเคยเห็นน้องชายของตน เนื่องจากได้มอบศพให้โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย นำไปใช้ศึกษาต่อตั้งแต่ทราบว่าเด็กเสียชีวิตแล้ว

1	ทิพย์		ป้าเราไม่เคยเห็นน้องเรานะ.
2	แหวน		อ้าว!
3	ทิพย์		เออ_คือ ป้าบอกว่ายกให้เลย ยกให้ไปศึกษาเลย <i>ไม่</i> ไม่ได้ทำศพ= =เพราะว่าเหมือน <i>กลัวว่า</i> ที่บ้านจะรับไม่ได้ ถ้าแบบตั้งสองโลง= =ด้วยกัน แบบโลงใหญ่โลงเล็กอะไรอย่างเงี้ย เพราะแบบเป็น= =แม่กับน้องไง __ จะเอาใส่ไปในโลงเดียวกันมันก็ดูไม่ใช่_ก็เลย= =แบบว่า คือถ้าจะทำศพอะ ก็ต้องแยกสองโลงอะ ก็เป็นโลงแม่= =โลงนึง โลงน้องเราโลงนึง เออ แล้วแบบกลัวว่าแบบ เหมือนที่=

=บ้านจะ จะ รับไม่ได้ จะซื้อจะอะไรอย่างเงี้ยแบบ ถ้า สมมติ=
 =ว่ามาจากร้อยเอ็ดกัน แล้วแบบ เห็นโคงสองโคงตั้งอยู่ด้วยกัน=
 =อย่างเงี้ย ก็เลยเอาแบบ แม่คนเดียว แล้วก็_น้องเรากี่ อ่า::=
 =ยกให้ทางโรงพยาบาลเลย ให้ศึกษาต่อได้ เอาไปดองไว้ หรือไป=
 =อะไรก็ทำไป.

4	แหวน		อ้อ:: แม่มา,
5	ทิพย์	→	อ่า::,
6	แหวน	→→	ผ้าที่โรงพยาบาล.
7	ทิพย์		อ้อ.

ผ้าที่โรงพยาบาล.

ในผลัดที่ 5 ทิพย์กล่าวว่า “ผ้าที่โรงพยาบาล” จากนั้นในผลัดที่ 6 แหวนก็กล่าวว่า “ผ้าที่โรงพยาบาล” แหวนกล่าวซ้ำถ้อยคำของทิพย์ ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนและถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนกันทุกประการ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาจึงเป็นการกล่าวซ้ำทุกส่วน มีรูปแบบเป็น “ผ้าที่โรงพยาบาล – ผ้าที่โรงพยาบาล”

3.1.2 การกล่าวซ้ำบางส่วน

การกล่าวซ้ำบางส่วน หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนและถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเหมือนกันเพียงบางส่วน และมีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำบางส่วนแตกต่างกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนและถ้อยคำที่กล่าวซ้ำตามแนวคิดของเปเรซเปเรรา (Pérez-Pereira, 1994) แล้วพบว่าการกล่าวซ้ำบางส่วนสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.2.1 การกล่าวซ้ำแบบขยายความ

การกล่าวซ้ำแบบขยายความ หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำส่วนหนึ่งเหมือนกับถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน แล้วมีส่วนที่ผู้กล่าวซ้ำกล่าวอย่างอื่นเป็นการขยายความ ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำแบบขยายความจำนวน 333 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.67 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด การกล่าวซ้ำแบบขยายความจำแนกได้เป็น

2 ประเภทย่อย คือการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อเรื่องและการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อประโยค

3.1.2.1.1 การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อเรื่อง

การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อเรื่อง (multi-clausal) ปรากฏเมื่อผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แล้วคู่สนทนากล่าวซ้ำถ้อยคำส่วนหนึ่งของถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน แล้วจึงกล่าวถ้อยคำอื่นต่อ ถ้อยคำที่กล่าวขยายต่อจากถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมีเนื้อความต่อเนื่องกับถ้อยคำในผลัดก่อนหน้า ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อเรื่องจำนวน 327 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.35 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 26 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แต่	เอาไงดี.
2	ฟ้า	ไปแทรกตรงไหนดีนี่.
3	แต่	[ที่จริงมัน มัน
4	ฟ้า	[(???) ตอนนี่ข้ามไม่ได้ รีห้กมูมก็ตลกดี.
5	แต่	[เออ ไว้ ไว้ตอนจบก็ได้นะ, = =น่ารักดีเหมือนกัน. เนี่ยอะ อ๊ะ นี่ สมมติ สมมติเราเรียง, คะ.
6	ฟ้า	
7	แต่	→ ₁ ตรงนี้ใช่มะ. _ _ อะ... ก็เลยบอกว่า เอาหัวที่มโคลนไป.. จาก= =อันนี้, _ ทำไงดีข้ามไม่ได้,
8	ฟ้า	→→ ₁ ข้ามไม่ได้, เดินย้อนกลับมา,
9	แต่	→ ₂ เจอตัวเล็ก.
10	ฟ้า	→→ ₂ เจอตัวเล็ก, ขวนตัวเล็กขึ้น หลัง ตัวเล็กขึ้น= =แล้วก็,
11	แต่	↳ ตัวเล็กก็ไม่สำเร็จ.

ในผลัดที่ 7 แต่กล่าวว่า “ตรงนี้ใช่มะ อะ ก็เลยบอกว่า เอาหัวที่มโคลนไป จากอันนี้ ทำไงดีข้ามไม่ได้” จากนั้นในผลัดที่ 8 ฟ้าก็กล่าวว่า “ข้ามไม่ได้ เดินย้อนกลับมา” จะเห็นว่าฟ้ากล่าวซ้ำคำว่า “ข้ามไม่ได้” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “เดินย้อนกลับมา” ต่อ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อเรื่อง มีรูปแบบเป็น “...ข้ามไม่ได้ – ข้ามไม่ได้...”

ส่วนในผลัดที่ 9 ตัวกล่าวว่ “เจอตัวเล็ก” จากนั้นในผลัดที่ 10 ฟาก็กล่าวว่ “เจอตัวเล็ก
ชวนตัวเล็กขึ้น หลัง ตัวเล็กขึ้นแล้วก็” จะเห็นว่าฟากล่าวซ้ำคำว่ “เจอตัวเล็ก” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่น
คือ “ชวนตัวเล็กขึ้น หลัง ตัวเล็กขึ้นแล้วก็” ต่อ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบ
ขยายความประเภต่อเรื่อง มีรูปแบบเป็น “เจอตัวเล็ก – เจอตัวเล็ก...”

ตัวอย่างที่ 27 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เล็กและกุกโก้รับประทานอาหารกลางวันด้วยกันในร้านอาหาร ระหว่างรออาหาร เล็ก
โทรศัพท์หาพ่อแต่ไม่มีผู้รับสาย

1	เล็ก		เมื่อก็เราโทรหาป้าแต่ไม่ติดวะ.	Z	อ้าว!
2	กุกโก้				
3	เล็ก		เราก็งงง คือป้า (3) โทรเข้ามือถือ ไม่รับ_โทรเข้าบ้าน ไม่มี= =ใครรับ ก็คิดว่าอาจจะแบบ อาจจะเดินไปเซเว่น หรืออะไร= =แถวแถวนั้น.	}	เข้า= =
4	กุกโก้	→	=ห้องน้ำแถวนั้น.		
			(1)		
5	เล็ก	→→	เออเอออาจจะเข้าห้องน้ำ เป็นไปได้.		

ในผลัดที่ 4 กุกโก้กล่าวว่ “เข้าห้องน้ำแถวนั้น” จากนั้นในผลัดที่ 5 เล็กก็กล่าวว่ “เออเออ
อาจจะเข้าห้องน้ำ เป็นไปได้” จะเห็นว่าเล็กกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “เออเอออาจจะ” ก่อนจะกล่าวซ้ำ
คำว่ “เข้าห้องน้ำ” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “เป็นไปได้” ต่อ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็น
การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อเรื่อง มีรูปแบบเป็น “เข้าห้องน้ำ... – ...เข้าห้องน้ำ...”

3.1.2.1.2 การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อประโยค

การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภต่อประโยค (mono-clausal) ปรากฏ
เมื่อผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งค้างไว้ยังไม่จบความ แล้วคู่สนทนา
กล่าวซ้ำ ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน แล้วจึงกล่าวถ้อยคำอื่นต่อประโยคที่ยังไม่จบความนั้นให้
ได้ใจความครบสมบูรณ์ ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำ
แบบขยายความประเภต่อประโยค จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.33 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 28 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ซอ		อันนี้มันน่า::จะเริ่มจาก::, มันเดินมาที่::, แบบนี้ก่อนปะ. _ _ =
			[=แบบพื้นราบก่อนปะ.
2	น้ำหวาน		[มันน่า มันน่าจะเริ่มแบบจากสองด้านก่อนปะ.
3	ซอ	→	สองด้านก่อนอ้อ. _ อ้อ::แล้วค่อย,
4	น้ำหวาน	→→	แล้วมันค่อยแตกอ้อ. [เอ๊ะ!
5	ซอ		[(หัวเราะ) น่ารักอะ.

ในผลัดที่ 3 ซอกล่าวว่า “สองด้านก่อนอ้อ อ้อแล้วค่อย” จากนั้นในผลัดที่ 4 น้ำหวานก็กล่าวว่า “แล้วมันค่อยแตกอ้อ เอ๊ะ” จะเห็นว่าในผลัดที่ 3 ซอกล่าวถ้อยคำค้างไว้โดยยังไม่จบความ และในผลัดที่ 4 น้ำหวานกล่าวซ้ำคำว่า “แล้วค่อย” โดยเพิ่มถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนบางส่วนเป็น “แล้วมันค่อย” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “แตกอ้อ เอ๊ะ” ต่อประโยคที่ซอกล่าวค้างไว้ให้จบ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค มีรูปแบบเป็น “...แล้วค่อย – แล้วมันค่อย...”

ตัวอย่างที่ 29 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

บัวอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและต้องการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารแห่งหนึ่ง สาขาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ไม่แน่ใจว่าจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการโอนเงินหรือไม่จึงถามหยก

1	บัว	→	ปริมณฑลนี้มีอะไรบ้างอะ ปทุมนนท์,
2	หยก	→→	[ปทุมนนท์ นครปฐมอะ.=
3	บัว		[=จำได้,
4	หยก		[นครปฐมก็ปริมณฑลหรวะ. Z
			[เออเค้ายังถือว่าเป็นปริมณฑลอยู่.=
			= แต่_ แล้วก็สมุทรปราการ แต่ว่า มัน มีอีกอะแต่เราจำไม่ได้=
			=ว่าจังหวัดไหนบ้าง.

ในผลัดที่ 1 บัวกล่าวว่า “ปริมณฑลนี้มีอะไรบ้างอะ ปทุมนนท์” จากนั้นในผลัดที่ 2 หยกก็กล่าวว่า “ปทุมนนท์ นครปฐมอะ” จะเห็นว่าในผลัดที่ 1 บัวกล่าวถ้อยคำค้างไว้โดยยังไม่จบความ และในผลัดที่ 2 หยกกล่าวซ้ำคำว่า “ปทุมนนท์” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “นครปฐมอะ” ต่อประโยคที่บัว

กล่าวค้างไว้ให้จบ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค มีรูปแบบเป็น “...ปทุมมนท์ – ปทุมมนท์...”

3.1.2.2 การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน

การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน หมายถึง การกล่าวซ้ำที่ตัดบางถ้อยคำในถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออก ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำแบบตัดทอนจำนวน 85 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.81 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 30 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	กวาง		เสร็จแล้ว_มันก็	↑	ขึ้นมา	↑	แล้วก็	↑	กระโดด	↑	จะ	↑	กระโดด.
2	ผ้าแพร												
3	กวาง												
4	ผ้าแพร	→ ₁	มัน										
5	กวาง	→→ ₁											
6	ผ้าแพร	→ ₂	มันก็เลย										
7	กวาง	→→ ₂	(กระแอม)										
8	ผ้าแพร												
9	กวาง	→ ₃											
10	ผ้าแพร	→→ ₃											
11	กวาง												

เสร็จแล้ว_มันก็ขึ้นมา แล้วก็ กระโดด จะ กระโดด.
 (???) อะไป:: ไปมีหน้าผาขึ้น. ปรากฏว่า=
 =สีเหลืองแบบ,
 สีเหลืองมัน,
 มัน มันพลิก.
 พลิก.
 มันก็เลย_เต้งไป.
 (กระแอม) เต้งไป.
 ตัวเดียว.
 แล้วก็ข้ามไปได้.
 ข้ามไปได้. โอนี่=
 =ก็แบบเฮ้ยไกวไม่ได้ก็เลยเดินกลับไป เจอไอตัวเล็ก.
 เออ เดินไป. ใช้.

ในผลัดที่ 4 ผ้าแพรกล่าวว่า “มัน มันพลิก” จากนั้นในผลัดที่ 5 กวางก็กล่าวซ้ำคำว่า “พลิก” จะเห็นว่ากวางตัดบางถ้อยคำในถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออก การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบตัดทอน มีรูปแบบเป็น “...พลิก – พลิก”

ในผลัดที่ 6 ผ้าแพรกล่าวว่า “มันก็เลย เต้งไป” จากนั้นในผลัดที่ 7 กวางก็กล่าวซ้ำคำว่า “เต้งไป” จะเห็นว่ากวางตัดบางถ้อยคำในถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออก การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบตัดทอน มีรูปแบบเป็น “...เต้งไป – เต้งไป”

ส่วนในผลัดที่ 9 กวางกล่าวว่า “แล้วก็ข้ามไปได้” จากนั้นในผลัดที่ 10 ผ่าแพรก็กล่าวซ้ำคำว่า “ข้ามไปได้” จะเห็นว่าผ่าแพรตัดบางถ้อยคำในถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออก การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบตัดทอน มีรูปแบบเป็น “...ข้ามไปได้ – ข้ามไปได้”

ตัวอย่างที่ 31 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เคยเป็นคนไทยที่ไปทำงานประจำที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและมีโอกาสได้กลับมาประเทศไทยระยะหนึ่ง ก่อนกลับไปทำงาน เคยได้นัดพบกับจิ้นและเล่าให้จิ้นฟังว่าการเดินทางจากประเทศไทยไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนต้องแวะและรอลเปลี่ยนเครื่องบินที่ท่าอากาศยานนานาชาติฮ่องกงเป็นเวลา 4 ชั่วโมง

1	จิ้น		แกเตรียมไว้ยังวะว่าสี่ชั่วโมงนั้นจะทำอะไร. (2)
2	เคย		ไม่กินก็ซ้อป ไม่ซ้อปก็เล่น (หัวเราะ) แค่นี้ยะ.
3	จิ้น		แต่คือแกต้องอยู่ แคในสนามบินฮ่องกงไซอะ.
4	เคย	→	ออกไปก็ได้ แต่ออกไปทำไมวะ. (2)
5	จิ้น	→→	ออกไปก็ได้. (น้ำเสียงสงสัย) (ขมวดคิ้ว)
6	เคย		แต่พูดไม่ได้อะ พูดไม่เป็น พูดภาษาอังกฤษละกัน.
7	จิ้น		เออ... (พูดเสียงเบา)

ในผลัดที่ 4 เคยกล่าวว่า “ออกไปก็ได้ แต่ออกไปทำไมวะ” จากนั้นในผลัดที่ 5 จิ้นก็กล่าวซ้ำคำว่า “ออกไปก็ได้” จะเห็นว่าจิ้นตัดบางถ้อยคำในถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออก การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบตัดทอน มีรูปแบบเป็น “ออกไปก็ได้... – ออกไปได้”

3.1.2.3 การกล่าวซ้ำแบบผสม

การกล่าวซ้ำแบบผสม หมายถึง การกล่าวซ้ำที่มีรูปแบบผสมระหว่างการกล่าวซ้ำแบบตัดทอนและการกล่าวซ้ำแบบขยายความ กล่าวคือ ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำตัดหรือตัดแปลงถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนบางส่วน และมีส่วนที่ผู้กล่าวซ้ำกล่าวถ้อยคำใหม่เพิ่มเติม ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำแบบผสมจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.54 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 32 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก		แล้วอันนี้มะ?
2	นิดหน่อย		อืม.
3	มุก	→	แล้วก็ แล้วก็เดินกลับมา.
4	นิดหน่อย	→→	แล้วก็เดินอีกหน่อยแล้วก็= =เดินกลับ. อี. แล้วก็มาเจอ.
(2)			
5	มุก		อืม::
6	นิดหน่อย		แล้วก็, ขวนให้ขึ้นมาชี้หลัง.
7	มุก		อืม::

ในผลัดที่ 3 มุกกล่าวว่า “แล้วก็ แล้วก็เดินกลับมา” จากนั้นในผลัดที่ 4 นิดหน่อยก็กล่าวว่า “แล้วก็เดินอีกหน่อยแล้วก็เดินกลับ อี แล้วก็มาเจอ” จะเห็นว่านิดหน่อยกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “แล้วก็เดินอีกหน่อย” ก่อนจะกล่าวซ้ำคำว่า “แล้วก็เดินกลับมา” โดยตัดถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออกบางส่วน เป็น “แล้วก็เดินกลับ” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “อี แล้วก็มาเจอ” ต่อ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้น มีทั้งตัดถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออกบางส่วนและกล่าวถ้อยคำอื่นเพิ่มจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบผสม มีรูปแบบเป็น “...แล้วก็เดินกลับมา – ...แล้วก็เดินกลับ...”

ตัวอย่างที่ 33 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ฝ่ายชวนฉัตรไปเที่ยวสวนสนุก ขณะเดินทางไปสวนสนุก ฉัตรเล่าให้ฝ่ายฟังว่าแม่ตนจะเคยไปสวนสนุกหลายครั้ง แต่กลับไม่เคยเล่นเครื่องเล่นเฮอริเคนเลย เนื่องจากทุกครั้งที่ไปสวนสนุกจะเป็นช่วงที่เครื่องเล่นดังกล่าวปิดปรับปรุงเสมอ และฉัตรก็เล่าเรื่องที่ตนและเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนเคยพาอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นโรคหัวใจเล่นเครื่องเล่นไวกิ้งให้ฝ่ายฟัง

1	ฉัตร		เฮ้ยแต่ชีวิตเนี่ยะเราไม่เคยเล่นเฮอริเคนเลยอะ.
2	ฝ่าย		โอ้โห::แก = =โคตรพลาด_โคตรพลาด.
3	ฉัตร		ใช่มะ! คือเราไปที่โรมันปิด ซ่อมทุกทีเลยอะ แล้วเราแบบ ดวง= =อะไรกับ_กับเฮอริเคนมากปะ คือ ไม่เคยได้ขึ้นเลย. ไวกิ้งนี่_ =ตอนมอสามห้องเราไปเที่ยวกันไง แบบเอาอาจารย์ไปด้วยอะ,= =แล้วอาจารย์เป็นโรคหัวใจ. เออ แล้วก็ เหมาลำ แล้วก็บอกเค้า=

		→	=ว่า_ขอแบบ เบบาเพราะว่ามี::อาจารย์เป็นโรคหัวใจ.
4	ฝ่าย	→→	ขอเบบบา (หัวเราะขณะพูด)_มีการไป_บอกเค้าด้วยนะ.
5	ฉัตร		∑ ใจ๋ =
			=เพราะว่าเราเหมาล่าอยู่แล้วไง.

ในผลัดที่ 3 ฉัตรกล่าวว่า “เออ แล้วก็ เหมาล่า แล้วก็บอกเค้าว่า ขอแบบ เบบาเพราะว่ามี อาจารย์เป็นโรคหัวใจ” จากนั้นในผลัดที่ 4 ฝ่ายก็กล่าวว่า “ขอเบบบา มีการไป บอกเค้าด้วยนะ” จะเห็นว่าฝ่ายกล่าวซ้ำคำว่า “ขอแบบเบบบา” โดยตัดถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออกบางส่วนเป็น “ขอเบบบา” แล้วกล่าวถ้อยคำอื่นคือ “มีการไป บอกเค้าด้วยนะ” ต่อ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาข้างต้นมีทั้งตัดถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนออกบางส่วนและกล่าวถ้อยคำอื่นเพิ่มจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบผสม มีรูปแบบเป็น “...ขอแบบ เบบา... - ขอเบบบา...”

กล่าวโดยสรุป การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 2 รูปแบบใหญ่คือ การกล่าวซ้ำทุกส่วนและการกล่าวซ้ำบางส่วน การกล่าวซ้ำบางส่วนจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มคือ การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม การกล่าวซ้ำแบบขยายความจำแนกได้เป็น 2 ประเภทย่อยคือการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่องและการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้พบว่าการกล่าวซ้ำทุกส่วนปรากฏในการสนทนาภาษาไทยไม่มากนัก รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในความถี่สูงสุดคือการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่อง แสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยนิยมกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาแล้วกล่าวถ้อยคำอื่นของตนเองเพิ่มเติม เพื่อแสดงว่าตนตั้งใจฟังคู่สนทนาและมีส่วนร่วมในการสนทนาทำให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

3.2 ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

การวิเคราะห์ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาจะทำให้ทราบว่าผู้พูดภาษาไทยมักจะกล่าวซ้ำถ้อยคำชนิดใด และอาจสัมพันธ์กับหน้าที่ในการกล่าวซ้ำ ในการวิเคราะห์ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องการจำแนกหมวดคำและวลีตามแนวไวยากรณ์ดั้งเดิม (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำว่าเป็นคำ วลี หรือประโยคชนิดใด และชั้นที่ 2 นำผลการวิเคราะห์ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมาจัดกลุ่มตามระดับของหน่วยทางภาษา ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยสามารถ

จำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ หน่วยทางภาษาระดับคำ หน่วยทางภาษาระดับวลี หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์ และหน่วยทางภาษาระดับประโยค ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ที่	ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของ การกล่าวซ้ำ ทั้งหมด)
หน่วยทางภาษาระดับคำ			
1.	คำนาม	123	27.21
2.	คำกริยา	49	10.84
3.	คำวิเศษณ์	15	3.32
4.	คำสันธาน	5	1.11
รวมหน่วยทางภาษาระดับคำ		192	42.48
หน่วยทางภาษาระดับวลี			
5.	กริยาวลี	148	32.74
6.	นามวลี	63	13.94
7.	สันธานวลี	11	2.43
8.	วิเศษณ์วลี	10	2.21
9.	บุพบทวลี	5	1.11
รวมหน่วยทางภาษาระดับวลี		237	52.43
หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์			
10.	บทประธานและบทกริยาของประโยค	3	0.66
รวมหน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์		3	0.66
หน่วยทางภาษาระดับประโยค			
11.	ประโยค	20	4.42
รวมหน่วยทางภาษาระดับประโยค		20	4.42
รวมชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา		452	100

ตารางที่ 3 แสดงชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ตารางดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าข้อมูลการสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับ

วลีมากที่สุด การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับวลีปรากฏในความถี่สูงถึง 237 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.43 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด ในขณะที่การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์ปรากฏเพียง 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.66 เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่าการกล่าวซ้ำคำสันธานปรากฏในความถี่ต่ำ แม้ว่าคำสันธานจะเป็นหน่วยเชื่อมโยงที่ทำให้หน่วยทางภาษามากกว่า 1 หน่วยสัมพันธ์กัน แต่ผู้พูดภาษาไทยก็ไม่นิยมกล่าวซ้ำคำสันธานมากนัก การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาชนิดต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 หน่วยทางภาษาระดับคำ

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548: 59) นิยามคำว่า “คำ” ว่าหมายถึง เสียงที่พูดออกมา ได้รับความอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของผู้พูดจะเป็นก็พยางค์ก็ตามเรียกว่าคำหนึ่ง ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับคำจำนวน 192 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.48 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน่วยทางภาษาระดับคำที่ผู้พูดภาษาไทยกล่าวซ้ำมี 4 ชนิด เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) คำนาม
- 2) คำกริยา
- 3) คำวิเศษณ์
- 4) คำสันธาน

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1.1 คำนาม

คำนาม หมายถึง คำบอกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เป็นต้น (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 70) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคำนามจำนวน 123 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.21 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 34 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ปู่	→	อันนี้คือ:: ก๊อตจิ.
2	ต๊ากแตน	→→	(หัวเราะ) ก๊อตจิ น้องก๊อตจิก๊อตจิ.
3	ปู่		เราต้องตั้งชื่อแม่?
			(4)
4	ต๊ากแตน		ตัวกลม, เริงระบำบนหน้าผา. (หัวเราะ)

1	วัน		ก็ตึนะ เป็นบริการแบบ,	
2	เดือน		เป็นรถกอล์ฟหรือว่าเป็นรถราง. มีรางมัย.	
3	วัน	→		รถกอล์ฟ
4	เดือน	→→	ไม่มีราง ไม่มีราง. =กอล์ฟ.	รถ= อ้อ. (พยักหน้า)

ในผลัดที่ 3 วันกล่าวว่า “รถกอล์ฟ” จากนั้นในผลัดที่ 4 เดือนก็กล่าวว่า “รถกอล์ฟ” เดือนกล่าวซ้ำคำว่า “รถกอล์ฟ” ซึ่งเป็น सामानยามที่ใช้เรียกยานพาหนะชนิดหนึ่ง การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำนาม

3.2.1.2 คำกริยา

คำกริยา หมายถึง คำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม เพื่อให้รู้ว่า นามหรือสรรพนามนั้น ๆ ทำอะไร หรือเป็นอย่างไร (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 83) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคำกริยาจำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.84 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 37 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	เนตร		ให้มัน ให้ไอ้นี้แบกมา, แปะยอมแบกมา.	
2	ส้ม			ยอมแบกมา แล้วก็ =
		→ ₁	=สุดท้ายก็	คว้ามัน. อ้อม.
3	เนตร			
			(4)	
4	เนตร	→→ ₁	คว่า, =	
		→ ₂	=แล้วมันก็ตาย. (หัวเราะขณะพูด)	
5	ส้ม	→→ ₂	เออ ไอ้นี้ตาย:: แล้วก็, ไอ้นี้มันก็เลยแบบ เฮ้ยเพื่อน	ตาย_.
6	เนตร			อ้าว:: =
			=เวรกรรม.	
7	ส้ม		ก็เลยเดินกลับ, ก็เลย สุดท้ายก็เดินทางเดี๋ยะ คนเดียว ทางเดิม.	

ในผลัดที่ 2 สัมภาษณ์ว่า “ยอมแบกมา แล้วก็ สุดท้ายก็คว่ำมัน” จากนั้นในผลัดที่ 4 เนตรก็กล่าว “คว่ำ แล้วมันก็ตาย” เนตรกล่าวซ้ำคำว่า “คว่ำ” ซึ่งเป็นคำแสดงอาการ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำกริยา

ส่วนในผลัดที่ 4 เนตรกล่าว “คว่ำ แล้วมันก็ตาย” จากนั้นในผลัดที่ 5 สัมก็กล่าว “เออ โไอเนี่ยตาย แล้วก็ โไอเนี่ยมันก็เลยแบบ เฮ้ยเพื่อนตาย” สัมกล่าวซ้ำคำว่า “ตาย” ซึ่งเป็นคำแสดงอาการ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำกริยา

ตัวอย่างที่ 38 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ทิพย์กับแหวนนั่งรถผ่านป้ายสวนวชิรเบญจทัศ (สวนรถไฟ) แหวนจึงสนทนากับทิพย์เกี่ยวกับ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ ซึ่งตั้งอยู่ภายในสวนวชิรเบญจทัศ

1	ทิพย์	แหวนไปหอพุทธทาสยัง.
		(2)
2	แหวน	อ้อ:: ไอที่สวนรถไฟใช่ปะ?
3	ทิพย์	เอ้อเอ้อเอ้อ.
4	แหวน	ไปแล้ว.
5	ทิพย์	เราก็ไปแล้ว.
6	แหวน	บรรยากาศแบบร่มรื่นมากเลยอะ
7	ทิพย์	ใช่:: เอ็นอะ. __เราเคย= =ไปนั่งอ่านหนังสือสอบที่นั่นด้วย.
8	แหวน	→ เออแต่มันสงบ.
9	ทิพย์	→→ สงบ. (ผงกศีรษะ)

ในผลัดที่ 8 แหวนกล่าวว่า “เออแต่มันสงบ” จากนั้นในผลัดที่ 9 ทิพย์ก็กล่าวว่า “สงบ” ทิพย์กล่าวซ้ำคำว่า “สงบ” ซึ่งเป็นคำแสดงสภาพ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำกริยา

3.2.1.3 คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ หมายถึง คำที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความแปลกออกไป ได้แก่คำว่า ดี ชั่ว ขาว ดำ ต่ำ สูง เร็ว ช้า เป็นต้น (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 87) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคำวิเศษณ์จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.32 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 39 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เนเคยทำงานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนประเด็นในการสนทนาภาษาไทยและเคยเล่าผลการวิจัยให้เหมียวฟังว่าผู้พูดภาษาไทยเปลี่ยนประเด็นสนทนากันบ่อยมาก วันหนึ่งเหมียวสนทนากับเนเรื่องเกี่ยวกับงูที่เลื้อยเข้าไปในเครื่องปรับอากาศของบริษัทที่เหมียวทำงานอยู่ แล้วเปลี่ยนประเด็นในการสนทนาไปเรื่อย ๆ

1	เหมียว	นี่พวกเราก็คุยกันตั้งแต่::_งูยัน_อะไรเนี่ยะ.
2	เน	นี่แหละเหมียว, เราถึงบอกว่าตอนที่เราทำเรื่องกลไกการเปลี่ยน=
		=ประเด็นนะ [เราแบบ ฮ๊า::!
3	เหมียว	(หัวเราะ) มันจะเปลี่ยนกันก็เรื่องเนี่ยะ.
4	เน	มันเยอะขนาดนี้เลยเหอวะ คือเราแบบ เฮ้ยคือตอนนั้นเรา=
		=อัดเสียงสองนาที่อะแก. Z แต่::,
5	เหมียว	แต่, ได้ก็เรื่อง.
6	เน	→ สิบสาม.
7	เหมียว	→→ สองนาที่ สิบสามเรื่อง. (มองหน้าเน)
8	เน	[เออ คือแบบ บ้า::นี่เราคุย (???)].
9	เหมียว	(???) ชีวิตผู้หญิงจริงจังจริงอะ.
10	เน	ไม่ เราคุยกะอาจารย์มงคลก็เป็น. คือเราเปรียบเทียบแบบ คุยกับ=
		=อาจารย์กับลูกศิษย์ หมายถึงว่าคุยกะอาจารย์แล้วก็คุยกับ=
		=เพื่อน. แล้วเราแบบ ฮะ!_จะบ้าเหอ.

ในผลัดที่ 6 เนกล่าวว่่า “สิบสาม” จากนั้นในผลัดที่ 7 เหมียวก็กล่าวว่่า “สองนาที่ สิบสามเรื่อง” เหมียวกล่าวซ้ำคำว่่า “สิบสาม” ซึ่งเป็นประมาณวิเศษณ์ คือเป็นคำวิเศษณ์บอกจำนวนนับจำนวนเลข การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำวิเศษณ์

ตัวอย่างที่ 40 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

จำกำลังขับรถไปทำธุระที่จังหวัดนครปฐมและมองเห็นหมวกกำลังเดินอยู่บริเวณไหล่ทางจึงอาสาขับรถไปส่งหมวก ระหว่างเดินทาง หมวกได้เล่าให้จำฟังว่าตนเป็นวิทยากรจัดกิจกรรมค่ายที่จังหวัดปราจีนบุรี ขณะที่จำมองเห็นตนเดินอยู่นั้น ตนกำลังเดินทางไปพบกับคณะวิทยากรคนอื่น ๆ ซึ่งนัดพบกันเวลา 15.00 น. ที่ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล สาขาปิ่นเกล้า เพื่อเดินทางไปจังหวัดปราจีนบุรีพร้อมกัน

1	จำ		แต่หมวกออกจากบ้านฉิวเฉียดเหมือนกันนะเนี่ย, คือ::นัด_เค้าให้=
			=ไปที่ตั้งที่ปราจีน ปราจีนหรือเดี๋ยวนะ,
2	หมวก		มะเค้านัดที่เซ็นทรัลปิ่นเกล้าอะ
3	จำ		อ้อ:: นัดที่ [ป้ายสาม. เซ็นทรัลปิ่น_ =
			=ป้ายสามใช่ปะ. นึกว่านัดให้ไปถึงโน่นอะป้ายสาม.
4	หมวก		อ้อย::=
			=ไม่มีทางเลยอะ.
5	จำ	→	เราจะบอกว่า_ หมวกออกกระชั้นชิดไป=
			=ปะวะ. (หัวเราะ)
6	หมวก	→→	มะ ไม่ใช่กระชั้นชิด อย่างนั้นไม่ทันชัวร์. (หัวเราะ)
7	จำ		(หัวเราะ)

ในผลัดที่ 5 จำกล่าวว่า “เราจะบอกว่า หมวกออกกระชั้นชิดไปปะวะ” จากนั้นในผลัดที่ 6 หมวกก็กล่าวว่า “มะ ไม่ใช่กระชั้นชิด อย่างนั้นไม่ทันชัวร์” หมวกกล่าวซ้ำคำว่า “กระชั้นชิด” ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษ ขยายคำกริยา “ออก” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำวิเศษณ์

3.2.1.4 คำสันธาน

คำสันธาน หมายถึง คำซึ่งใช้ต่อเชื่อมถ้อยคำให้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทเชื่อม (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 105) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคำสันธานจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.11 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 41 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก		แล้วก็อันนี้ปะ,	[ตามที่เราคิดไว้. อ้อ.]
2	นิตหน้อย			
		(2)		
3	นิตหน้อย	→	ก็ซี้คอแล้วกี,	
4	มุก	→→	แล้วก็ตั้ง.	

ในผลัดที่ 3 นิตหน้อยกล่าวว่า “ก็ซี้คอแล้วกี” จากนั้นในผลัดที่ 4 มุกก็กล่าวว่า “แล้วก็ตั้ง” มุกกล่าวซ้ำคำว่า “แล้วกี” ซึ่งเป็นคำที่ใช้เชื่อมกริยาวลี “ซี้คอ” และ “ตั้ง” ให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคำสันธาน

3.2.2 หน่วยทางภาษาระดับวลี

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548: 193) นิยามคำว่า “วลี” ว่าหมายถึง คำที่ติดต่อกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ซึ่งมีความหมายติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนหนึ่ง ๆ ของประโยค และไม่มีเนื้อความครบถ้วนเป็นประโยค ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับวลีจำนวน 237 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.43 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน่วยทางภาษาระดับวลีที่ผู้พูดภาษาไทยกล่าวซ้ำมี 5 ชนิด เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) กริยาวลี
- 2) นามวลี
- 3) สันธานวลี
- 4) วิเศษณ์วลี
- 5) บุพบทวลี

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.2.1 กริยาวลี

กริยาวลี หมายถึง วลีซึ่งมีกริยานำหน้า ซึ่งมีความหมายเป็นเรื่องเดียวกัน (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 200) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำกริยาวลีจำนวน 148 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.74 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 42 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	นิตหน้อย		แล้วก็_(สุดท้ายใจ)
2	มุก	→	อันนั้นไง แผ่นดินยังไม่แยก::เหมือนกัน, อยู่คนเดียว= =ก่อนป๊ะ.
3	นิตหน้อย	→→	อื่อนี่อยู่คนเดียวก่อน, แล้วก็เดินมาเพราะว่ามัน= =ต้องอยู่ฝั่ง::ซ้ายมือ.
4	มุก		[อันนี้มันแยกแล้วอ๊ะ.
5	นิตหน้อย		น้ำมันอยู่ฝั่งซ้ายมือไง, ไม่งั้น มันจะกลายเป็นอยู่ฝั่งขวามืออะ.= =_มัน มันก็จะประหลาด, เดินกลับไปกลับมา.
6	มุก		อืม. อืม.

ในผลัดที่ 2 มุกกล่าวว่า “อันนั้นไง แผ่นดินยังไม่แยกเหมือนกัน อยู่คนเดียวก่อนป๊ะ” จากนั้นในผลัดที่ 3 นิตหน้อยก็กล่าวว่า “อื่อนี่อยู่คนเดียวก่อน แล้วก็เดินมาเพราะว่ามันต้องอยู่ฝั่งซ้ายมือ” นิตหน้อยกล่าวซ้ำคำว่า “อยู่คนเดียวก่อน” ซึ่งเป็นวลีที่มีคำกริยา “อยู่” นำหน้า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำกริยาวลี

ตัวอย่างที่ 43 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ผ้าแพร	→ ₁	อ๊ะ อันนี้อ๊ะ, สมมติอันนี้จะข้ามไป::
2	กวาง	→→ ₁	จะข้ามไป.
3	ผ้าแพร	→ ₂	ไอนี้ก็แบบ_พลิก, พลิกตัวกลับ.
4	กวาง	→→ ₂	พลิกตัวกลับ.
5	ผ้าแพร		นี่ เพราะจะ เดี่ยวจะตั้งขึ้น.
6	กวาง		ส่วน ส่วนอันนี้= = อันนี้ ก็ นี้ด้วย.
7	ผ้าแพร		[เออ. เออ. [แล้วก็มาอันนี้.
8	กวาง		[เสร็จแล้วก็อันนี้ก็มาอยู่ได้แล้ว.
9	ผ้าแพร		[เออ.

ในผลัดที่ 1 ผ้าแพรกล่าวว่า “อ๊ะ อันนี้อ๊ะ สมมติอันนี้จะข้ามไป” จากนั้นในผลัดที่ 2 กวางก็กล่าวว่า “จะข้ามไป” กวางกล่าวซ้ำคำว่า “จะข้ามไป” ซึ่งเป็นวลีที่มีคำกริยานุเคราะห์ “จะ” นำหน้า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำกริยาวลี

ส่วนในผลัดที่ 3 ผ่าแพรกล่าวว่ “ไ้ไ้ก็แบบ พลิก พลิกตัวกลับ.” จากนั้นในผลัดที่ 4 กวางก็กล่าวว่ “พลิกตัวกลับ” กวางกล่าวซ้ำคำว่ “พลิกตัวกลับ” ซึ่งเป็นวลีที่มีคำกริยา “พลิก” นำหน้าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำกริยวลี

ตัวอย่างที่ 44 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เข้มกับไ้เป็นเพื่อนกัน หลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เข็มได้ประกอบอาชีพ ส่วนไ้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วันหนึ่งเข็มได้พบกับไ้จึงเล่าเรื่องราวที่ตนประสบมาในระหว่างที่ไม่ได้พบกันให้ไ้ฟัง แล้วถามไ้กลับเพื่อให้ไ้เล่าเรื่องราวของตนเอง

1	เข้ม	→	ไ้ไ้ะ:ยังไม่อัปเดตชีวิตไ้เลย, [หรือว่าอัปเดตไปแล้ว.
2	ไ้	→→	[อัปเดตชีวิต, ก็นั่งเขียนรีสิส= =ไปวันวัน. _ _ทำไมต้องคล้องจองด้วย เออ.

ในผลัดที่ 1 เข็มกล่าวว่ “ไ้ไ้ะยังไม่อัปเดตชีวิตไ้เลย” จากนั้นในผลัดที่ 2 ไ้ก็กล่าวว่ “อัปเดตชีวิต ก็นั่งเขียนรีสิสไปวันวัน.” ไ้กล่าวซ้ำคำว่ “อัปเดตชีวิต” ซึ่งเป็นวลีที่มีคำกริยา “อัปเดต” นำหน้า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำกริยวลี

3.2.2.2 นามวลี

นามวลี หมายถึง วลีที่มีนามอยู่หน้า (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 199) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำนามวลีจำนวน 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.94 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 45 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แต้ว		มีตัวเล็ก ตัวกลาง ตัวใหญ่ใช่มะ.
			(2)
2	ฟ้า	→	ตัวกลาง?
3	แต้ว	→→	ตัวกลางสีขาว.
4	ฟ้า		อ้อ:, [ตัวเล็กสีน้ำเงิน.
5	แต้ว		[ตัวใหญ่, อืม.

ในผลัดที่ 2 ฟากกล่าวว่า “ตัวกลาง” จากนั้นในผลัดที่ 3 แตัวก็กล่าวว่า “ตัวกลางสีขาว” แตัวกล่าวซ้ำคำว่า “ตัวกลาง” ซึ่งเป็นวลีที่มีค่านาม “ตัว” นำหน้า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำนามวลี

ตัวอย่างที่ 46 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ใบตองเล่าเรื่องเกี่ยวกับการทำกิจกรรมบัตดีของบริษัทที่ตนทำงานอยู่ให้ฟังว่าเพื่อนร่วมงานคนหนึ่งของตนจับฉลากได้บัตดีที่ไม่เคยดูแลเอาใจใส่เลย โดยใบตองเรียกบัตดีที่ไม่เคยดูแลเอาใจใส่นี้ว่า “บัตดีออก”

1	วี	อ้อ:: <i>เดี๋ยว</i> ใครเคยพูดเรื่องบัตดีออกกะเราอะ ไซ้ใบตองปะ?
2	ใบตอง	[ไม่รู้เหมือนกัน.
3	วี	คือคือเราไม่เคยรู้จักคำนี้.
4	ใบตอง	เรา เรารู้คำนี้มาจากมาจากมาจาก ใฝ่ ใฝ่ก็::ตุ๊กตา.
5	วี	อืม::
6	ใบตอง	อารมณ์แบบว่า, ถ้ามีบัตดีแล้วก็ต้องมีบัตดีออก__ ก็คือ,
7	วี	คือ=
		→ =บัตดีที่เฮงชวย.
8	ใบตอง	→→ ไซ้ บัตดีที่เฮงชวย ไซ้.
9	วี	(หัวเราะ) เออ.
10	ใบตอง	ดูและ:ไม่ดี แล้ววันตอบแทนเราก็จะได้รับคืน= =เป็นสาสม.

ในผลัดที่ 7 วีกล่าวว่า “คือบัตดีที่เฮงชวย” จากนั้นในผลัดที่ 8 ใบตองก็กล่าวว่า “ไซ้ บัตดีที่เฮงชวย ไซ้” ใบตองกล่าวซ้ำคำว่า “บัตดีที่เฮงชวย” ซึ่งเป็นวลีที่มีค่านาม “บัตดี” นำหน้า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำนามวลี

3.2.2.3 สันธานวลี

สันธานวลี หมายถึง คำสันธานที่คำประกอบให้ยึดยาวออกไป แต่ไม่ใช่เป็นคำประสม (พระยาอุปทิศศิลปสาร, 2548: 204) จะเป็นเชื่อมกับสันธานด้วยกันก็ได้ เชื่อมกับคำอื่นหรือวลีก็ได้ เพื่อใช้ในหน้าที่สันธานเช่นเดิม (พระยาอุปทิศศิลปสาร, 2548: 205) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำสันธานวลีจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.43 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 47 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เหมียวต้องการพาเนไปรับประทานอาหารจึงนัดให้เนขับรถมารับตนที่หอพัก

1	เหมียว		เนอยากกินไร.
2	เน		ไม่รู้:: เราหิว ตอน::ที่ ขับรถมาถึงโชคชัยสี่.
3	เหมียว	→	แล้วก็อิมแล้ว.
4	เน	→→	↳ แล้วก็อิมแล้ว.
5	เหมียว		ไม่น่า:: ไม่น่า:: (ใช้เสียงสูง)
6	เน		แต่เราหิวทีพียเหมียว เชื่อเหอะ เรากินได้เรื่อยเรื่อย. (หัวเราะ)
7	เหมียว		↳ ดีมาก =
			=ดีมาก ชอบคำนี้มาก.
8	เน		(หัวเราะ)

ในผลัดที่ 3 เหมียวกล่าวว่า “แล้วก็อิมแล้ว” จากนั้นในผลัดที่ 4 เนก็กล่าวว่า “แล้วก็อิมแล้ว” เนกล่าวซ้ำคำว่า “แล้วก็อิมแล้ว” ซึ่งประกอบด้วยคำสันธาน “แล้วก็” และกริยาลี “อิมแล้ว” และไม่ใช่คำประสม การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำสันธานวลี

CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.2.2.4 วิเศษณ์วลี

วิเศษณ์วลี หมายถึง วลีที่มีคำวิเศษณ์นำหน้า ซึ่งมีหน้าที่ประกอบคำอื่นอย่างเดียวกับคำวิเศษณ์ธรรมดา จึงใช้เป็นภาคขยายของประโยคได้อย่างเดียวกับคำวิเศษณ์ทั้งหลาย (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 202) ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำวิเศษณ์วลีจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.21 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 48 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ซอ		ด้านนี้เป็น:: _ด้านเดียวเนาะ.
2	น้ำหวาน		↳ อิม. (3) [อันนี้ด้านเดียว
3	ซอ		↳ อ๊ะ. อ๊ะ?นี่=

- =สองด้าน
 4 น้ำหวาน →→ สองด้าน

ในผลัดที่ 3 ซอกล่าวว่า “ฮะนี่สองด้าน” จากนั้นในผลัดที่ 4 น้ำหวานก็ล่าวว่า “สองด้าน” น้ำหวานล่าวซ้ำค้ำว่า “สองด้าน” ซึ่งเป็นวลีที่มีประมาณวิเศษณ์ “สอง” นำหน้า การล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการล่าวซ้ำวิเศษณ์วลี

3.2.2.5 บุพบทวลี

บุพบทวลี หมายถึง วลีที่มีคำบุพบทอยู่ข้างหน้า (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 203) ข้อมูลการล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการล่าวซ้ำบุพบทวลีจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.11 ของข้อมูลการล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 49 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

โอ้กับเข้มเป็นเพื่อนที่ไม่ได้พบกันมาระยะหนึ่ง วันหนึ่งเมื่อได้พบกัน เข้มเล่าให้โอ้ฟังว่า หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เข้มได้ไปทำงานที่ร้านกาแฟบ้านศิลปิน หลังจากนั้นจึงเปลี่ยนมาทำงานด้านการผลิตหนังสือที่กรุงเทพมหานคร

1	โอ้		อี้ยทำไมเราคุ่นจิงวะ, เหมือนกับว่า,
2	เข้ม		มันดั่ง มันดั่งบ้านศิลปิน= =ไปขายที่นั่นแป็บนึ่ง,
3	โอ้		อือ.
4	เข้ม	→	แล้วก็: ได้ไปเป็น ผู้จัดการร้านกาแฟ อีกแป็บนึ่งที่โพธาราม, แต่= =ร้านมันยังไม่เปิดไ.
5	โอ้	→→	ที่โพธาราม?
6	เข้ม		ไม่ไม่ไม่ แต่ร้านยังไม่เปิดไไปวางโครง วางอะไอย่างเงี้ยะ, คือ= =งานมันแบบ งานมันลุ่มลुकคुकคานอะโอ้นีกออกปะ, งานมัน= =แบบ งานมันไม่มีความมั่นคง ไม่มี:สวัสดิการ ไม่มีอะไรเลย::= =อะ, เออ แล้วพอมาได้งานเนี้ยะ ก็รู้สึกว่แบบถ้ามันไม่แย=

- =จริงจริง ก็ยังไม่อยากเปลี่ยน. เรา เราอะโอเคกับงานนี้นะ,=
 =สิ่งเดียวที่เราไม่โอเคคือเงินเดือน. คือ คือเงอะ, มันไม่ได้เป็น=
 =เพราะบริษัทให้น้อยนะ แต่มันเป็นเพราะวงการหนังสือมันให้=
 =น้อย,
 7 โอ้ เออเออ.
 8 เข้ม เออ ถ้าจะอยากได้เงินเดือนก็ต้องเปลี่ยนสาย, ซึ่งเราขี้เกียจ.

ในผลัดที่ 4 เข้มกล่าวว่า “แล้วก็ ได้ไปเป็น ผู้จัดการร้านกาแฟ อีกแป็บหนึ่งที่โพธาราม แต่ร้านมันยังไม่เปิดใจ” จากนั้นในผลัดที่ 5 โอ้ก็กล่าวว่า “ที่โพธาราม” โอ้กล่าวซ้ำคำว่า “ที่โพธาราม” ซึ่งเป็นวลีที่มีคำบุพบท “ที่” นำหน้า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำบุพบทวลี

3.2.3 หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์

หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์ที่ผู้พูดภาษาไทยกล่าวซ้ำมี 1 ชนิด คือ บทประธานและบทกริยาของประโยค บทประธานและบทกริยาของประโยค หมายถึง ส่วนสำคัญของภาคประธาน (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 210) ภาคประธานคือส่วนที่ผู้กล่าวอ้างขึ้นก่อน เพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าอะไรเป็นข้อสำคัญของข้อความ (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 192) ปราบกฐาร่วมกับส่วนสำคัญของภาคแสดง (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 210) ซึ่งหมายถึงคำที่แสดงอาการของภาคประธานให้ได้ความครบว่าแสดงอาการอย่างนั้นอย่างนี้ (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2548: 192) แต่เนื้อความยังไม่ครบบริบูรณ์ อาจขาดบางส่วนของภาคแสดง เช่น บทกรรม บทวิภัติการก เป็นต้น ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำบทประธานและบทกริยาของประโยคจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.66 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 50 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

- 1 นิดน้อย แล้ว อีนีมันก็เลยอยากทำบ้าง, ก็เลยเอาตัวสีเทามา. แต่พอเอา=
 =หัวโหม่งตัวสีเทา, มันแบน, จี๊ปะ?
 2 มุก อ้อ.
 → อ้อ. ก็ได้. แล้วอันนี้คือ_คือ=
 =อะไร.
 (2)

และครอบครัว ฝ่ายเล่าให้ฉัตรฟังว่าตนได้เห็นภาพวันที่น้องปิงปองเข้าพิธีรับพระราชทานปริญญาบัตร และได้ถ่ายภาพร่วมกับครอบครัวพร้อมกับเปิดภาพเหล่านั้นให้ฉัตรดู

1	ฉัตร		ตอนมอปลาย, ปิงปองเรียนที่ไหน.
2	ฝ่าย		เตรียม. (ฝ่ายและฉัตรดูภาพน้องปิงปองจากโทรศัพท์เคลื่อนที่) (2)
3	ฝ่าย	→ ₁	เออ::เนี่ยะ, น้องดูแล.
4	ฉัตร	→→ ₁	เออ:: เออใช่_ _ใช้น้องดูแลเลย. (ฝ่ายและฉัตรดูภาพแม่ของปูปี้จากโทรศัพท์เคลื่อนที่) (3)
5	ฝ่าย	→ ₂	เออ แม่ดูสาว.
6	ฉัตร	→→ ₂	แม่เออ แม่สาว.

ในผลัดที่ 3 ฝ่ายกล่าวว่า “เออเนี่ยะ น้องดูแล” จากนั้นในผลัดที่ 4 ฉัตรก็กล่าวว่า “เออ เออใช่ ใช้น้องดูแลเลย” ฉัตรกล่าวซ้ำคำว่า “น้องดูแล” ซึ่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์คือมีคำนาม “น้อง” เป็นภาคประธาน และกริยาวลี “ดูแล” เป็นภาคแสดงของประโยค การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำประโยค

ส่วนในผลัดที่ 5 ฝ่ายกล่าวว่า “เออ แม่ดูสาว” จากนั้นในผลัดที่ 6 ฉัตรก็กล่าวว่า “แม่เออ แม่สาว” ฉัตรกล่าวซ้ำถ้อยคำ “แม่ดูสาว” ซึ่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์คือมีคำนาม “แม่” เป็นภาคประธาน และกริยาวลี “ดูสาว” เป็นภาคแสดงของประโยค การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำประโยค

ผลการวิเคราะห์ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ 2 ประเด็น คือ

1. ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 11 ชนิด จัดกลุ่มได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่คือ หน่วยทางภาษาระดับคำ 4 ชนิด หน่วยทางภาษาระดับวลี 5 ชนิด หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์ 1 ชนิด และหน่วยทางภาษาระดับประโยค 1 ชนิด ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏมากที่สุดคือกริยาวลี รองลงมาคือคำนาม ซึ่งปรากฏมากกว่าการกล่าวซ้ำถ้อยคำชนิดอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยส่วนใหญ่เป็น

การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับวลี ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้พูดมักจะเลือกกล่าวซ้ำถ้อยคำที่เป็นคำสำคัญของเรื่องที่กล่าวถึง

2. แม้คำสันธานจะช่วยเชื่อมถ้อยคำของผู้ร่วมสนทนาให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่นมากขึ้น แต่ผู้พูดภาษาไทยก็ไม่กล่าวซ้ำถ้อยคำกลุ่มนี้มากนัก

จากมุมมองเรื่องการลำดับคำในประโยคในภาษาไทย จะเห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยสัมพันธ์กับเรื่องการลำดับคำในประโยคทั้งในเรื่อง “เรื่องเก่า-เรื่องใหม่” และ “เรื่องหลัก-เรื่องขยาย” การลำดับคำในประโยคแบบ “เรื่องเก่า-เรื่องใหม่” นววรรณ พันธุเมธา (2558: 255) อธิบายว่า เมื่อผู้พูดบอกเล่าแก่ผู้ฟังนั้น มักจะมีเรื่องที่คุณฟังรู้อยู่แล้ว และเรื่องที่คุณฟังยังไม่รู้ โดยปรกติผู้พูดจะกล่าวถึงเรื่องที่คุณฟังรู้แล้วเสียก่อน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นให้คุณฟังติดตามเรื่องราวต่อไป เรื่องที่คุณพูดคิดว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ฟัง ผู้ฟังยังไม่รู้ ผู้พูดจะเรียงไว้ท้ายสุด เช่นเดียวกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนเป็นเรื่องเก่าที่ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายรับรู้ ผู้กล่าวซ้ำกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาในผลัดก่อนหน้าซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเก่า เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นให้คุณฟังติดตามเรื่องที่กำลังสนทนา ก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำอื่นซึ่งเป็นเรื่องใหม่ต่อไป

การลำดับคำในประโยคแบบ “เรื่องหลัก-เรื่องขยาย” นววรรณ พันธุเมธา (2558: 257) อธิบายว่า โดยทั่วไป ผู้พูดจะเริ่มต้นประโยคด้วยเรื่องที่ต้องการพูด ถือได้ว่าเป็นเรื่องหลัก แล้วขยายความต่อไปเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการพูดนั้น ถือได้ว่าเป็นเรื่องขยาย การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยก็เรียงลำดับถ้อยคำในลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนที่ผู้กล่าวซ้ำกล่าวซ้ำนั้นเป็นเรื่องหลักที่ผู้กล่าวซ้ำต้องการพูด ส่วนถ้อยคำอื่น ๆ ที่ผู้กล่าวซ้ำกล่าวขยายความตามนั้นเป็นเรื่องขยาย

3.3 การกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในผลัดปกติและในผลัดพูดซ้อน การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเกิดขึ้นเมื่อผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถ้อยคำของตนจบลง แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนา ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนเกิดขึ้นเมื่อผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งยังกล่าวถ้อยคำไม่จบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาขึ้นก่อน

ฟูจิจิ (Fujii, 2012) ชี้ให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนมีความแตกต่างกัน การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การสนทนาดำเนินไปอย่างราบรื่น ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อผู้ร่วมสนทนาทั้ง

2 ฝ่ายรับรู้เรื่องบางประการร่วมกัน ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดต่าง ๆ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ที่	ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมด)
1.	การกล่าวซ้ำคู่สนทนา	400	88.50
2.	การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน	52	11.50
รวมผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา		452	100

ตารางที่ 4 แสดงผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนามากกว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน กล่าวคือ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาปรากฏจำนวน 400 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 88.50 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด ส่วนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนปรากฏจำนวน 52 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.50 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 53 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ตึกแต่น	ต้องตั้งชื่อตัวละครเปล่า...	
		(2)	
2	ปู้ย	ไม่ต้องตั้งก็ได้, ก็เหลือ จิว (หัวเราะ) โอขาว. (หัวเราะขณะพูด)	
3	ตึกแต่น	→ ไอเผือก.	
4	ปู้ย	→→ ไอเผือก_ _ไอเผือก อ้อ::โอเคไปเจอเหลืองก่อนแล้วก็ไปเจอ= =ไอจิว. ไอจิวก็จะส่งแล้วก็ข้ามไม่ได้.	
5	ตึกแต่น	อ้าว จิวหรอ. ร้องเพลงสิ เตอะสตาร์.	เสรีจเถอะ เสรีจเถอะ, =
		= อายเค้า.	
6	ปู้ย		อย่า- เอาความเหงามาลง. =
		= (ร้องเพลง) กูจะร้องเพลงทำไม.	

ในผลัดที่ 3 ตี้กแตนกล่าวว่า “ไอเผือก” จากนั้นในผลัดที่ 4 ปู้ยก็กล่าวว่า “ไอเผือก ไอ้เผือก อ้อโอเคไปเจอเหลืองก่อนแล้วก็ไปเจอไอจิว ไอจิวก็จะส่งแล้วก็ข้ามไม่ได้” ปู้ยกล่าวซ้ำคำว่า “ไอเผือก” ในผลัดที่ 4 หลังจากที่ตี้กแตนกล่าวถ้อยคำในผลัดที่ 3 จบลงแล้ว การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 54 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

หมวย จำ และเอ้ยเป็นเพื่อนที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในชั้นเรียนเดียวกัน จำและเอ้ยเป็นเพื่อนสนิทกันและได้นัดพบกันเป็นประจำหลังจากสำเร็จการศึกษา วันหนึ่ง หมวยได้พบกับจำ โดยบังเอิญและถามถึงเอ้ย เนื่องจากหมวยไม่เคยพบและไม่เคยทราบข่าวเกี่ยวกับเอ้ยเลย

1	หมวย		ไม่เจอเอ้ยเลยอะ.
			(2)
2	จำ		ก็เหมือนเดิมอะ.
3	หมวย	→	อ้อ:: เอ้ยทำงานไรอะ.
4	จำ	→→	ทำงาน:: เกี่ยวกับการออกแบบอะไรประมาณนี้แหละ.
5	หมวย		อี้ยก็=
			=ตรง, มันชอบอยู่แล้วนี่.
6	จำ		ชอบ.

ในผลัดที่ 3 หมวยกล่าวว่า “อ้อ เอ้ยทำงานไรอะ” จากนั้นในผลัดที่ 4 จำก็กล่าวว่า “ทำงานเกี่ยวกับการออกแบบอะไรประมาณนี้แหละ” จำกล่าวซ้ำคำว่า “ทำงาน” ในผลัดที่ 4 หลังจากที่หมวยกล่าวถ้อยคำในผลัดที่ 3 จบลงแล้ว การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 55 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	กวาง	→→	เนาะ. [เดินกลับปู้บ.
2	ผ้าแพร	→	[สมมติอะ เดินกลับ [ปู้บ. เจอนี้ เจอนี้เง [อ๊ะ เจอนี้.
3	กวาง		[เออ:: เนี่ยเพราะหน้า=
			=มันบึ้งอยู่อะ. Z
4	ผ้าแพร		เออ พอเจอนี้ปู้บ, ก็เป็นอันนี้ปะ.
5	กวาง		[เสร็จแล้ว,
6	ผ้าแพร		เอ้ย อันไหนที่มันจะได้กันอีก.

ในผลัดที่ 2 ฝ่ายแพรกล่าวว่า “สมมติอะ เดินกลับปีบ เจอนี้ เจอนี้เงอะ เจอนี้” จากนั้นในผลัดที่ 1 กวางก็กล่าวว่า “เดินกลับปีบ” ปุยกล่าวว่า “เดินกลับปีบ” ในผลัดที่ 1 ในขณะที่ฝ่ายแพรยังกล่าวถ้อยคำในผลัดที่ 2 ไม่จบ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน

ตัวอย่างที่ 56 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เดือนและวันนั่งอยู่ในรถยนต์ที่เดือนเป็นผู้ขับ ระหว่างติดไฟแดง เด็กผู้ชายที่นั่งอยู่ในรถยนต์คันที่จอดอยู่ด้านข้างหันมายิ้มและโบกมือให้เดือน เดือนหัวเราะและเล่าให้วันฟัง

1	เดือน	เราอะ เป็นคน มีเสน่ห์ในหมู่เด็กกะ หมายถึงว่าเด็กจะติดเรา แต่=
		→ =เราอะเกลียดเด็ก.
2	วัน	→→ เอัยเราก็เกลียดเด็ก.
3	เดือน	เออ::
4	วัน	จริง. (3) เกลียดแบบ เรายองว่าเด็กต่อแหลเลยนะ. เออ.

ในผลัดที่ 1 เดือนกล่าวว่า “เราอะ เป็นคน มีเสน่ห์ในหมู่เด็กกะ หมายถึงว่าเด็กจะติดเรา แต่เราอะเกลียดเด็ก” จากนั้นในผลัดที่ 2 วันก็กล่าวว่า “เอัยเราก็เกลียดเด็ก” วันกล่าวว่า “เกลียดเด็ก” ในผลัดที่ 2 ในขณะที่เดือนยังกล่าวถ้อยคำในผลัดที่ 1 ไม่จบ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน

นอกจากการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีข้อมูลบางส่วนที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีลักษณะคล้ายการกล่าวซ้ำคู่สนทนา กล่าวคือ ถ้อยคำของคู่สนทนาทั้งหมดหรือบางส่วนเหมือนกัน แต่คู่สนทนาถ้อยคำนั้น ๆ ออกมาพร้อม ๆ กันพอดี จึงมีลักษณะคล้ายการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏข้อมูลที่มีลักษณะเหมือนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวน 550 ครั้ง เป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวน 452 ครั้ง และเป็นการคิดเช่นเดียวกัน แล้วพูดพร้อม ๆ กันพอดีจำนวน 98 ครั้ง การกล่าวถ้อยคำในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคู่สนทนาทั้ง 2 ฝ่ายคิดเช่นเดียวกันหรือมีความรู้บางประการร่วมกัน มีความคิดมีทัศนคติไปในทางเดียวกัน จึงสามารถกล่าวถ้อยคำเดียวกันออกมาในเวลาไล่เลี่ยกันเป็นการพูดซ้อนและแสดงให้เห็นความเป็นพวกเดียวกันได้ สอดคล้องกับที่ฟูจิอิ (Fujii, 2012) อธิบายว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้เมื่อคู่สนทนาประสานทัศนคติกันหรือ “มีใจเดียวกัน” ปรากฏการณ์นี้อาจมีส่วนทำให้

คู่สนทนารู้สึกสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างการสนทนาที่คู่สนทนาคิดเช่นเดียวกัน แล้วกล่าวถ้อยคำออกมาพร้อม ๆ กันพอดี เช่น

ตัวอย่างที่ 57 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แก้ว	→ ₁	แล้วก็, ก็เลย คิดต่อ.	[ก็เดินกลับ. ก็เดินกลับไป.
2	ว่าน	→→ ₁		
3	แก้ว	→ ₂	[ก็ไปเจอไอนี้. ก็ไปเจอ. (2)=	
4	ว่าน	→→ ₂		
5	ว่าน	→ ₃	=แล้วก็คุยคุย.	] แล้วก็คุย.
6	แก้ว	→→ ₃		
7	ว่าน		มามะ มามะ.	
8	แก้ว		มันก็ยอม.	

ในผลัดที่ 1 แก้วกล่าวว่า “ก็เดินกลับ” พร้อม ๆ กับที่ว่านกล่าวว่า “ก็เดินกลับไป” ในผลัดที่ 2 ในผลัดที่ 3 แก้วก็กล่าวว่า “ก็ไปเจอไอนี้” พร้อม ๆ กับที่ว่านกล่าวว่า “ก็ไปเจอ” ในผลัดที่ 4 และในผลัดที่ 5 ว่านกล่าวว่า “แล้วก็คุยคุย” พร้อม ๆ กับที่แก้วกล่าวว่า “แล้วก็คุย” ในผลัดที่ 6 ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคู่สนทนาทั้ง 2 ฝ่ายคิดเช่นเดียวกันแล้วกล่าวถ้อยคำออกมาพร้อม ๆ กันพอดี

ตัวอย่างที่ 58 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

วันและเดือนนั่งรถยนต์ผ่านย่านบางลำพู เดือนเล่าให้วันฟังว่าตนสังเกตเห็นร้านค้า ธนาคาร และป้ายโฆษณาบริเวณนั้นสะกดคำว่า “บางลำพู” 2 แบบ คือ “บางลำพู” และ “บางลำภู”

1	วัน		อ้อเราเห็นและ, _บางลำพู, _อันนี้พอพาน,	ตอนที่ผ่านผ่าน=
		→	=มา_ภอสำ	[เภา. เออ::. ภอสำเภา.
2	เดือน	→→		

ในผลัดที่ 1 ฐุ่นกล่าวว่า “ภอสำเภา” พร้อม ๆ กับที่เดือนกล่าวว่า “ภอสำเภา” ในผลัดที่ 2 ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห่นว่าคุณสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายมีความรู้ร่วมกันว่าระหว่างทางที่นึ่งรถยนต์ผ่านมา ทั้งคู่ต่างก็เห่นเพียงป้ายที่สะกดว่า “บางลำภู” เท่านั้น ไม่เคยเห่นป้ายที่สะกดว่า “บางลำพู” มาก่อน

จากการวิเคราะห์รูปแบบและชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยพบลักษณะสำคัญของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยสรุปได้ว่ารูปแบบสัมพันธ์กับชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา กล่าวคือ การกล่าวซ้ำคำสันธานและการกล่าวซ้ำบทประธานและบทกริยาของประโยคล้วนเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความทั้งสิ้น เนื่องจากการกล่าวซ้ำคำสันธานเป็นการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาที่ไม่ได้มีความหมายที่แสดงเนื้อความ ดังนั้น เมื่อกกล่าวซ้ำคำสันธานแล้ว ผู้กล่าวซ้ำจึงต้องกล่าวถ้อยคำที่แสดงเนื้อความต่อไปด้วยจึงจะเข้าใจความหมายของสารที่ต้องการสื่อ ทำให้การกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความ ส่วนการกล่าวซ้ำบทประธานและบทกริยาของประโยคก็เป็นการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาที่เนื้อความยังไม่ครบสมบูรณ์ เมื่อกกล่าวซ้ำบทประธานและบทกริยาของประโยคแล้ว ผู้กล่าวซ้ำจึงต้องกล่าวถ้อยคำอื่นต่อไปเพื่อให้เป็นประโยคที่ได้ใจความครบสมบูรณ์ การกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นจึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความ ส่วนการกล่าวซ้ำแบบตัดทอนก็แสดงให้เห็นว่าผู้กล่าวซ้ำเลือกกล่าวซ้ำเฉพาะคำสำคัญเท่านั้น

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงผลการวิจัยเรื่องรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา การกล่าวซ้ำคู่สนทนา และการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนเพื่อแสดงให้เห่นภาพรวมของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

บทที่ 4

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

งานวิจัยเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาปรากฏในการปฏิสัมพันธ์ทุกภาษา อีกทั้งการกล่าวซ้ำคู่สนทนายังเป็นกลไกการสนทนาที่สำคัญและทำหน้าที่อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในแต่ละภาษาก็มีหน้าที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หน้าที่บางประการปรากฏในการสนทนาภาษาหนึ่ง แต่ไม่ปรากฏในการสนทนาอีกภาษาหนึ่งในภาษาไทยยังไม่มีงานวิจัยใดที่ศึกษาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยจึงจะศึกษาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย แล้วเปรียบเทียบหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยกับการสนทนาภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เห็นหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา เนื้อหาประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ส่วนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยกับการสนทนาภาษาต่างประเทศ และส่วนที่ 3 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยโดยพิจารณาจากเกณฑ์ 5 ประการ (Keenan, 1975; Brody, 1986; Perrin et al., 2003; Sawir, 2003; Svennevig, 2004; Silva & Santos, 2006; Fujimura-Wilson, 2007; Dumitrescu, 2008; Hsieh & Liang, 2009; Huang, 2010, 2012; Lammi, 2010; Machi, 2011, 2013; Yurtdaş, 2012) ได้แก่

1) ผลัดการสนทนาใกล้เคียงตามแนวคิดคู่ถ้อยวัจนกรรม

ผลัดที่มีการกล่าวซ้ำและผลัดก่อนหน้าหรือผลัดถัดไปอาจเป็นคู่ถ้อยวัจนกรรม (adjacency pairs) กัน เช่น ขอคำยืนยัน – ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ขอให้ขยายความ – ขยายความ ถาม – ตอบ เป็นต้น

2) ทำนองเสียง

การกล่าวถ้อยคำด้วยทำนองเสียงต่างกันอาจแสดงเจตนาที่แตกต่างกัน เช่น การกล่าวซ้ำ ถ้อยคำเดียวกัน หากใช้ทำนองเสียงต่ำอาจทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แต่หากใช้ ทำนองเสียงสูงขึ้นอาจทำหน้าที่แสดงความประหลาดใจ

3) ความยาว

การกล่าวถ้อยคำสั้นหรือยาวกว่าปกติอาจแสดงเจตนาที่แตกต่างกัน เช่น การกล่าวซ้ำถ้อยคำ โดยทอดเสียงยาวกว่าปกติอาจใช้เมื่อผู้กล่าวซ้ำกำลังคิดตามสิ่งที่คู่สนทนาพูด

4) อวัจนภาษา

อวัจนภาษามีส่วนช่วยให้เข้าใจเจตนาของผู้พูดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การมองหน้าคู่สนทนา การพยักหน้า การหัวเราะ เช่น การกล่าวซ้ำคู่สนทนาพร้อม ๆ กับการพยักหน้าอาจใช้เพื่อยืนยันว่า คู่สนทนาเข้าใจสารได้ถูกต้อง

5) บริบท

ผู้วิจัยพิจารณาบริบททั้งหมด รวมถึงเนื้อหาของบทสนทนาทั้งหมดร่วมด้วย เพื่อตัดสินหน้าที่ ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

4.1.1 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยเรียงตามลำดับความถี่ ในการปรากฏ

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวนทั้งสิ้น 452 ครั้ง พบหน้าที่ของ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวน 9 กลุ่มหน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) แสดงการรับรู้
- 2) แสดงความคิดเห็น
- 3) แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา
- 4) ดำเนินเรื่องต่อ
- 5) ขอข้อมูล
- 6) แสดงอารมณ์
- 7) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 8) อธิบายข้อมูล
- 9) ประชดประชัน

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้สรุปได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของ การกล่าวซ้ำ ทั้งหมด)
1.	แสดงการรับรู้	109	24.12
	1) แสดงความรู้รับรู้อะไรที่คู่สนทนาพูด	63	13.94
	2) แสดงการรับรู้และคิดตาม	25	5.53
	3) แสดงความเข้าใจ	12	2.65
	4) แสดงการรับรู้และคิดออก	9	1.99
2.	แสดงความคิดเห็น	68	15.04
	5) แสดงความเห็นด้วย	55	12.17
	6) แสดงความเห็นต่าง	13	2.88
3.	แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา	57	12.61
	7) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง	56	12.39
	8) ปรับแก้ตามคู่สนทนา	1	0.22
4.	ดำเนินเรื่องต่อ	56	12.39
	9) ดำเนินเรื่องต่อ	56	12.39
5.	ขอข้อมูล	54	11.95
	10) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล	43	9.51
	11) ขอคำยืนยัน	11	2.43
6.	แสดงอารมณ์	51	11.28
	12) แสดงความประหลาดใจ	36	7.96
	13) แสดงอารมณ์ร่วม	15	3.32
7.	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	37	8.19
	14) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	37	8.19

ตารางที่ 5 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย (ต่อ)

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของ การกล่าวซ้ำ ทั้งหมด)
8.	อธิบายข้อมูล	19	4.20
	15) ตอบคำถาม	11	2.43
	16) ขยายความ	8	1.77
9.	ประชดประชัน	1	0.22
	17) ประชดประชัน	1	0.22
รวมหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา		452	100

ตารางที่ 5 แสดงหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ความถี่ในการปรากฏ และร้อยละของความถี่ที่ปรากฏเทียบกับข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมดที่ใช้ในงานวิจัยนี้ หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาแต่ละหน้าที่มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1.1 แสดงการรับรู้

หน้าที่แสดงการรับรู้ปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงให้คู่สนทนาทราบว่าตนได้ยินและรับรู้สิ่งที่คู่สนทนา กล่าวถึง ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดง การรับรู้จำนวน 109 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.12 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน้าที่แสดง การรับรู้ประกอบด้วยหน้าที่ย่อย 4 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงการรับรู้และคิดตาม แสดงความเข้าใจ และแสดงการรับรู้และ คิดออก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.1.1 แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด

หน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่ง กล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนได้ยินและ รับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ดังกล่าวเป็นเครื่องแสดงความเป็นผู้ฟัง ตลอดจนช่วยให้ผู้พูดรับรู้ว่าคุณสนทนาฟังสิ่งที่ตนกำลังพูด ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ใน

งานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดจำนวน 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.94 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 59 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ผ้าแพร		ส่วนตัวเล็กนี่, ก็แบบชวนตัวเล็กไปแบบข้ามหน้าผากัน. ตอนแรก=	
			=ก็จะเอาตัวเล็ก, ตัวเล็กแบบ, กระโดดไป.	
2	กว้าง			อืมอืมอืมอืม.
3	ผ้าแพร			ปรากฏ=
			=ว่าก็แบบทำเหมือนสีเหลือง.	ก็คือแบบ,
4	กว้าง			ทำเหมือนกันแต่ดัน,
5	ผ้าแพร	→ ₁		คำว่า.
6	กว้าง	→→ ₁		คำว่า.
7	ผ้าแพร			แต่=
		→ ₂	=แบบ, แดก.	ตาย.
8	กว้าง	→→ ₂		แดก. [ตาย.
9	ผ้าแพร		ข้ามไม่ได้.	
10	กว้าง		เออ.	

ในผลัดที่ 5 ผ้าแพรกล่าวว่า “คำว่า” จากนั้นในผลัดที่ 6 กว้างก็กล่าวว่า “คำว่า” และในผลัดที่ 7 ผ้าแพรกล่าวว่า “แต่แบบ แดก” จากนั้นในผลัดที่ 8 กว้างก็กล่าวว่า “แดก” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาได้จากบริบทที่เมื่อผ้าแพรเสนอความคิดว่าควรให้ตัวละครในภาพกระโดดข้ามหน้าผาแต่กลับล้มคว่ำ กว้างก็กล่าวซ้ำถ้อยคำของผ้าแพรเพื่อแสดงว่าตนได้ยินและรับรู้ความคิดที่ผ้าแพรเสนอ และเมื่อผ้าแพรเสนอความคิดอีกประการหนึ่งคือหลังจากตัวละครในภาพล้มคว่ำแล้วให้ตัวแตกด้วย กว้างก็กล่าวซ้ำถ้อยคำของผ้าแพรเพื่อแสดงความรับรู้สิ่งที่ผ้าแพรเสนออีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 60 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ตาลเป็นคนทีกลัวสุนัขและงู พลุทราบว่าตาลกลัวสุนัขแต่ไม่ทราบว่าตาลกลัวงูด้วย วันหนึ่งพลุเล่าเรื่องที่มีงูจงอางเลื้อยเข้ามาในบ้านของพลุในช่วงที่เกิดอุทกภัยให้ตาลฟัง ตาลจึงเล่าให้พลุฟังว่าตนเคยได้รับมอบหมายให้อ่านนวนิยายเรื่อง “งู” แต่ด้วยความกลัวงูมากจึงต้องหากระดาษมาปิดหน้าปกหนังสือไว้ขณะอ่าน เนื่องจากนวนิยายเรื่องดังกล่าวมีภาพงูอยู่ในหน้าแรกของแต่ละบท

- 1 ตาล คือเราเป็นคนทีกลั้วมาก มากจริงจริง. Z
- 2 พลู มาก มากกว่าหมา=
=ใช่ปะ?
- 3 ตาล **อ้วย มาก มากมาก**เลยอะคือหมา หมาเนี่เราสามารถเดินเข้าใกล้=
=มันได้นะ:: เออ แค่ว่า_ไม่กล้าจับอะ. แต่ ว่า_ ถ้างู=
=เนี่ยะ คือตอน ปี,
- 4 พลู *เออเออเออใช่.*
- 5 พลู คือเราไม่รู้ใจมันเลยอะ.
- 6 ตาล เออ. เรว เราปีสามอะ เราเรียน_อาจารย์อุทัยวรรณอะ เรียน=
=อ่า:: วิชาอะไรน้อ_วิเคราะห์วรรณกรรมไทยร่วมสมัย._ แล้ว=
→ =มันมี:: นิยายเรื่องนึ่งที่อาจารย์สั่งให้อ่าน ชื่อเรื่องว่างู ของ_=
=วิมล ไทรนึ่งนวนล. ↳
- 7 พลู →→ ↳ งู.=
=(พยักหน้า)

ในผลัดที่ 6 ตาลกล่าวว่า “แล้วมันมี นิยายเรื่องนึ่งที่อาจารย์สั่งให้อ่าน ชื่อเรื่องว่างู ของ วิมล ไทรนึ่งนวนล” จากนั้นในผลัดที่ 7 พลูก็กล่าวว่า “งู” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาได้จากอวัจนภาษาคือการพยักหน้าที่พลูใช้เพื่อแสดงว่าตนตั้งใจฟังและรับรู้สิ่งที่ตาลเล่าให้ฟัง

ตัวอย่างที่ 61 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

นกและเพชรเป็นเพื่อนกันตั้งแต่สมัยเรียนระดับประถมศึกษาแต่ไม่ได้ติดต่อกันนานราว 10 ปี เพชรเป็นนิสิตปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์ ส่วนนกเป็นนิสิตปริญญาโท วันหนึ่งนกได้พบกับเปรี๊ยะ และเล่าให้เปรี๊ยะฟังว่าตนมีโอกาสดูติดต่อกับเพชรอีกครั้งเนื่องจากอ่านบทความแล้วไม่เข้าใจคำศัพท์ทางการแพทย์

- 1 นก เรากี่_ได้อ่านบทความเรื่องนึ่งตอนที่เราได้หัวข้อแล้วว่าจะทำ=
=เรื่องนี้._ อืม:: มันเป็นเรื่องการ_ผู้ชายคนนึ่งเค้า_เค้ามี=
→ =อาการ ติสซาเฮรีย.
- 2 เปรี๊ยะ →→ ติสซาเฮรีย. Z
- 3 นก ↳ เออ::ช่างหัวมันเถอะมันเป็นศัพท์ทางวิทยาศาสตร์=

= แล้ว คำ ศึกษาการกล่าวซ้ำเอ่อ_ของเด็ก ของผู้ชายคนนี้ก็=
 = กับแม่ของเค้าซึ่ง (???) อ่านไป คือรู้ว่ามันผิดปกติอะ แต่=
 =ติสซาเธเรียคืออะไร, เราก็เลยส่งแมสเสจไปถามเพชรในเฟซ_=
 =เพชร ติสซาเธเรียคืออะไรอ้อ คือเราอ่านบทความแล้ว_เออเจอ=
 =คำนี้.

ในผลัดที่ 1 นกกล่าวว่า “อืม มันเป็นเรื่องการ ผู้ชายคนนึงเค้า เค้ามีอาการ ติสซาเธเรีย” จากนั้นในผลัดที่ 2 เป็รียวกก็กล่าวว่า “ติสซาเธเรีย” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดง ความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาจากบริบทที่เป็รียวกกล่าวซ้ำถ้อยคำของนกลหลังจากที่นกกล่าวถึง ผู้ป่วยที่มีอาการติสซาเธเรีย เพื่อแสดงความเป็นผู้ฟังว่าตนตั้งใจฟังเรื่องเล่าของนก

4.1.1.1.2 แสดงการรับรู้และคิดตาม

หน้าที่แสดงการรับรู้และคิดตามปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึง ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาในขณะที่กำลังคิดตามสิ่งที่คู่สนทนาพูด ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักกล่าเสียงถ้อยคำบางถ้อยคำให้ยาวกว่าปกติหรือพูดซ้ำกว่าปกติ หรือปรากฏ ร่วมกับบอวจนภาษา เช่น การกระดิกนิ้วมือ การมองไปรอบตัวอย่างไม่เจาะจง ข้อมูลการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดตามจำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.53 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 62 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ฟ้า		อันเนี่ยะ เหมือนกับ ไอนี้ต้อง โดดมาแล้วมาทับไอนี้.
		(2)	
2	แต้ว	→	แต่อันนี้มันเหมือนกับ ลงมาตรงนี้นะ.
3	ฟ้า	→→	ลงมาแล้ว, (พูดเสียงเบา)

ในผลัดที่ 2 แต้วกล่าวว่า “แต่อันนี้มันเหมือนกับ ลงมาตรงนี้นะ” จากนั้นในผลัดที่ 3 ฟ้าก็ กล่าว “ลงมาแล้ว” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดตาม พิจารณาได้ จากบริบทที่ฟ้ากล่าวว่า “ลงมาแล้ว” หลังจากที่แต้วอธิบายว่าตัวละครในภาพอยู่บริเวณใด และพูด โดยใช้เสียงเบาเพื่อแสดงว่าตนกำลังคิดตามสิ่งที่แต้วอธิบาย

ตัวอย่างที่ 63 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ยู้ยและแตงกวาเป็นเพื่อนซึ่งไม่ได้พบกันราว 1 ปี เมื่อได้พบกัน แตงกวาได้เปิดภาพจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เคยถ่ายด้วยกันกับกลุ่มเพื่อนเมื่อปีก่อนให้ยู้ยดู แต่ทั้งยู้ยและแตงกวาเองต่างก็ยังนึกเหตุการณ์ที่เคยถ่ายภาพด้วยกันไม่ออก

1	ยู้ย	ทำไมเรานึกไม่ออก:: อ้าย:: ปีไหนนี่. (2)
2	แตงกวา	หืม, เตี่ยวนะ, (ค้นหาข้อมูลวันที่ถ่ายภาพจากโทรศัพท์เคลื่อนที่)= → = ห้าสาม.
3	ยู้ย	→→ ห้า::สาม. ปีสามแล้วดี.. _ _ ไช่ปะ?
4	แตงกวา	เออ.
5	ยู้ย	เอ้ยทำไมเรานึกไม่ออก.
6	แตงกวา	เออทำไมเราก็นึกไม่ออก.
7	ยู้ย	เออ.

ในผลัดที่ 2 แตงกวากล่าวว่า “หืม เตี่ยวนะ ห้าสาม” จากนั้นในผลัดที่ 3 ยู้ยก็กล่าวว่า “ห้าสาม ปีสามแล้วดี ไช่ปะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดตามพิจารณาได้จากการที่ยู้ยออกเสียงคำว่า “ห้า” ยาวกว่าปกติ

4.1.1.1.3 แสดงความเข้าใจ

หน้าที่แสดงความเข้าใจปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งจบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดอย่างชัดเจน ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักปรากฏร่วมกับคำว่า “อ้อ” หรือปรากฏร่วมกับอวัจนภาษา เช่น การพยักหน้าติด ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงความเข้าใจจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.65 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 64 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

จำและหมวยเป็นเพื่อนที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเดียวกัน โรงเรียนดังกล่าวมีเอกสารบันทึกพัฒนาและบันทึกคะแนนการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4	หยก		ใช่..
5	บัว		โอ้! ไฮโซวะ.
6	หยก	→	อ๊อ ออ::เค้าไม่ใช่คณะวะ เค้าเป็นคอลเลจ เป็น เป็นวิทยาลัย=
7	บัว	→→	[= การจัดการ. อ้อ วิทยาลัย.

ในผลัดที่ 6 หยกกล่าวว่า “อ๊อ ออเค้าไม่ใช่คณะวะ เค้าเป็นคอลเลจ เป็น เป็นวิทยาลัย การจัดการ” จากนั้นในผลัดที่ 7 บัวก็กล่าวว่า “อ้อ วิทยาลัย” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเข้าใจ พิสูจน์ได้จากการที่บัวใช้คำว่า “อ้อ” ร่วมกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนเข้าใจแล้วว่าอาคารที่เห็นเป็นวิทยาลัย ไม่ใช่คณะวิชา

4.1.1.1.4 แสดงการรับรู้และคิดออก

หน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออกปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาในขณะที่กำลังคิดตามสิ่งที่คู่สนทนาพูด ขณะเดียวกันก็คิดออกพอดีว่าสิ่งที่คู่สนทนาพูดนั้นเป็นจริงหรือถูกต้อง ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักปรากฏร่วมกับถ้อยคำที่แสดงความเห็นด้วย เช่น “เออ” “ใช่” “อ้อ” ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออกจำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.99 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 66 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เช้าวันหนึ่งใบตองบอกอิงว่าตนจะไปงานสวดพระอภิธรรมศพที่วัดกำแพง จังหวัดนนทบุรี ในเวลาเย็น วันรุ่งขึ้นใบตองได้นั่งรถยนต์ไปทำธุระกับอิงโดยใช้เส้นทางเดียวกับเส้นทางที่ไปวัดกำแพง

1	ใบตอง		เมื่อวานนี้เราไปนนทบุรีก็_เส้นทางนี้แหละ นั่ง แล้วก็เลยขึ้น= =สะพานเนี่ยะ_ไป:: [รัชโยธิน.
2	อิง		ไปยังไงตกลงเมื่อวาน.
3	ใบตอง		สรุปนั่ง นั่งจากข้างหน้าเนี่ยคะนั่ง_ _เจ็ด_เอ้อ_หนึ่งเก้าเจ็ด หรือ= =อะไรอะ.
4	อิง	→	เจ็ดเก้าหรอ.
5	ใบตอง	→→	เจ็ดเก้า::, เออใช่ใช่ใช่. แล้วก็เนี่ยะ เลย:: เลยไปแล้วก็ไป::_ไปลง=

=ที่บ๊วกซิ่งศ์สว่าง._ _เอ้อแล้วก็ต่อจากบ๊วกซิ่งศ์สว่างเข้า::ไปผ่าน=
=วัดกำแพงเลย_ แล้วก็นั่งพีวีนต่อ.

ในผลัดที่ 4 อิงกล่าววว่า “เจ็ดเก้าหรอ” จากนั้นในผลัดที่ 5 ใบตองก็กล่าววว่า “เจ็ดเก้า เออไซไซไซ” การกล่าวซ้าคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออก พิจารณาได้จากการที่ใบตองออกเสียงคำวว่า “เก้า” ยาวกว่าปกติ เพื่อคิดตามสิ่งที่อิงพูด รวมทั้งการกล่าววว่า “เออไซไซไซไซ” เพื่อแสดงวว่าตนคิดออกกว่ารถประจำทางที่ตนโดยสารไปวัดกำแพงคือรถประจำทางสาย 79 ตรงตามทีอิงกล่าว

ตัวอย่างที่ 67 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เดือนและวันเป็นเพื่อนสนิทกันที่ไม่ได้พบกันเป็นเวลานาน วันหนึ่งทั้งคู่มีโอกาสได้อยู่ด้วยกันทั้งวันและได้วางแผนวว่าในอนาคตจะต้องหาโอกาสนัดพบกันเพื่อไปดูภาพยนตร์เรื่อง “Stand by Me Doraemon เพื่อนกันตลอดไป” และไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ด้วยกัน คือ เกาะรัตนโกสินทร์ อาคารไบกหยก 2 จังหวัดกาญจนบุรี เขตการปกครองพิเศษเชียงไฮ้ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และสวนสนุกดรีมเวิลด์ ก่อนแยกจากกัน วันได้กล่าวย้าเดือนวว่าจะต้องหาโอกาสพบกันอีกครั้ง

1	เดือน		นี่เรามี::_อะไรบ้างเนี่ยะ.	Z	
2	วัน				
3	เดือน				[เออ.
4	วัน		เที่ยวรัต [เกาะรัตนโกสินทร์นะ,		
5	เดือน		[เกาะรัตนโกสินทร์.		
6	วัน		แล้วก็::เดี๋ยวนะโตเรมอนเกาะรัตนโกสินทร์,	Z	
7	เดือน				
8	วัน			Z	เออ กาญจนบุรีนะ_ เชียงไฮ้ นะ.
9	เดือน			Z	โ้ย้ะ!!
10	วัน	→	ดรีมเวิลด์นะ.	Z	
11	เดือน	→→			
12	วัน			Z	เยอะ= =และนะ. (หัวเราะ)
13	เดือน		เชียงไฮ้เนี้ เออออกก่อนได้มะ. (หัวเราะ)		

14 วัน

(หัวเราะ)

ในผลัดที่ 10 วันกล่าวว่า “ดริมเวิลด์นะ” จากนั้นในผลัดที่ 11 เดือนก็กล่าวว่า “เอ้อ เออเออ ดริมเวิลด์ลืมนะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออก พิจารณา ได้จากการที่เดือนกล่าวว่า “เอ้อ เออเออ” เพื่อแสดงว่าตนคิดตามที่วันกล่าวแล้วคิดออกว่าสวนสนุก ดริมเวิลด์เป็นหนึ่งในสถานที่ที่ไดวางแผนไว้ว่าจะไปเที่ยวกับวันด้วย

4.1.1.2 แสดงความคิดเห็น

หน้าที่แสดงความคิดเห็นปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งจบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับประเด็น ที่สนทนา ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดง ความคิดเห็นจำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.04 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน้าที่ แสดงความคิดเห็นประกอบด้วยหน้าที่ย่อย 2 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมาก ไปน้อย ได้แก่ แสดงความเห็นด้วยและแสดงความเห็นต่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.2.1 แสดงความเห็นด้วย

หน้าที่แสดงความเห็นด้วยปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งจบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงความเห็นด้วย ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมัก ปรากฏร่วมกับถ้อยคำที่แสดงความเห็นด้วย เช่น “เออ” “ใช่” การกล่าวถ้อยคำที่แสดงความเห็นด้วย ร่วมกับถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาช่วยเน้นย้ำและแสดงความเห็นด้วยมากกว่าการกล่าวถ้อยคำที่แสดง เห็นด้วยเพียงอย่างเดียว ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงความเห็นด้วยจำนวน 55 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.17 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 68 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก		ไม่แล้วแต่ ชัวร์ว่ามัน ต้องดูตรงดินด้วยอะ เห็นดิน	[อะ =
2	นิดหน่อย	→		
			= ติดกันอยู่.	
			(1)	

3 มุก →→ เออดินติดกันอยู่, อันนั้นก็ติดกันอยู่.

ในผลัดที่ 2 นิดหน่อยกล่าวว่า “เออ อันนี้ดิน ติดกันอยู่” จากนั้นในผลัดที่ 3 มุกก็กล่าวว่า “เออดินติดกันอยู่ อันนั้นก็ติดกันอยู่” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วย พิจารณาได้จากการที่มุกใช้คำว่า “เออ” ร่วมกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนเห็นด้วยกับความคิดของนิดหน่อย

ตัวอย่างที่ 69 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ฟ้า	→	กลายเป็นว่าไอ้เหลือนี้ข้ามได้ตัวขาวข้ามไม่ได้. ก็โอเคเนาะ.
2	แต้ว	→→	ก็โอเคเนาะ, แบบนี้ก็ได้อ. ดีเหมือนกัน. ดูแล้วก็แบบ เปลี่ยน = =ใจ เจอ _ คิดใหม่.
3	ฟ้า		อ้อ. (2)
4	แต้ว		ได้แหละ. _ เอามะ.
5	ฟ้า		ได้ ได้.

ในผลัดที่ 1 ฟ้ากล่าวว่า “ก็โอเคเนาะ” จากนั้นในผลัดที่ 2 แต้วก็กล่าวว่า “ก็โอเคเนาะ แบบนี้ก็ได้อ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วย พิจารณาได้จากถ้อยคำของ แต้วคือ “ก็โอเคเนาะ” “แบบนี้ก็ได้อ” และ “ดีเหมือนกัน” ซึ่งล้วนแสดงให้เห็นว่าแต้วเห็นด้วยกับวิธีการเล่าเรื่องที่ฟ้าเสนอ

ตัวอย่างที่ 70 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เหมียวและเนนั่งอยู่ในรถยนต์ที่เนเป็นผู้ขับ ขณะที่เนกำลังขับรถทางตรงด้วยความเร็วปกติ มีผู้ขี่รถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูงแซงรถยนต์ของเนจากทางด้านซ้ายและตัดหน้ารถยนต์ของเนไป เนหยุดรถได้ทันจึงไม่เกิดอุบัติเหตุ แต่เหมียวไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัยและตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

1	เหมียว	→	แค่นี้ก็ต้องขับรถในกรุงเทพเราก็เปลี่ยแล้วอะ.
2	เน	→→	เออถูก, _ เราก็คือ =เปลี่ย.
3	เหมียว		มัน เป็น สนามลองที่::,

ในผลัดที่ 1 เหมือนกล่าวว่ “แค่นี้กว่าต้องขับรถในกรุงเทพเราก็เพลียแล้วอะ” จากนั้นในผลัดที่ 2 เนื่ก็กล่าวว่ “เออถูก เราก็เพลีย” การกล่าวข้าคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วย พิจารณาได้จากการใช้คำว่ “เออถูก” ร่วมกับการกล่าวข้าคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนเห็นด้วยกับเพื่อน

4.1.1.2.2 แสดงความเห็นต่าง

หน้าที่แสดงความเห็นต่างปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งจบแต่ผู้ฟังไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่คู่สนทนาพูด แล้วผู้ฟังกล่าวข้าคือคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงความเห็นต่าง ถ้อยคำที่กล่าวข้าคือมักเน้นเสียงที่ถ้อยคำนั้น ๆ หรือปรากฏร่วมกับอวัจนภาษา เช่น การมองคู่สนทนา การขมวดคิ้ว ข้อมูลการกล่าวข้าคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวข้าคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงความเห็นต่างจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.88 ของข้อมูลการกล่าวข้าคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 71 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เข้กับโอ นั่งสนทนากันในร้านเครื่องดื่มแห่งหนึ่ง เข้ดื่มชาเขียวปั่นและโอดื่มนมสดเย็น เมื่อสนทนากันได้ระยะหนึ่ง เข้ถ่ายภาพเครื่องดื่มทั้ง 2 แก้วด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่และใช้โปรแกรมปรับแต่งภาพปรับสีภาพจนสีภาพแตกต่างกับสีจริงของเครื่องดื่มนั้น ๆ เพื่อจะนำภาพไปให้เพื่อนอีกคนหนึ่งดูว่าตนได้พบกับโอ

1	เข้	→	แต่งรูปแต่งรูป::
2	โอ	→→	แต่งรูป, เพื่อการนี้.
3	เข้		ใช่::
			(2)
4	โอ		เออสวยดีอะ, ดูไม่ออกเลยว่าเป็นน้ำอะไร. (2) คือเหมือน= =อีนีเยะ, ไม่เขียวเลยอะ.
5	เข้:		ใช่.
6	โอ		ใช่ปะ โอเนี่ยพอเดาได้ว่ามัน= =เป็นนมเออ.

ในผลัดที่ 1 เข็มกล่าวว่า “แต่งรูปแต่งรูป” จากนั้นในผลัดที่ 2 โฉกก็กล่าวว่า “แต่งรูปเพื่อการนี้” การกล่าวขำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นต่าง พิจารณาได้จากการที่โฉกเน้นเสียงที่คำว่า “แต่งรูป” ประกอบกับบริบทที่โฉกไม่เห็นด้วยกับการที่เข็มเสียเวลาปรับแต่งภาพเป็นเวลานาน เพียงเพื่อนจะนำภาพไปให้เพื่อนอีกคนหนึ่งดูเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 72 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ทิพย์กำลังขับรถพาแหวนไปทำธุระ ระหว่างเดินทางเกิดปัญหาการจราจรติดขัดค่อนข้างมาก แหวนสังเกตเห็นมาตรวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิงที่หน้าปัดรถยนต์แสดงค่าน้ำมันเหลือน้อย

1	แหวน		ฮีย์ทิพย์, น้ำมันจะหมดปะเนี่ยะ.
2	ทิพย์		เออวะ, เติมน้ำมัน แกวเนี่ยแหละ.
3	แหวน		(หัวเราะ)
4	ทิพย์		ตลอดอะมากับแหวนอะ, สองครั้งและ.
5	แหวน		เฮ้ย! แต่มัน มัน จะยัง= =อยู่ได้ไข่ม้อย.
6	ทิพย์	→	ได้ สบายมาก.
7	แหวน	→→	นี่คือสบายมาก. (หันมองหน้าทิพย์)

ในผลัดที่ 6 ทิพย์กล่าวว่า “ได้ สบายมาก” จากนั้นในผลัดที่ 7 แหวนก็กล่าวว่า “นี่คือสบายมาก” การกล่าวขำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นต่าง พิจารณาได้จากบริบทที่แหวนและทิพย์เห็นต่างกันเกี่ยวกับปริมาณน้ำมันที่เหลืออยู่ว่าจะทำให้เดินทางถึงที่หมายได้หรือไม่ รวมทั้งการเน้นเสียงที่คำว่า “นี่” และ “มาก” และอวัจนภาษาของแหวนคือการหันมองหน้าทิพย์เพื่อแสดงความรู้สึกที่ตนเห็นต่างกับเพื่อน

4.1.1.3 แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา

หน้าที่แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนาปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนยอมรับว่าสิ่งที่คู่สนทนาพูดนั้นถูกต้องและอาจปฏิบัติตามที่คู่สนทนาพูดด้วย ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนาจำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.61 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน้าที่แสดงการยอมรับถ้อยคำ

ของคู่สนทนาประกอบด้วยหน้าที่ย่อย 2 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องและปรับแก้ตามคู่สนทนา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.3.1 ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง

หน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบโดยผู้พูดไม่แน่ใจหรือมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับสิ่งที่ตนพูด แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักปรากฏร่วมกับถ้อยคำที่แสดงการยืนยัน เช่น “อ้อ” “เออ” หรือปรากฏร่วมกับอวัจนภาษา เช่น การพยักหน้า การชี้ไปที่คู่สนทนา ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องจำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.39 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 73 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ปุ๋ย		ทับอะไร, โยนอะไรแล้วทับ. (หัวเราะ)
2	ตึกแตน		ก็โยน. (พูดเสียงเบา)
3	ปุ๋ย	→	โยนแบบ, [อ้อโยนแบบ เขวี้ยง เขวี้ยงเกินไปอย่างเจ็ยอ้อ.]
4	ตึกแตน		[ทับ.] [เออ::=]
		→→	[=เขวี้ยงเกินไป.]
5	ปุ๋ย		[อ้อ::_ทับอะไร.] ปรากฏ,
6	ตึกแตน		[ไม่รู้เหมือนกัน.]

ในผลัดที่ 3 ปุ๋ยกล่าวว่า “โยนแบบ อ้อโยนแบบ เขวี้ยง เขวี้ยงเกินไปอย่างเจ็ยอ้อ” จากนั้นในผลัดที่ 4 ตึกแตนก็กล่าวว่า “เออ เขวี้ยงเกินไป” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง พิจารณาได้จากในผลัดที่ 3 ปุ๋ยไม่แน่ใจว่าการที่ตึกแตนกล่าวว่า “ก็โยน” ในผลัดที่ 2 นั้นหมายถึงการโยนแบบใด จึงถามเพื่อขอคำยืนยันจากตึกแตนว่าการโยนนั้นหมายถึงการเขวี้ยงและเขวี้ยงเกินไปใช่หรือไม่ ประกอบกับการที่ตึกแตนใช้คำว่า “เออ” ร่วมกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อยืนยันว่าปุ๋ยเข้าใจถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 74 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เจียบเคยเล่าเรื่องเด็กคนหนึ่งซึ่งเป็นหลานของตนให้ปรางฟัง แต่ปรางไม่เคยพบกับหลานของเจียบ วันหนึ่ง ปรางได้คุยกับเจียบเรื่องเด็กคนดังกล่าวแต่ไม่แน่ใจว่าเด็กที่กล่าวถึงเป็นน้องหรือเป็นหลานของเจียบ

1	ปราง	→	มันเป็น อะไร ของเจียบ เป็น, เป็นหลาน.
2	เจียบ	→→	เป็นหลาน. (พยักหน้า)
3	ปราง		เรียกเจียบว่าอะไร.
4	เจียบ		เรียกน้องเจียบ.
5	ปราง		หึหึ.. (หัวเราะขณะพูด)
6	เจียบ		(หัวเราะ) อ้อ, ต้องเรียกว่าป้าแหละ, [จริง ๆ อะ.
7	ปราง		[ป้าเลยอ้อ?
8	เจียบ		อืมแต่มันเรียกเราน้องเจียบ. (หัวเราะ)

ในผลัดที่ 1 ปรางกล่าวว่า “มันเป็น อะไร ของเจียบ เป็น เป็นหลาน” จากนั้นในผลัดที่ 2 เจียบก็กล่าวว่า “เป็นหลาน” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ยืนยันว่าคุณสนทนาเข้าใจถูกต้องพิจารณาได้จากบริบทที่ปรางไม่แน่ใจว่าเด็กที่เจียบเคยกล่าวถึงเป็นหลานของเจียบใช่หรือไม่ และอวัจนภาษาคือการพยักหน้าเพื่อยืนยันว่าปรางเข้าใจถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 75 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

чим ลูกเกิด บุ่ม และพี่ขุนพลเป็นสมาชิกในชมรมเดียวกัน ในการจัดกิจกรรมครั้งหนึ่งของชมรม สมาชิกในชมรมเคยตั้งนามสมมติแทนนามจริงของสมาชิกทุกคนโดยการใช้อักษรย่อของชื่อเล่น พี่ขุนพลจึงมีนามสมมติว่า “พี่ขุนพอ” และสมาชิกทุกคนเรียกชื่อดังกล่าวจนติดปาก ลูกเกิดเคยพบพี่ขุนพอในวันรับพระราชทานปริญญาบัตรของบุ่มและได้โทรศัพท์ไปเล่าให้чимฟัง วันหนึ่งчимและลูกเกิดได้พบกัน ชิมจึงถามลูกเกิดเกี่ยวกับพี่ขุนพอ

1	чим		แก_แกติดต่อพี่ขุนพอบ้างปะ?
2	ลูกเกิด		อ่า::วันที่เรามา::งานรับปริญญาบุ่มอะ เราเจอพี่ขุนพอโดย=

			=บัง เอิญ.	
3	ชิม		↳ อ้อที่แกเล่าให้ฟังใช่ปะ.	
4	ลูกเกต			↳ เออ... แล้วที่เค้าบอกว่า
			=ที่สูบบุหรี่อยู่.	↳ พื้หา=
5	ชิม			↳ ไว้=
			=หนดไว้คราใช่ปะ?	
6	ลูกเกต			↳ ฮะ.
7	ชิม	→	ไว้หนดไว้คราอะนะ.	
8	ลูกเกต	→→		↳ เออเออไว้หนดไว้ครา. (หัวเราะ)

ในผลัดที่ 7 ชิมกล่าวว่า “ไว้หนดไว้คราอะนะ” จากนั้นในผลัดที่ 8 ลูกเกตก็กล่าวว่า “เออเออไว้หนดไว้ครา” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ยืนยันว่าคุณสนทนาเข้าใจถูกต้อง พิเคราะห์ได้จากการใช้คำว่า “เออเออ” ร่วมกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อยืนยันว่าคุณเข้าใจถูกต้อง

4.1.1.3.2 ปรับแก้ตามคู่สนทนา

หน้าที่ปรับแก้ตามคู่สนทนาปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งใช้ถ้อยคำผิด แล้วผู้ฟังกล่าวถ้อยคำที่ถูกต้องให้ ผู้ที่ใช้ถ้อยคำผิดในตอนต้นจึงกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อปรับแก้ถ้อยคำของตนให้ถูกต้องตามที่คู่สนทนาแนะนำ ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ปรับแก้ตามคู่สนทนาจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด คือ

ตัวอย่างที่ 76 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แต้ว	→	เอ๊ะ!! ไตไอนี้มันคนละอันกันนี่หน้า. ไตไอนี้ยะคือ, __ ต้ว	↳ ต้วสี=
			=เทา. __ อีม.	
2	ฟ้า			↳ ต้ว=
		→→	=น้ำเงิน. ต้วเทา.	

ในผลัดที่ 1 แต้วกล่าวว่า “ไตไอนี้ยะคือ ต้ว ต้วสีเทา อีม” จากนั้นในผลัดที่ 2 ฟ้าก็กล่าวว่า “ต้วน้ำเงิน ต้วเทา” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ปรับแก้ตามคู่สนทนา พิเคราะห์ได้จาก

ปริบทที่ฟ้ากล่าวถึงตัวละครในภาพผิดว่าเป็นตัวสีน้ำเงินแล้วแต่ผู้แก้ไขว่าเป็นตัวสีเทา ฟ้าจึงกล่าวว่า “ตัวเทา” เพื่อปรับแก้ตามคู่สนทนาตามที่ผู้กล่าว

4.1.1.4 คำเนินเรื่องต่อ

หน้าที่ดำเนินเรื่องต่อปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งหยุดกล่าวถึงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งไว้โดยยังไม่จบใจความ แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาและขยายความหรือเพิ่ม ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คู่สนทนากล่าวค้างไว้เพื่อช่วยให้เรื่องที่กำลังสนทนานั้นดำเนินต่อไป จนใจความครบสมบูรณ์ ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักปรากฏร่วมกับคำสันธาน เช่น “แล้ว” “แล้วก็” การดำเนินเรื่องต่อโดยการกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาที่กล่าวไว้ในผลัดก่อนหน้าก่อนช่วยเน้นย้ำว่าผู้ร่วมสนทนากำลังสนทนาเรื่องเดียวกัน ทำให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง ข้อมูล การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อจำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.39 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 77 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แก้ว	→	นี่คือว่าน.
2	ว่าน	→ →	(หัวเราะ) ว่านกับแก้ว, ดูเหมาะ.
3	แก้ว		อันนี้คือลินจี่.
4	ว่าน		(หัวเราะ)

ในผลัดที่ 1 แก้วกล่าวว่า “นี่คือว่าน” จากนั้นในผลัดที่ 2 ว่านก็กล่าวว่า “ว่านกับแก้ว ดูเหมาะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ พิจารณาได้จากปริบทที่ว่าน กล่าวซ้ำคำว่า “ว่าน” ก่อน แล้วจึงแสดงความคิดเห็นต่อว่าควรตั้งชื่อตัวละครในภาพตามชื่อของตนและ คู่สนทนา ทำให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างที่ 78 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	กวาง		เดี๋ยวนี้	[เดี๋ยวนี้ เดี่ยวนะ. แล้วอันนี้มันก็แบบเศร้าเสียใจ. อ้ออันนี้ อันนี้เดิน จะเดินกลับมา= =แมะ.
2	ผ้าแพร	→ ₁	[ไหนวะ.	

3	กวาง	→→ ₁	เดิน เดินกลับมาแล้ว,	
4	ผ้าแพร	→ ₂		เดินกลับมา เจอไอนี้.
5	กวาง	→→ ₂		
				แล้วเจอไอนี้แล้วแบบ=
			=เรียกเธอมาช่วยหน่อย. อะไร	อย่างไร้.
6	ผ้าแพร			นี่ไง อย่างจี้ แล้วปรากฏว่า ก็จะมี=
				=ลองทำ.
7	กวาง		นี่ด้วย.	
8	ผ้าแพร	→ ₃	เออ นี่ ปีบ นี่ แล้วก็แบบ นี่ อ๊ะ เหมือนกัน, จะทำแบบ=	
			=เดียวกัน. เสร็จแล้วก็,	
9	กวาง			อือ.
10	กวาง	→→ ₃		ทำแบบเดียวกัน แล้วปรากฏว่า =
		→→ ₄	=พลิก	หงายหลัง จิ้มไป, แล้ว
11	ผ้าแพร	→ ₄	จิ้มไป	แล้วแบบ
				มันตาย.

ในผลัดที่ 2 ผ้าแพรกล่าวว่า “อ้ออันนี้ อันนี้เดิน จะเดินกลับมาแม่” จากนั้นในผลัดที่ 3 กวาก็กล่าวว่า “เดิน เดินกลับมาแล้ว” ในผลัดที่ 4 ผ้าแพรกล่าวว่า “เดินกลับมา เจอไอนี้” จากนั้นในผลัดที่ 5 กวาก็กล่าวว่า “แล้วเจอไอนี้แล้วแบบเรียกเธอมาช่วยหน่อย” ในผลัดที่ 8 ผ้าแพรกล่าวว่า “เออ นี่ ปีบ นี่ แล้วก็แบบ นี่ อ๊ะ เหมือนกัน จะทำแบบเดียวกัน เสร็จแล้วก็” จากนั้นในผลัดที่ 10 กวาก็กล่าวว่า “ทำแบบเดียวกัน แล้วปรากฏว่า พลิกหงายหลัง จิ้มไป แล้วมันตาย” และในผลัดที่ 11 ผ้าแพรกล่าวว่า “จิ้มไปแล้วแบบ มันตาย” จากนั้นในผลัดที่ 10 กวาก็กล่าวว่า “ทำแบบเดียวกัน แล้วปรากฏว่า พลิกหงายหลัง จิ้มไป แล้วมันตาย” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ พิจารณาได้จากบริบทที่กวางและผ้าแพรช่วยกันเรียงภาพและเล่าการกระทำต่าง ๆ ของตัวละครในภาพให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 79 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

หมวยกับจำพบกันโดยบังเอิญระหว่างทางที่ทั้งคู่ต่างกำลังเดินทางไปทำธุระของตน จำอาสาจะขับรถไปส่งหมวย ระหว่างเดินทางหมวยสนทนากับจำเกี่ยวกับเรื่องการทำงานของจำและทราบว่าจำไม่ค่อยมีความสุขกับงานที่ทำมากนัก

1	หมวย	แล้วไปทำงานไปยังไง.
2	จำ	นี่ไง. (ชี้ที่พวงมาลัยรถยนต์)

3	หมาย		ขับรถไปอ้อ.
4	จำ		สี่สิบนาที รถติดบ้างอะไรบ้างแต่ก็ถึงก่อน ออกจากบ้านเจ็ดโมง= =ก็ถึง ถ้ารถติดมากมาก::เลยนะ ก็ถึงนู่นแปดโมง. _ถ้ารถไม่ค่อย= =ติดก็:: _ยังไม่ ยังไม่แปดโมงดี ยังเจ็ดมีเวลาให้นั่งอยู่ในรถซักพัก= =นี่อะ ทำใจ.
5	หมาย	→	ก่อนที่จะไปเจอ,
6	จำ	→→	ก่อนที่จะไปเจอกับ, (ถอนหายใจ)
7	หมาย		(หัวเราะ)

ในผลัดที่ 5 หมายกล่าวว่า “ก่อนที่จะไปเจอ” จากนั้นในผลัดที่ 6 จำก็กล่าวว่า “ก่อนที่จะไปเจอกับ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ พิจารณาได้จากบริบทที่หมายกล่าว ถ้อยคำค้างไว้โดยยังไม่จบความและจำช่วยดำเนินเรื่องให้ใจความสมบูรณ์ ในกรณีนี้ แม้จำจะใช้ การถอนหายใจแทนการกล่าวถ้อยคำให้ได้ใจความครบสมบูรณ์ แต่ก็สามารถเข้าใจได้จากบริบท ก่อนหน้าที่หมายทราบอยู่แล้วว่าจำไม่ค่อยมีความสุขกับงานที่ทำมากนัก

4.1.1.5 ขอข้อมูล

หน้าที่ขอข้อมูลปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แต่ผู้ฟังมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับสิ่งที่คู่สนทนาพูดหรือไม่มั่นใจว่าตนเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดได้อย่างถูกต้องหรือไม่ จึงกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อขอให้คู่สนทนาอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอให้คู่สนทนายืนยันว่าตนเข้าใจถูกต้อง ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ขอข้อมูลจำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.95 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน้าที่ขอข้อมูลประกอบด้วยหน้าที่ย่อย 2 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูลและขอคำยืนยัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.5.1 แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล

หน้าที่แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูลปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบ แต่ผู้ฟังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับสิ่งที่คู่สนทนาพูด แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนสงสัยจึงถามคำถามหรือขอให้คู่สนทนาขยายความสิ่งที่พูดไปให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผลัดที่อยู่ถัดจากผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำทำหน้าที่แสดงความสงสัยเพื่อ

ขอข้อมูลจะเป็นการตอบคำถามหรือขยายความประเด็นที่คู่สนทนาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักใช้ทำนองเสียงสูง ใช้น้ำเสียงแสดงความสงสัย ปรากฏร่วมกับคำแสดงคำถาม เช่น “อะไร” “อย่างไร” หรือปรากฏร่วมกับอวัจนภาษา เช่น การขมวดคิ้ว การมองคู่สนทนา ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูลจำนวน 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.51 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 80 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	อัน		เธอ เธอ เธอ, พาเราข้ามไปอย่าง	↑	จ๊ะ.
2	จิด			↓	เออ::.
3	อัน		แต่ความจริงแล้วตัวเหลืองกลับ_เหยียบตัว เล็ก.		
4	จิด		อืม::.		
5	อัน		แล้ว ตัวเหลือง	↑	ก็กระโดดข้ามไป, ตัวเล็กก็แบบ_วิ่ง::.
6	จิด			↓	ตัวเหลืองกระโดดข้ามไป. Z วิ่ง::=
			= แล้วตัวเหลืองก็ข้ามมา::,	↑	ตัวนี้ก็,
7	อัน	→		↓	อันนี้ก็โดนเหยียบ,_แบน._ _ แอ้::.
			(2)		
8	จิด	→→	แบนแล้ว?		
			(2)		
9	อัน		มีเลือดออกมะ. พอดก (พูดเสียงเบา) พอดกลงมาแล้วมีเลือดออก=		
			=ได้มะ.		

ในผลัดที่ 7 อันกล่าวว่า “อันนี้ก็โดนเหยียบ แบน แอ้” จากนั้นในผลัดที่ 8 จิดก็กล่าวว่า “แบนแล้ว” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล พิจารณาได้จาก การที่จิดกล่าวว่า “แบนแล้ว” ด้วยทำนองเสียงสูง และในผลัดที่ 9 อันก็ตอบคำถามโดยการเสนอความคิดว่าหากตัวละครนั้นถูกเหยียบจนแบนแล้วจะดำเนินเรื่องอย่างไรต่อไป

ตัวอย่างที่ 81 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ดาวอาศัยอยู่ในเขตปกครองพิเศษเมืองพัทยา วันหนึ่งดาวขับรถพาปอยเที่ยวรอบเมืองพัทยา และเห็นป้ายร้านส้มตำลาดจิงถามปอยเกี่ยวกับส้มตำลาดจิงซึ่งเป็นอาหารที่เพิ่งเริ่มได้รับความนิยมได้ไม่นานและเล่าประวัติของส้มตำลาดจิงให้ปอยฟัง

- 1 ดาว → ส้มตำถาดนี้มันฮอตฮิตอะไรวะเห็นมีเต็มไปหมดเลย ส้มตำ=
=ใส่ ถาด.
- 2 ปอย →→ [ส้มตำถาด?
- 3 ดาว นี่ไงแกที่แบบว่า เป็นส้มตำแล้วก็มีเนี่ยะ เครื่องเคียงเต็ม=
=อย่างเงี้ยะอย่างเงี้ยะเงี้ยะเงี้ยะ. _เคยกินปะ?
- 4 ปอย ไม่เคย.
- 5 ดาว เออ มันฮอตฮิตมากเลยอะที่เนี่ยะ. มันมีที่แรกที่บางแสนเว้ย แล้ว=
=มันก็เริ่มขยายมาพัทยาและ. เราเห็นมีหลายร้านมากเลยอะ,=
[=แต่ก่อนที่มีบางแสนอย่างเดียว.
- 6 ปอย [เออ เราเห็น เห็นใครพูด, เออนี่ก็ตำถาด. (พูดขณะนั่งรถผ่าน=
=ร้านส้มตำถาดอีกร้านหนึ่ง)
- 7 ดาว เออ แม่งฮิตอะไร. (พูดเสียงเบา)
- 8 ปอย เออเราก็เห็นคนพูดถึงส้มตำถาดแต่เราจำไม่ได้ว่าใครพูด_ไม่นาน=
=มานี้เอง.

ในผลัดที่ 1 ดาวกล่าวว่า “ส้มตำถาดนี้มันฮอตฮิตอะไรวะเห็นมีเต็มไปหมดเลย ส้มตำใส่ถาด” จากนั้นในผลัดที่ 2 ปอยก็กล่าวว่า “ส้มตำถาด” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความสงสัย พิจารณาได้จากการที่ปอยกล่าวว่า “ส้มตำถาด” ด้วยทำนองเสียงสูงเพื่อแสดงว่าตนสงสัยเรื่องส้มตำถาดและขอให้ดาวขยายความว่าส้มตำถาดมีลักษณะอย่างไร รวมทั้งในผลัดที่ 3 ดาวก็ขยายความด้วยการอธิบายลักษณะของส้มตำถาด

ตัวอย่างที่ 82 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ปิ่นและเก๋นั่งอยู่ในรถยนต์ที่เก๋เป็นผู้ขับ ระหว่างที่อยู่ในรถยนต์ ปิ่นได้โทรศัพท์หาอาจารย์คนหนึ่ง เมื่อวางสายโทรศัพท์แล้ว ปิ่นเล่าให้เก๋ฟังว่าอาจารย์กล่าวว่าปิ่นใช้ภาษาไทยแปลก เก๋เห็นด้วยกับอาจารย์แต่ปิ่นปฏิเสธว่าตนไม่ได้ใช้ภาษาไทยแปลก เมื่อเดินทางต่อได้อีกระยะหนึ่ง ปิ่นถ่ายภาพวิวทัศน์ระหว่างทางและบอกเก๋ว่าตนชอบภาพที่ถ่าย

- 1 ปิ่น ว้าย::ชั้นชอบจัง. _ _แก::ต้องเอาโทรศัพท์ไปด้วยแต่ว่ามันชาร์จ=
=แป๊บเดียวไอโฟนอะ.
- 2 เก๋ แก,_เนี่ยแหละอีกข้อหนึ่งที่แปลก.
- 3 ปิ่น ทำไมอะ.

- 4 เก๋ → แก่ใช้อุทานว้าย ชั้นชอบจัง.
(1)
- 5 ปิ่น →→ ว้าย?_ทำไม_อะ.
คำที่ว่าว้ายมันเป็นอุทานแสดงความตกใจปะวะ.
- 6 เก๋
- 7 ปิ่น จริงอ้อ.
- 8 เก๋ เออ:: (หัวเราะขณะพูด)
- 9 ปิ่น แกะ: ชั้นนะไม่ใช่คนแปลก ชั้นก็พูดของชั้นแบบนี้. { แก่นั่นแหละ.
ถ้าแสดงความ=
- 10 เก๋ =ประหลาดใจมันก็ต้องแบบ โอ้โห:: ชั้นชอบจัง หรือแบบ { อี้::=
=ชั้นชอบจังอะไรอย่างเงี้ยะ. (พูดเสียงเบา) { บ้า =
- 11 ปิ่น =โอ้โห โอ้โหไม่เอาอะ. {
หรือว่าวอะ เออแต่ไม่ใช่ว้าย=
- 12 เก๋ =อะแก. {
โหยแกมันดูเขมมาก_ว้าว:: มันดูแบบว่าเป็นแบบซีรี่ย์=
=เกาหลีสี่ปุ่นมากเลยอะ ว้าว ชั้นชอบจังเนี่ยะ.
- 13 ปิ่น

ในผลัดที่ 4 เก๋กล่าวว่า “แก่ใช้อุทานว้าย ชั้นชอบจัง” จากนั้นในผลัดที่ 5 ปิ่นก็กล่าวว่า “ว้ายทำไมอะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล พิจารณาได้จากการที่ปิ่นกล่าวคำว่า “ว้าย” ด้วยทำนองเสียงสูง เพื่อแสดงว่าตนสงสัยว่าเหตุใดเก๋จึงมองว่าการใช้คำว่า “ว้าย” นั้นไม่เหมาะสม

4.1.1.5.2 ขอคำยืนยัน

หน้าที่ขอคำยืนยันปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบ แต่ผู้ฟังไม่แน่ใจหรือมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับสิ่งที่คู่สนทนาพูด แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อขอให้คู่สนทนายืนยันว่าสิ่งที่ตนเข้าใจนั้นถูกต้อง ผลัดที่อยู่ถัดจากผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่ขอคำยืนยันจะเป็นการยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักปรากฏร่วมกับคำแสดงคำถามที่ต้องการการตอบรับหรือปฏิเสธ เช่น “ใช่ไหม” “ใช่เปล่า” “ปะ” ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ขอคำยืนยันจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.43 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 83 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก		แล้วก็:อันนี้ปะ. ก็เป็นแบบ คุยกัน.	Z	อ้อ.
2	นิตหน้อย				
3	มุก		เนี่ยะต่อจากอันนี้.		
4	นิตหน้อย		อ้อ.		
5	มุก	→	อ๊ะอ๊ะ	[	อันนี้ก่อน, ก่อน. (ชี้ภาพ)
6	นิตหน้อย	→→			
7	มุก		อ้อ.		

ในผลัดที่ 5 มุกกล่าวว่า “อ๊ะอ๊ะ อันนี้ก่อน ก่อน” จากนั้นในผลัดที่ 6 นิตหน้อยก็กล่าวว่า “อันนี้ไว้ไหน อันนี้ก่อนใช่ปะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ขอคำยืนยัน พิจารณาได้จากการที่นิตหน้อยถามมุกว่ามุกเสนอให้เรียงภาพที่มุกชี้ไว้ก่อนภาพอีกภาพหนึ่งใช่หรือไม่ แล้วในผลัดที่ 7 มุกก็กล่าวคำว่า “อ้อ” เพื่อยืนยันว่านิตหน้อยเข้าใจถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 84 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ฝ่ายและปู้ปู้เคยไปเดินเที่ยวในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งด้วยกันและปู้ปู้ได้ซื้อสังขยาไปเพื่อจะทำขนมปังสังขยาให้เพื่อนรับประทาน เมื่อฝ่ายมีโอกาสได้พบปู้ปู้อีกครั้งจึงถามเกี่ยวกับสังขยาที่ปู้ปู้เคยซื้อ

1	ฝ่าย		เฮ้ย แล้วแกไปทำสังขยา:อะไรให้_เพื่อนเพื่อนกินยัง ที่แกซื้อไป=		
			=ครั้งนี้นั้นปะ.		
2	ปู้ปู้		เหอะ ยัง.	Z	ยังเลยอ้อ. (หัวเราะขณะพูด)
3	ฝ่าย				
4	ปู้ปู้	→	(???) ไม่ได้ซื้อขนมปังด้วย.		
			(1)		
5	ฝ่าย	→→	ไม่ได้ซื้อขนมปัง.		
6	ปู้ปู้		เออ. (พยักหน้า)		

ในผลัดที่ 4 ปู้ปู้กล่าวว่า “ไม่ได้ซื้อขนมปังด้วย” จากนั้นในผลัดที่ 5 ฝ่ายก็กล่าวว่า “ไม่ได้ซื้อขนมปัง” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ขอคำยืนยัน พิจารณาได้จากในผลัดที่ 6 ปู้ปู้กล่าวว่า “เออ” และอวัจนภาษาคือการพยักหน้าเพื่อยืนยันว่าฝ่ายเข้าใจถูกต้อง

4.1.1.6 แสดงอารมณ์

หน้าที่แสดงอารมณ์ปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนที่มีต่อเรื่องที่สนทนา ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงอารมณ์จำนวน 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.28 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน้าที่แสดงอารมณ์ประกอบด้วยหน้าที่ย่อย 2 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ แสดงความประหลาดใจและแสดงอารมณ์ร่วม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.6.1 แสดงความประหลาดใจ

หน้าที่แสดงความประหลาดใจปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งจบ แต่เป็นประเด็นที่อยู่เหนือความคาดหมายของผู้ฟัง แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงความประหลาดใจ ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักใช้ทำนองเสียงสูงเป็นพิเศษหรือเน้นเสียงที่ถ้อยคำนั้น ๆ มักปรากฏร่วมกับคำอุทานแสดงความประหลาดใจ เช่น “หา!” “ฮะ!” หรือปรากฏร่วมกับอวัจนภาษา เช่น การมองคู่สนทนา การขมวดคิ้ว ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่แสดงความประหลาดใจจำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.96 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 85 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ใหม่อาศัยอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเวลา 3 ปี เมื่อเดินทางกลับประเทศไทย ใหม่มีผื่นแดงขึ้นที่มือ ยู่เห็นผื่นแดงที่มือของใหม่จึงถามใหม่เกี่ยวกับผื่นแดงนั้น

1	ยู่		แล้วมันเป็นอะไรอะ.
2	ใหม่		แพ้. $\int$
3	ยู่		แพ้อะไร.
4	ใหม่	→	แพ้ฝุ่น.
5	ยู่	→→	แพ้ฝุ่นเมืองไทย. อย่างกลับมาอีกเลยใหม่ ปักหลักอยู่_เมืองจีน= =เลยเถอะ.
6	ใหม่		(หัวเราะหึ หึหึ)

ในผลัดที่ 4 ใหม่กล่าวว่า “แพ้ฝุ่น” จากนั้นในผลัดที่ 5 ยู้ยก็กล่าวว่า “แพ้ฝุ่นเมืองไทย
อยากกลับมาอีกเลยใหม่ ปักหลักอยู่ เมืองจีนเลยเถอะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดง
ความประหลาดใจ พิจารณาได้จากการที่ยู้ยเน้นเสียงที่คำว่า “แพ้ฝุ่นเมืองไทย” เพื่อแสดงว่าตน
คาดไม่ถึงว่าใหม่จะแพ้ฝุ่น เนื่องจากยู้ยทราบอยู่แล้วว่าใหม่ไม่เคยมีประวัติแพ้ฝุ่นทั้งในช่วงที่อาศัยอยู่
ในประเทศไทยและช่วงที่อาศัยอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตัวอย่างที่ 86 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ตึกและปานนั่งอยู่ในรถยนต์ที่ปานเป็นผู้ขับ ตึกมองเห็นป้ายโฆษณาของศูนย์ออกกำลังกาย
แห่งหนึ่งเขียนอัตราค่าเข้าใช้บริการศูนย์ออกกำลังกายว่า “ฟิตเนส 25 บาท/วัน” จึงเล่าให้ปานฟัง

1	ตึก	→	ฟิตเนสลีสิบห้าบาทต่อวัน.
2	ปาน	→→	ต่อวัน. (น้ำเสียงสงสัย) (มองหน้าตึก)
3	ตึก		เออ, เมื่อเกียะเห็น _ _ ป้ายอะ.

ในผลัดที่ 1 ตึกกล่าวว่า “ฟิตเนสลีสิบห้าบาทต่อวัน” จากนั้นในผลัดที่ 2 ปานก็กล่าวว่า
“ต่อวัน” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความประหลาดใจ พิจารณาได้จากการที่ปาน
กล่าวคำว่า “ต่อวัน” ด้วยน้ำเสียงที่แสดงความสงสัย และอวัจนภาษาคือการหันมองหน้าตึก เพื่อ
แสดงความประหลาดใจเนื่องจากคาดไม่ถึงว่าอัตราค่าเข้าใช้บริการจะถูกกว่าศูนย์ออกกำลังกาย
แห่งอื่นมาก

ตัวอย่างที่ 87 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ชมพู่เป็นนักเรียนไทยที่ได้รับทุนการศึกษาให้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยใน
ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อชมพู่เดินทางกลับมาประเทศไทยในช่วงปิดภาคเรียนจึงได้พบกับ
ฝนและได้นำภาพอาหารจีนให้ฝนดู

1	ฝน		นี่คืออะไร, ผักต้ม.
2	ชมพู่	→	ผัดผัก.
3	ฝน	→→	บ้า::! ผัดเหอเนี่ยะ.
4	ชมพู่		เออ:: ผัดกะเกลือ.
5	ฝน		อี:: ผัดผักกะเกลือ.

ในผลัดที่ 2 ชมพูกล่าวว่ “ผัดผัก” จากนั้นในผลัดที่ 3 ฝนก็กล่าวว่ “บ้ำ ผัดเหอเนี้ยะ” การกล่าวข้่าคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าทีแสดงความประหลาดใจ พิจารณาได้จากการที่ฝนกล่าวคำว่ “บ้ำ” ด้วยเสียงสูงเป็นพิเศษและลากเสียงยาว และการเน้นเสียงทีคำว่ “ผัด” เพื่อแสดงความประหลาดใจเนื่องจากไม่คาดว่ภาพทีเห็นจะเป็นภาพผัดผัก

4.1.1.6.2 แสดงอารมณ์ร่วม

หน้าทีแสดงอารมณ์ร่วมปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยใช้ถ้อยคำทีแตกต่างกับภาษาทีใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวันทำให้เกิดอารมณ์ขัน แล้วผู้ฟังกล่าวข้่าถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงอารมณ์ร่วมว่ตนก็รู้สึกขบขันกับการใช้ภาษาของคู่สนทนาเช่นเดียวกัน ถ้อยคำทีกล่าวข้่ามักปรากฏร่วมกับอวัจนภาษาคือการหัวเราะก่อน หลัง หรือหัวเราะขณะที่กล่าวถ้อยคำนั้น ข้อมูลการกล่าวข้่าคู่สนทนาทีใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวข้่าคู่สนทนาทีมีหน้าทีแสดงอารมณ์ร่วมจำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.32 ของข้อมูลการกล่าวข้่าคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 88 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ผ้าแพร		(ยื่นภาพภาพหนึ่งให้กวาง)
2	กวาง	→	(ชี้ตัวละครในภาพ) เอนนี้มีหัวจิมอะไร. (หัวเราะขณะพูด)
3	ผ้าแพร	→ →	(หัวเราะ) หัวจิม. (หัวเราะขณะพูด)
4	กวาง		[อะไรอะ.
5	ผ้าแพร		อะเอาเรียงให้หมดเลย, จะได้ดูว่ามีอะไรข้าง.
6	กวาง		โ๊ะเค.
7	กวาง		หนึ่งสองสาม (พูดขณะนับจำนวนภาพ) _ สิบห้า _ มีสิบห้าแผ่น = =เนาะ.

ในผลัดที่ 2 กวางกล่าวว่ “เอนนี้มีหัวจิมอะไร” จากนั้นในผลัดที่ 3 ผ้าแพรก็กล่าวว่ “หัวจิม” การกล่าวข้่าคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าทีแสดงอารมณ์ร่วม พิจารณาได้จากบริบททีกวางหัวเราะขณะที่กล่าวว่ “เอนนี้มีหัวจิมอะไร” เนื่องจากรู้สึกขันทีเห็นตัวละครในภาพล้มและรู้สึกขันทีตนเองออกเสียงคำว่ “หัวจิม” ผิดเป็น “หัวจิม” แล้วผ้าแพรมีอารมณ์ขันร่วมกับกวางจึงหัวเราะก่อนทีจะกล่าวคำว่ “หัวจิม” รวมทั้งหัวเราะขณะที่กำลังพูดด้วย

ตัวอย่างที่ 89 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

โอมมีฉายานามว่า “เทพ” และเพื่อน ๆ เรียกกันจนติดปาก วันหนึ่งโอมมีโอกาสได้พบกับโอิเพื่อรับประทานอาหารเย็นด้วยกัน โอมเล่าให้โอิฟังว่าช่วงเช้าได้ไปทำบุญที่วัดและแก้มักพูดเล่นกับโอิว่าผลบุญจากการทำบุญส่งผลให้โอมมีโอกาสได้ร่วมรับประทานอาหารเย็นกับเพื่อน

1	เซ็ม	ให้ได้มาดินเนอร์กะเทพ.	Z
2	โอิ		
(2)			
3	เซ็ม	กัลาร์ดินเนอร์.	
4	โอิ	→	[กัลาร์ดินเนอร์. กิน กินในกะลา]
5	เซ็ม		
6	โอิ	→	อ้อ เออเออ ถูก. (หัวเราะขณะพูด) เออเออ = →→ =เออเออ กินในกะลา ชอบ.

ในผลัดที่ 5 เซ็มกล่าวว่า “กิน กินในกะลา กัลาร์ดินเนอร์” จากนั้นในผลัดที่ 6 โอิก็กล่าวว่า “อ้อ เออเออ ถูก เออเออเออเออ กินในกะลา ชอบ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงอารมณ์ร่วม พิจารณาได้จากบริบทที่เซ็มเล่นคำว่า “กินในกะลา” กับคำว่า “กัลาร์ดินเนอร์” แล้วโอิมีอารมณ์ขันร่วมกับการเล่นคำของเซ็ม และอวัจนภาษาคือการหัวเราะขณะพูดถ้อยคำก่อนที่จะกล่าวว่า “กินในกะลา”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.1.1.7 ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป

หน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งถามคำถาม แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อทวนคำถามให้ตนมีเวลาคิดสิ่งที่จะตอบ ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักลากเสียงถ้อยคำบางถ้อยคำให้ยาวกว่าปกติหรือพูดซ้ำกว่าปกติ หรือปรากฏร่วมกับถ้อยคำที่ใช้ทอดเวลา เช่น “อ่า” “เออ” ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปจำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.19 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 90 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก	แต่มันต้องดูไอยูที่แผ่นดินแยกด้วยนะ.

- 2   นิดหน่อย   →   อี้ม:: _ _ มั่นแยกฝั่งไหนอะ. (หัวเราะ)
- 3   มุก   →→   แยกฝั่ง:: ฝั่งที่ ตัวขาวอยู่ซ้ายมือ. อันนี้ตัวขาว ตัวขาวกับเหลือง=
=ไม่ต้อง ดูขาวกับเทาก่อนมะ.
- 4   นิดหน่อย   อี้ม.

ในผลัดที่ 2 นิดหน่อยกล่าวว่า “มั่นแยกฝั่งไหนอะ” จากนั้นในผลัดที่ 3 มุกก็กล่าวว่า “แยกฝั่ง ฝั่งที่ ตัวขาวอยู่ซ้ายมือ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป พิจารณาได้จากการที่มุกออกเสียงคำว่า “ฝั่ง” ยาวกว่าปกติ

ตัวอย่างที่ 91 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

มะนาวและเนยนั่งอยู่ในรถยนต์ที่มะนาวเป็นผู้ขับ ขณะที่ขับรถถึงบริเวณหน้าศูนย์การค้าสยามพารากอน มะนาวสนทนากับเนยเกี่ยวกับความคิดในอดีตที่เคยคิดว่าสยามอยู่ไกล และเนยเล่าให้มะนาวฟังเรื่องในอดีตเคยเรียนพิเศษที่สยาม

- 1   มะนาว   ตอน::มัธยมเรารู้สึกว่าแบบสยามนี่ไกลไกล.
- 2   เนย   เออ.
- 3   มะนาว   เออ ดูแบบว่าไ้อี้ม::,
- 4   เนย   เรานะกลับบ้านสี่ทุ่มห้าทุ่มตลอดเลย=
=แต่ก่อนนะ.
- 5   มะนาว   [ทำไมอะ.
- 6   เนย   [ตอนอยู่มอ::สี่ห้าหกอะ.
- 7   มะนาว   ก็เรียน_สตริวรนาถเอง [ไม่ใช่อ้อ.
- 8   เนย   [เรียนพิเศษไป มาเรียนพิเศษ แต่ตอนนั้น=
=เรา::เรียนวิชาอะไรอะ_เรียนคณิต วิทย_ เนื่องจากโง่มาก=
= (หัวเราะ) เรียนคณิตวิทย_ที่สยามเนี่ยะ.
- 9   มะนาว   ไ้อี้ม:: [เรียนสยาม.
- 10   เนย   [เราอะ เรียน เรียนสายศิลป์นะ แล้วแบบว่า_คือเอาคะแนน=
=วิทยคณิตอะ คือแบบว่า ตายแล้ว::ชั้นจะทำยังไงดี อะไรร้อย่าง=
=เงี้ยะ เลยมารเรียน_เรียนรู้อะไรบ้าง_รู้_รู้หลัก แต่_ทำไมเป็น แต่=
=วิเคราะห์ออกมาไม่เหมือนเค้า.

- 11 มะนาว → มาเรียนที่ไหน.
- 12 เนย →→ มาเรียนที่ไหน เดอะเบรนมั้ง แต่ก่อนนะ. มันมีอยู่ตรงมุมมุมอะ.=
= ตรงข้ามมาบุญครองอะ. ตอนนี้นั้นเป็นร้านตัดผมไปและ=
=เดอะเบรนหายไปในไหนไม่รู้. __ ไซม์ยี้ ร้านตัดผมหรือร้านอะไร=
=ซักอย่างอะ.
- 13 มะนาว ไอพวก_ ถ้าตรงข้ามมาบุญครองพวกที่มันเป็น_สถานศัลยกรรม=
=ทั้งหลายปะ?
- 14 เนย เออนั้นแหละ ตรงนั้นแหละ ที่มันแบบว่าลง [สะพานลอยมา,
15 มะนาว [พรเกษมคลินิก =
=อะไรนะ.
- 16 เนย ยะ ไม่ อันนี้ไม่ถึง. เหนื่อยถ้าลงสะพานมาใช้ปะ? เรากำลังจะข้าม=
=ถนนใช้ปะ? ยังไม่ต้องข้ามมุนั้นแหละ. _เราจะข้ามถนนไปทาง=
=อีพรเกษมคลินิกอะไรอะ _แต่ไม่ต้อง. (ใช้มือทำเป็นพิกัดสถานที่=
=ประกอบการอธิบาย)

ในผลัดที่ 11 มะนาวกล่าวว่า “มาเรียนที่ไหน” จากนั้นในผลัดที่ 12 เนยก็กล่าวว่า “มาเรียนที่ไหน เดอะเบรนมั้ง แต่ก่อนนะ มันมีอยู่ตรงมุมมุมอะ ตรงข้ามมาบุญครองอะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป พิจารณาได้จากปริบทที่เนยทวนคำถามของมะนาวก่อนเพื่อให้ตนมีเวลาคิดว่าจะตอบคำถามมะนาวว่าตนเคยเรียนพิเศษที่ใด

ตัวอย่างที่ 92 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

แหวนเห็นป้ายโฆษณาของสายการบินสายการบินหนึ่งและต้องการชวนทิพย์ไปเที่ยวด้วย จึงเกริ่นนำโดยการชวนทิพย์สนทนาเกี่ยวกับการเดินทางโดยเครื่องบินก่อนจะกล่าวชวนทิพย์ไปเที่ยว

- 1 แหวน → ทิพย์เคยขึ้นเครื่องบินคนเดียวปะ?
- 2 ทิพย์ →→ ขึ้นเครื่องบินคนเดียว:: (พูดซ้ำ) (3) เอ่อ:: เคยแบบไปเกาหลี=
=เลยอะ, คือในประเทศไม่เคยอะ ในประเทศ_ในประเทศขึ้นแต่=
=กับญาติอะ. __เออ.
- 3 แหวน ไปเที่ยวกันเหอะ.
- 4 ทิพย์ (หัวเราะ)
- 5 แหวน ตัวช่วง_ราคาย่ำใจมาก.

- 6 ทิพย์ อี้ม:: เท่าไหร่อะ.
- 7 แหวน แบบอย่าง_ในประเทศถูกมากเลยนะ เดี่ยวเนี่ยะ.
- 8 ทิพย์ เออออออ ถ้าจองแบบ=
=นานนานใช่ปะ?
- 9 แหวน เออ_เออ ต้องจองนานนานนะ, แล้วแบบ=
=ต้องรู้ช่วงด้วยนะว่าแบบเออช่วงเนี่ยะว่าง ว่างอยู่ อะไรว่าง=
=เงี้ยะ.

ในผลัดที่ 1 แหวนกล่าวว่า “ทิพย์เคยขึ้นเครื่องบินคนเดียวปะ” จากนั้นในผลัดที่ 2 ทิพย์ก็กล่าวว่า “ขึ้นเครื่องบินคนเดียว เอ้อ เคยแบบไปเกาหลีเลยอะ คือในประเทศไม่เคยอะ ในประเทศในประเทศขึ้นแต่กับญาติอะ เออ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป พิจารณาได้จากการที่ทิพย์กล่าวว่า “ขึ้นเครื่องบินคนเดียว” ซ้ำ และออกเสียงคำว่า “เดียว” ยาวกว่าปกติ รวมทั้งหยุดและกล่าวว่า “เอ้อ” ก่อนจะตอบคำถามของแหวน

4.1.1.8 อธิบายข้อมูล

หน้าที่อธิบายข้อมูลปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับสิ่งที่คู่สนทนาพูดจึงถามคำถามหรือขอให้คู่สนทนาอธิบายสิ่งที่กล่าวถึงนั้นให้ชัดเจน แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่ออธิบายข้อมูลให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่อธิบายข้อมูลจำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.20 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด หน้าที่อธิบายข้อมูลประกอบด้วยหน้าที่ย่อย 2 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ ตอบคำถามและขยายความ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.8.1 ตอบคำถาม

หน้าที่ตอบคำถามปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งถามคำถาม แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อตอบคำถามนั้น ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเป็นถ้อยคำที่ปรากฏในคำถามของคู่สนทนา ผลัดที่อยู่ก่อนหน้าผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่ตอบคำถามจะเป็นการถามคำถาม การตอบคำถามด้วยการกล่าวซ้ำคู่สนทนาช่วยเน้นย้ำคำตอบให้ชัดเจนมากกว่าการตอบคำถามด้วยคำว่า “ใช่” “อ้อ” หรือ “เออ” ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำ

คู่สนทนาที่มีหน้าที่ตอบคำถามจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.43 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 93 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ผ้าแพร	→	มันมีตัวสีเหลืองด้วยอ้อ:: [ไซปะ?
2	กวาง	→→	[มีตัวสีเหลืองใหญ่ใหญ่.]
3	ผ้าแพร		ตัวสีเหลือง= =ใหญ่.
4	กวาง		แล้วก็ตัวสีเหลืองเล็กเล็ก. แล้วก็มันี่ด้วยอะ.
5	ผ้าแพร		เออ:: แล้วอันนี้ (พูดเสียงเบา) หรือว่าอันนี้มันแบบ มา มาที่หลัง= =วะ, [หลังจากทีแบบ ใอันมันข้ามไปได้แล้วไรเงี้ยปะ.]
6	กวาง		[เออ มามา มาที่หลัง.] ไซ = =อันเนี้ยะมันเล่นกันอยู่อะ แล้ว แล้วอันเนี้ยมันกลายเป็นโดนทับ= =แบนนะ มันโดนทับแบน เสร็จแล้ว, ฮีตลอะ.
7	ผ้าแพร		เออ มันจะจบยังไวะ.
8	กวาง		อืม นั่นสินะ.

ในผลัดที่ 1 ผ้าแพรกล่าวว่า “มันมีตัวสีเหลืองด้วยอ้อ ไซปะ” จากนั้นในผลัดที่ 2 กวางก็กล่าวว่า “มีตัวสีเหลืองใหญ่ใหญ่” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ตอบคำถาม พิจารณาได้จากในผลัดที่ 1 เป็นคำถามของผ้าแพรที่ถามว่าในภาพที่ให้ปฏิบัติภารกิจมีตัวละครที่เป็นตัวสีเหลืองด้วยไซหรือไม

ตัวอย่างที่ 94 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ใหม่และย้วยนั่งอยู่ในรถยนต์ที่ยู่เป็นผู้ขับ ใหม่มองเห็นรถตู้โดยสารสาธารณะที่จอดอยู่ด้านข้างมีสติ๊กเกอร์ติดบอกจุดหมายปลายทางของรถตู้จะผ่านอำเภอบ้านโป่ง แต่ใหม่ไม่ทราบว่าอำเภอบ้านโป่งอยู่ในจังหวัดใดจึงถามย้วย

1	ใหม่	→	บ้านโป่งเนี้ยะมันที่ไหนวะนะ.
2	ย้วย	→→	บ้านโป่ง ราชริจ๊ะ.

ในผลัดที่ 1 ใหม่กล่าวว่า “บ้านโป่งเนี่ยะมันที่ไหนวะนะ” จากนั้นในผลัดที่ 2 ยู้ยก็กล่าวว่า “บ้านโป่ง ราชรีจ๊ะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ตอบคำถาม พิจารณาได้จากในผลัดที่ 1 เป็นคำถามของใหม่ที่ถามว่าอำเภอบ้านโป่งอยู่ในจังหวัดใด

4.1.1.8.2 ขยายความ

หน้าที่ขยายความปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย บางประการเกี่ยวกับสิ่งที่คู่สนทนาพูดถึงขอให้คู่สนทนาขยายความให้ชัดเจน แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อขยายความ ผลัดที่อยู่ก่อนหน้าผลัดที่มีถ้อยคำที่กล่าวซ้ำทำหน้าที่ขยายความจะเป็นการขอให้ขยายความ ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ขยายความจำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.77 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด เช่น

ตัวอย่างที่ 95 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	แต่้ว		มีตัวเล็ก ตัวกลาง ตัวใหญ่ไซ้มะ.
			(2)
2	ฟ้า	→	ตัวกลาง?
3	แต่้ว	→→	ตัวกลางสีขาว.
4	ฟ้า		อ้อ::, ตัวเล็กสีน้ำเงิน.
5	แต่้ว		ตัวใหญ่, อี้ม.

ในผลัดที่ 2 ฟ้ากล่าวว่า “ตัวกลาง” จากนั้นในผลัดที่ 3 แต่้วก็กล่าวว่า “ตัวกลางสีขาว” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ขยายความ พิจารณาได้จากในผลัดที่ 2 ฟ้ากล่าวคำว่า “ตัวกลาง” ด้วยทำนองเสียงสูงเพื่อขอให้แต่้วขยายความว่าตัวกลางหมายถึงตัวละครตัวใด ในผลัดที่ 3 แต่้วจึงขยายความว่าตัวกลางหมายถึงตัวละครที่เป็นตัวสีขาว

ตัวอย่างที่ 96 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

โอ้และเข้มนั่งรับประทานอาหารด้วยกันในร้านอาหารแห่งหนึ่ง ร้านอาหารดังกล่าวเปิดโทรทัศน์ซึ่งขณะนั้นเป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับพายุไต้ฝุ่นรามสูรที่พัดเข้าประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

1	โอ้		ชื่อพายุน่ารักจัง พายุได้ฝุ่นรามสูร ได้ยินมาหลายวัน=
			=และ. Z
2	เข้ม	→	รามสูร. (น้ำเสียงสงสัย) (เงยหน้าขึ้นมองหน้าโอ้)
3	โอ้	→→	รามสูรโอ้เนี่ยะ โอ้::เมขลาอะ รามสูรอะ.
4	เข้ม		อ้อ::

ในผลัดที่ 2 เข้มกล่าวว่า “รามสูร” จากนั้นในผลัดที่ 3 โอ้ก็กล่าวว่า “รามสูรโอ้เนี่ยะ โอ้เมขลาอะ รามสูรอะ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ขยายความ พิจารณาได้จากในผลัดที่ 2 เข้มกล่าวคำว่า “รามสูร” ด้วยน้ำเสียงที่แสดงความสงสัยพร้อมกับมองโอ้เพื่อขอให้โอ้ขยายความว่ารามสูรหมายถึงผู้ใด ในผลัดที่ 3 โอ้จึงขยายความว่าชื่อพายุได้ฝุ่นรามสูรเหมือนกับชื่อยักษ์รามสูรในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

4.1.1.9 ประชดประชัน

หน้าที่ประชดประชันปรากฏเมื่อคู่สนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แต่ผู้ฟังไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่คู่สนทนาพูด แล้วผู้ฟังกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อประชดประชัน ถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมักเน้นเสียงหรือลากเสียงถ้อยคำบางถ้อยคำให้ยาวกว่าปกติ ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ประชดประชันจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด คือ

ตัวอย่างที่ 97 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ต้อม วรณ และอะโวคาโดเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน อะโวคาโดเป็นฉายานามของเพื่อนคนหนึ่ง ซึ่งเรียกกันจนติดปากและบางครั้งเพื่อนบางคนจะนิยมเรียกสั้น ๆ เป็น “อะโว” อะโวคาโดมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสมุทรสาครแต่ครอบครัวได้ย้ายมาอาศัยอยู่ที่จังหวัดนครปฐม วันหนึ่งต้อมชวนวรณไปเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสาครพร้อมกับวางแผนการเดินทางให้ แต่วรณไม่ค่อยมีเวลาว่างมากนัก

1	ต้อม		แก็ไปปะละ?
2	วรณ		ฮี.
3	ต้อม	→	อยู่ใกล้นครปฐมดีวะ ก็ไปนอนสมุทรสาครคืนนี้ [แล้วก็,
4	วรณ		อ้อหิม!! ว่าง=
		→→	=เนอะ! _นอนสมุทรสาครคืนนี้::_นอนนครปฐมอีกคืน=

		=นี่ง::
5	ต้อม	Z เออ::
6	วรรณ	จ้า::
7	ต้อม	แกไม่เข้าใจเราหรอก.
8	วรรณ	ให้อะโวคาโดพาเที่ยวละกัน. (2)
9	ต้อม	บ้านใครอยู่สมุทรสาครบ้างวะ.
10	วรรณ	อะโวเนี่ยแหละ.
11	ต้อม	Z ฮะจริงหรือ.
12	วรรณ	เออ.
13	ต้อม	เฮ้ย! จริงปะเนี่ย.
14	วรรณ	ก็เรา ก็เราถึงบอกให้อะโวพาเที่ยวละกัน. (หัวเราะขณะพูด)
15	ต้อม	อยู่อำเภอไรอะ.
16	วรรณ	ไม่รู้มัน.

ในผลัดที่ 3 ต้อมกล่าวว่า “อยู่ใกล้นครปฐมดีวะ ก็ไปนอนสมุทรสาครคืนนี้ง แล้วก็” จากนั้นในผลัดที่ 4 วรรณก็กล่าวว่า “อ้อหืม ว่างเนอะ นอนสมุทรสาครคืนนี้ง นอนนครปฐมอีกคืนนี้ง” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ประชดประชัน พิจารณาได้จากบริบทที่วรรณไม่ได้มีเวลาว่างแต่วรรณกล่าวว่า “ว่างเนอะ” รวมทั้งการออกเสียงคำว่า “นี่ง” ยาวกว่าปกติ

CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.1.2 สรุปรวมหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยแสดงให้เห็นว่า

1. การกล่าวซ้ำคู่สนทนามีหน้าที่หลากหลาย ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ปรากฏหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวนทั้งสิ้น 17 หน้าที่ สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 9 กลุ่ม หน้าที่ที่กล่าวถึงข้างต้นและความถี่ในการปรากฏสรุปได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของ การกล่าวซ้ำ ทั้งหมด)
1.	แสดงการรับรู้	109	24.12
	1) แสดงความรู้รับรู้อะไรที่คู่สนทนาพูด	63	13.94
	2) แสดงการรับรู้และคิดตาม	25	5.53
	3) แสดงความเข้าใจ	12	2.65
	4) แสดงการรับรู้และคิดออก	9	1.99
2.	แสดงความคิดเห็น	68	15.04
	5) แสดงความเห็นด้วย	55	12.17
	6) แสดงความเห็นต่าง	13	2.88
3.	แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา	57	12.61
	7) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง	56	12.39
	8) ปรับแก้ตามคู่สนทนา	1	0.22
4.	ดำเนินเรื่องต่อ	56	12.39
	9) ดำเนินเรื่องต่อ	56	12.39
5.	ขอข้อมูล	54	11.95
	10) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล	43	9.51
	11) ขอคำยืนยัน	11	2.43
6.	แสดงอารมณ์	51	11.28
	12) แสดงความประหลาดใจ	36	7.96
	13) แสดงอารมณ์ร่วม	15	3.32
7.	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	37	8.19
	14) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	37	8.19
8.	อธิบายข้อมูล	19	4.20
	15) ตอบคำถาม	11	2.43
	16) ขยายความ	8	1.77

ตารางที่ 6 สรุปหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย (ต่อ)

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมด)
9.	ประชดประชัน	1	0.22
	17) ประชดประชัน	1	0.22
รวมหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา		452	100

ตารางที่ 6 แสดงผลการสรุปหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ความถี่ในการปรากฏเป็นจำนวนครั้ง และร้อยละของความถี่ที่ปรากฏเทียบกับจำนวนข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ทั้งหมด 452 ครั้ง จากตารางข้างต้น หากพิจารณาความถี่ในการปรากฏของหน้าที่ต่าง ๆ จะเห็นว่าหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาบางหน้าที่ปรากฏในความถี่สูง บางหน้าที่ปรากฏในความถี่ปานกลาง บางหน้าที่ปรากฏในความถี่ต่ำ และบางหน้าที่ปรากฏน้อยมาก หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในความถี่สูงกว่าหน้าที่อื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ หน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ดำเนินเรื่องต่อ และแสดงความเห็นด้วย ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยใช้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารกับคู่สนทนาเป็นสำคัญ ส่วนหน้าที่ที่ปรากฏในความถี่ต่ำมาก คือหน้าที่ปรับแก้ตามคู่สนทนาและประชดประชัน ซึ่งปรากฏในข้อมูลเพียง 1 ครั้งเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยไม่นิยมใช้กลไกการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อการปรับแก้ตามคู่สนทนาหรือการประชดประชัน แต่นิยมใช้กลวิธีทางภาษากลวิธีอื่น หรืออาจเนื่องมาจากผู้พูดภาษาไทยพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่อาจเกิดกับคู่สนทนาได้

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทุกหน้าที่ล้วนแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมสนทนาทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับคู่สนทนาและเรื่องที่กำลังสนทนา ทำให้การสนทนาดำเนินไปอย่างราบรื่น ผู้วิจัยจัดกลุ่มหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้ง 17 หน้าที่โดยใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์ ทำให้จัดกลุ่มหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่คือ หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด

หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดเป็นหน้าที่ที่ให้ความสำคัญกับบทบาทในการสนทนาของผู้ร่วมสนทนาทุกฝ่าย ผู้กล่าวซ้ำกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงให้เห็นว่าตนคำนึงถึงถ้อยคำที่คู่สนทนากล่าว ขณะเดียวกันก็แสดงการมีส่วนร่วมในการสนทนานั้นด้วย หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดมี 6 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) ดำเนินเรื่องต่อ
- 2) แสดงความเห็นด้วย
- 3) แสดงความประหลาดใจ
- 4) แสดงอารมณ์ร่วม
- 5) แสดงความเห็นต่าง
- 6) ประชดประชัน

ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดจำนวน 176 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.94 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด

หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังเป็นหน้าที่ที่ให้ความสำคัญกับบทบาทในการสนทนาของผู้ที่กล่าวถ้อยคำที่กล่าวมาก่อน ผู้กล่าวซ้ำกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อแสดงให้เห็นว่าตนคำนึงถึงถ้อยคำที่คู่สนทนากล่าวเป็นสำคัญ หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังมี 6 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด
- 2) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง
- 3) แสดงความเข้าใจ
- 4) ตอบคำถาม
- 5) ขยายความ
- 6) ปรับแก้ตามคู่สนทนา

ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังจำนวน 151 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.41 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด

หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดเป็นหน้าที่ที่คำนึงถึงบทบาทในการสนทนาและประโยชน์ด้านการสื่อสารของผู้ที่กล่าวซ้ำเป็นสำคัญ หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดมี 5 หน้าที่ เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล
- 2) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 3) แสดงการรับรู้และคิดตาม
- 4) ขอคำยืนยัน
- 5) แสดงการรับรู้และคิดออก

ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดจำนวน 125 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.65 ของข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยทั้ง 17 หน้าที่ที่กล่าวถึงข้างต้น เมื่อจัดกลุ่มตามการเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาแล้วสรุปได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย จัดกลุ่มโดยใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของ การกล่าวซ้ำ ทั้งหมด)
หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด			
1.	ดำเนินเรื่องต่อ	56	12.39
2.	แสดงความเห็นด้วย	55	12.17
3.	แสดงความประหลาดใจ	36	7.96
4.	แสดงอารมณ์ร่วม	15	3.32
5.	แสดงความเห็นต่าง	13	2.88
6.	ประชดประชัน	1	0.22
รวมหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด		176	38.94
หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง			
7.	แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด	63	13.94
8.	ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง	56	12.39
9.	แสดงความเข้าใจ	12	2.65
10.	ตอบคำถาม	11	2.43
11.	ขยายความ	8	1.77
12.	ปรับแก้ตามคู่สนทนา	1	0.22
รวมหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง		151	33.41
หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด			
13.	แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล	43	9.51
14.	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	37	8.19
15.	แสดงการรับรู้และคิดตาม	25	5.53
16.	ขอคำยืนยัน	11	2.43
17.	แสดงการรับรู้และคิดออก	9	1.99

ตารางที่ 7 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย จัดกลุ่มโดยใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์ (ต่อ)

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของ การกล่าวซ้ำ ทั้งหมด)
	รวมหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด	125	27.65
	รวมหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	452	100

ตารางที่ 7 แสดงหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยที่จัดกลุ่มโดยใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์ จากตารางจะเห็นว่า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยปรากฏหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดมากที่สุด รองลงมาเป็นหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด ตามลำดับ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยใช้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกหนึ่งในการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับบทบาทในการสนทนาของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ทำให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถสนทนากันได้อย่างต่อเนื่อง ราบรื่น และเข้าใจเรื่องที่กำลังสนทนากันได้อย่างชัดเจน

2. หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยทั้ง 17 หน้าที่ที่ปรากฏในข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกสำคัญในการสื่อสารภาษาไทย อย่างไรก็ตาม ผู้พูดภาษาไทยก็สามารถใช้กลไกการสื่อสารวิธีอื่นเพื่อแสดงเจตนาต่าง ๆ แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 กลไกการสื่อสารที่สามารถใช้แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	กลไกที่ทำหน้าที่แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนา
1.	แสดงการรับรู้	
	1) แสดงความรู้รับรู้อะไรที่คู่สนทนาพูด	- ถ้อยคำแสดงการเป็นผู้ฟัง เช่น “อือฮิ” “อะฮะ” “อืม” - อวัจนภาษา เช่น การพยักหน้า
	2) แสดงการรับรู้และคิดตาม	- ถ้อยคำแสดงการรับรู้และคิดตาม เช่น “อ่า” “เอ่อ” “อืม” - อวัจนภาษา เช่น การกระดิกนิ้ว การมอง รอบ ๆ อย่างไม่เจาะจง
	3) แสดงความเข้าใจ	- ถ้อยคำแสดงความเข้าใจ เช่น “อ้อ” “อืม” - อวัจนภาษา เช่น การพยักหน้า
	4) แสดงการรับรู้และคิดออก	- ถ้อยคำแสดงการรับรู้และคิดออก เช่น “อ้อ” “อ้อ” “เออใช่” - อวัจนภาษา เช่น การพยักหน้า การชี้ไปที่ คู่สนทนา
2.	แสดงความคิดเห็น	
	5) แสดงความเห็นด้วย	- ถ้อยคำแสดงความเห็นด้วย เช่น “เออ” “ใช่ใช่” - อวัจนภาษา เช่น การพยักหน้าติดกัน หลาย ๆ ครั้ง
	6) แสดงความเห็นต่าง	- ถ้อยคำแสดงความเห็นต่าง เช่น “ไม่” “ฮิ” “จริงหรือ” - อวัจนภาษา เช่น การมองคู่สนทนา การขมวดคิ้ว
3.	แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา	
	7) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง	- ถ้อยคำแสดงการยืนยัน เช่น “เออ” “ถูก” - อวัจนภาษา เช่น การพยักหน้า

ตารางที่ 8 กลไกการสื่อสารที่สามารถใช้แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ (ต่อ)

	8) ปรับแก้ตามคู่สนทนา	- ถ้อยคำแสดงความเข้าใจ เช่น “อ้อ” “อืม” หรือถ้อยคำแสดงความเห็นด้วย เช่น “เออ” “ใช่ใช่” แต่ไม่ปรับแก้ถ้อยคำตามที่คู่สนทนา ปรับแก้
4.	ดำเนินเรื่องต่อ	
	9) ดำเนินเรื่องต่อ	- การดำเนินเรื่องต่อโดยไม่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ก่อน
5.	ขอข้อมูล	
	10) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล	- ถ้อยคำแสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล เช่น “หืม” “หือ” - การถามคำถามโดยไม่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ก่อน - อวัจนภาษา เช่น การขมวดคิ้ว การมอง รอบ ๆ อย่างไม่เจาะจง
	11) ขอคำยืนยัน	- ถ้อยคำแสดงคำถามตอบรับ-ปฏิเสธ เช่น “ใช่มีัย” “รีเปล่า” “ปะ”
6.	แสดงอารมณ์	
	12) แสดงความประหลาดใจ	- ถ้อยคำแสดงความประหลาดใจ เช่น “หา” “ฮะ” “หือ” - อวัจนภาษา เช่น การมองคู่สนทนา การขมวดคิ้ว การอ้าปาก
	13) แสดงอารมณ์ร่วม	- อวัจนภาษา เช่น การหัวเราะ การยิ้ม
7.	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	
	14) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	- ถ้อยคำแสดงการทอดเวลา เช่น “เอ่อ” “อ่า” “อืม” - อวัจนภาษา เช่น การมองรอบ ๆ อย่าง ไม่เจาะจง

ตารางที่ 8 กลไกการสื่อสารที่สามารถใช้แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ (ต่อ)

8.	อธิบายข้อมูล	
	15) ตอบคำถาม	- การตอบคำถามโดยไม่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ก่อน
	16) ขยายความ	- การขยายความโดยไม่กล่าวซ้ำคู่สนทนา ก่อน
9.	ประชดประชัน	
	17) ประชดประชัน	- การกล่าวตรงข้ามกับเจตนาที่แท้จริง - การกล่าวถ้อยคำด้วยทำนองเสียงสูง

ตารางที่ 8 แสดงกลไกการสื่อสารที่สามารถใช้แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ จากตาราง จะเห็นว่าหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้ง 17 หน้าที่สามารถใช้กลไกการสื่อสารวิธีอื่นแทน การกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ เช่น การแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด ผู้พูดอาจใช้เพียงถ้อยคำแสดง การเป็นผู้ฟัง เช่น “อ้อฮอ” “อะฮะ” “อืม” หรือใช้การพยักหน้า ก็สามารถแสดงให้คู่สนทนาทราบได้ว่าตนกำลังฟังเรื่องที่คู่สนทนาพูด การยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ผู้พูดอาจกล่าวเฉพาะถ้อยคำ แสดงการยืนยัน เช่น “เออ” “ถูก” หรือการพยักหน้าเพื่อแสดงให้คู่สนทนาทราบว่าคู่สนทนาเข้าใจ สารนั้นได้ถูกต้องแล้ว หรือการขยายความ ผู้พูดก็อาจพูดขยายความสิ่งที่คู่สนทนาเข้าใจไม่ชัดเจน โดยไม่ต้องกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาก่อนก็ได้ แต่การกล่าวซ้ำคู่สนทณาร่วมกับการใช้คำที่แสดง เจตนาต่าง ๆ ของผู้พูดช่วยทำให้การแสดงเจตนาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 98 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	มุก		หุยนิดหน่อยไม่เข้าใจอะ.
2	นิดหน่อย		(หัวเราะ) งงมาก. (2)
3	มุก		ทำไมต้อง [มา,
4	นิดหน่อย		เดี่ยว.
5	มุก	→	แล้วตัวสีขาวเฉยเฉยอะ.
6	นิดหน่อย	→→	ตัวสีขาว, นี้::เฉยเฉย, (4) เหมือนนี้= =เดินมาก่อน.
7	มุก		อืม.

ในผลัดที่ 5 มุกกล่าวว่า “แล้วตัวสีขาวเฉยเฉยอะ” จากนั้นในผลัดที่ 6 นิดหน่อยก็กล่าวว่า “ตัวสีขาว นี่เฉยเฉย” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และติดตาม พิจารณาได้จากบริบทที่นิดหน่อยกล่าวซ้ำถ้อยคำของมุกขณะที่กำลังติดตามสิ่งที่มุกพูด ประกอบกับการที่นิดหน่อยออกเสียงคำว่า “นี่” ยาวกว่าปกติ และมีช่วงหยุด 4 วินาทีก่อนจะเสนอความคิดของตนต่อไป

ผู้วิจัยดัดแปลงบทสนทนาข้างต้นโดยเปลี่ยนถ้อยคำในผลัดที่ 6 ซึ่งปรากฏการกล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และติดตามเป็นถ้อยคำแสดงการรับรู้และติดตาม เช่น “อ่า” เพื่อเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับการใช้กลไกรื้อฟื้นแทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 99 บทสนทนาที่ดัดแปลงขึ้น

1	มุก		หยุดนิดหน่อยไม่เข้าใจอะ.
2	นิดหน่อย		(หัวเราะ) งงมาก. (2)
3	มุก		ทำไมต้อง [มา,
4	นิดหน่อย		[เดี่ยว.
5	มุก	→	แล้วตัวสีขาวเฉยเฉยอะ.
6	นิดหน่อย	→→	อ่า:: (4) เหมือนนี่เดินมาก่อน.
7	มุก		อืม.

การใช้ถ้อยคำแสดงการรับรู้และติดตามดังตัวอย่างที่ 99 สามารถแสดงการรับรู้และติดตามได้ แต่การกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาดังตัวอย่างที่ 98 แสดงให้เห็นว่านิดหน่อยกำลังติดตามและให้ความสำคัญกับสิ่งที่มุกพูดมากกว่าการใช้คำว่า “อ่า” ในตัวอย่างที่ 99

ตัวอย่างที่ 100 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

ดาวขับรถพาปอยเที่ยวในจังหวัดชลบุรี เมื่อผ่านบริเวณพระพุทธรูปมหาชิรอุตตโมภาสศาสดา ซึ่งเป็นพระพุทธรูปแกะสลักหน้าผาเขาชีจรรย์ ดาวจึงชวนปอยถ่ายภาพพระพุทธรูปและสถานที่ใกล้เคียง

1	ดาว	→	ฮือ::อยากถ่ายรูปจังเลยอะ.
2	ปอย	→→	เออเออเออถ่ายรูปถ่ายรูป. วันนี้ถือว่าเป็นวันมาถ่ายรูปแล้วกันนะ.

3	ดาว	เออ.
4	ปอย	แกเราขอใช้กล้องแกได้มะ.
5	ดาว	ได้.

ในผลัดที่ 1 ดาวกล่าวว่า “ฮือ ออยากถ่ายรูปจังเลยอะ” จากนั้นในผลัดที่ 2 ปอยก็กล่าวว่า “เออเออเออถ่ายรูปถ่ายรูป” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วย พิจารณาได้จากการใช้คำว่า “เออเออเออ” ร่วมกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนเห็นด้วยกับดาวที่ต้องการถ่ายรูป ประกอบกับถ้อยคำที่ปอยกล่าวต่อว่า “วันนี้ถือว่าเป็นวันมาถ่ายรูปแล้วกันนะ”

ผู้วิจัยดัดแปลงบทสนทนาข้างต้นโดยเปลี่ยนถ้อยคำในผลัดที่ 2 ซึ่งปรากฏการกล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วยเป็นถ้อยคำแสดงความเห็นด้วย เช่น “เออ” เพื่อเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับการใช้กลไกอื่นแทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 101 บทสนทนาที่ดัดแปลงขึ้น

1	ดาว	→	ฮือ::ออยากถ่ายรูปจังเลยอะ.
2	ปอย	→→	เออ. วันนี้ถือว่าเป็นวันมาถ่ายรูปแล้วกันนะ.
3	ดาว		เออ.
4	ปอย		แกเราขอใช้กล้องแกได้มะ.
5	ดาว		ได้.

การใช้ถ้อยคำแสดงความเห็นด้วยดังตัวอย่างที่ 101 สามารถแสดงความเห็นด้วยกับคู่สนทนาได้ แต่การกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาดังตัวอย่างที่ 100 ช่วยเน้นย้ำการแสดงความรู้สึกว่าปอยเห็นด้วยกับความคิดของดาวมากกว่าการใช้คำว่า “เออ” ในตัวอย่างที่ 101

ตัวอย่างที่ 102 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	ฟ้า		(หัวเราะ)
2	แต้ว	→ ₁	อะจันสมมติไอนี้เดินมาก่อน. (2)
3	ฟ้า	→→ ₁	เดินมา [แล้วก็จะเจอกัน.
4	แต้ว		[แล้วก็จะเจอหน้าผา.

ในผลัดที่ 2 แต่วกล่าววว่า “อะจันสมมติไอนี้เดินมาก่อน” จากนั้นในผลัดที่ 3 ฟ้าก็กล่าววว่า “เดินมาแล้วก็จะเจอกัน” การกล่าวข้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ พิจารณาได้จากปริบทที่ฟ้าและแต้วช่วยกันเรียงภาพ ช่วยกันเสนอวิธีการดำเนินเรื่องให้ตัวละครในภาพแสดงอาการต่าง ๆ เมื่อแต้วเสนอความคิดให้ตัวละครแสดงอาการหนึ่ง ฟ้าก็ช่วยเสนอความคิดต่อว่าควรให้ตัวละครนั้นแสดงอาการใดต่อไป เพื่อให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยดัดแปลงบทสนทนาข้างต้นโดยตัดถ้อยคำที่กล่าวข้ำคู่สนทนาออก เพื่อเปรียบเทียบการกล่าวข้ำคู่สนทนากับการใช้กลไกรื้อฟื้นแทนการกล่าวข้ำคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 103 บทสนทนาที่ดัดแปลงขึ้น

1	ฟ้า		(หัวเราะ)
2	แต้ว	→ ₁	อะจันสมมติไอนี้เดินมาก่อน.
			(2)
3	ฟ้า	→→ ₁	แล้วก็จะเจอกัน.
4	แต้ว		แล้วก็จะเจอหน้าผา.

การดำเนินเรื่องต่อโดยไม่กล่าวข้ำถ้อยคำของคู่สนทนาในผลัดก่อนหน้าดังตัวอย่างที่ 102 สามารถเสนอความคิดให้ดำเนินเรื่องต่อได้ แต่การกล่าวข้ำถ้อยคำของคู่สนทนาก่อนดังตัวอย่างที่ 101 ช่วยเน้นย้ำให้เรื่องที่สนทนาต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันมากกว่าการดำเนินเรื่องต่อไปโดยไม่ได้กล่าวข้ำคู่สนทนาก่อนในตัวอย่างที่ 102

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลการกล่าวข้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยปรากฏหน้าที่ทั้งหมด 17 หน้าที่ จัดกลุ่มได้เป็น 9 กลุ่มหน้าที่ หากจัดกลุ่มโดยใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์ สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดจำนวน 6 หน้าที่ หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังจำนวน 6 หน้าที่ และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดจำนวน 5 หน้าที่ หน้าที่ที่ปรากฏมากที่สุดคือหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด

หน้าที่ต่าง ๆ ของการกล่าวข้ำคู่สนทนาทุกหน้าที่ล้วนเป็นกลวิธีที่ผู้กล่าวข้ำใช้เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของการสนทนาและให้ความสำคัญกับคู่สนทนามถึงเรื่องที่กำลังสนทนา แม้เป็นการแสดงความเห็นต่างหรือการประชดประชันก็แสดงให้เห็นว่าผู้กล่าวข้ำสนใจเรื่องที่กำลังสนทนาและรู้สึกสนิทสนมกับคู่สนทนาจึงสามารถแสดงความเห็นต่างหรือประชดประชันคู่สนทนาได้โดยไม่ทำให้คู่สนทนาารู้สึกเสียหน้า

4.2 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยกับการสนทนาภาษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย กับหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาต่างประเทศเพื่อให้เห็นลักษณะเด่นของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่างประเทศแต่ละงานมีจำนวนไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ในภาพรวมเท่านั้น ไม่สามารถเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏที่ชัดเจนได้

ผลการวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยที่กล่าวถึงแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในการสนทนาภาษาไทย การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกสำคัญในการสื่อสาร และมีหน้าที่หลากหลาย จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่าง ๆ คือ ภาษาอังกฤษ (Keenan, 1975; Sawir, 2003; Lammi, 2010) ภาษาโทโจลาบาล (Brody, 1986) ภาษาฝรั่งเศส (Perrin et al., 2003) ภาษาเยอรมัน (Svennevig, 2004) ภาษาโปรตุเกส (Silva & Santos, 2006) ภาษาสเปน (Dumitrescu, 2008) ภาษาจีนกลาง (Hsieh & Liang, 2009; Huang, 2010, 2012) ภาษาตุรกี (Yurtdaş, 2012) และภาษาญี่ปุ่น (Fujimura-Wilson, 2007; Machi, 2011, 2013; Fujii, 2012, 2013; Bando, 2013) ผู้วิจัยพบว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาแต่ละภาษามีหน้าที่แตกต่างกัน หน้าที่บางประการปรากฏในหลายภาษา เช่น หน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด หน้าที่แสดงความเห็นด้วย หน้าที่ขอคำยืนยัน เป็นต้น หน้าที่บางประการปรากฏในภาษาเดียว เช่น หน้าที่เติมถ้อยคำให้สมบูรณ์ หน้าที่ฝึกออกเสียงคำศัพท์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากงานวิจัยบางเรื่องศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในบริเฉทเฉพาะ เช่น บริเฉทการโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ บริเฉทการสัมภาษณ์ จึงนำเสนอเฉพาะหน้าที่ที่ปรากฏในบริเฉทนั้น ๆ เท่านั้น หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาต่างประเทศสรุปได้ดังนี้

1. หน้าที่แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูลปรากฏในข้อมูลการสนทนาหลายภาษามาก กล่าวคือ ปรากฏในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาโทโจลาบาล ภาษาเยอรมัน ภาษาโปรตุเกส ภาษาสเปน ภาษาจีนกลาง ภาษาตุรกี และภาษาญี่ปุ่น แต่ไม่ปรากฏในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการสนทนาภาษาฝรั่งเศส

2. หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกับหน้าที่ที่ปรากฏในงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาต่างประเทศ แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ กล่าวคือ หน้าที่ที่ปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาไทยก็ปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาต่างประเทศที่มีงานวิจัยศึกษาไว้ด้วยเช่นกัน

หน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แม้จะเป็นหน้าที่ที่ปรากฏมากที่สุด ข้อมูลการสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในงานวิจัยนี้ แต่ก็ไม่ได้ปรากฏถี่มากเหมือนที่ฟูจิอิ (Fujii, 2012) พบในข้อมูลการสนทนาภาษาญี่ปุ่น ผู้พูดภาษาญี่ปุ่นนิยมกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นระยะ ๆ ตลอดการสนทนา เนื่องจากสังคมญี่ปุ่นมองว่าเป็นความสุภาพด้านบวก การกล่าวซ้ำคู่สนทนาจึงเป็นวิธีที่ผู้พูดภาษาญี่ปุ่นใช้เพื่อแสดงการให้เกียรติคู่สนทนา (Fujimura-Wilson, 2007)

3. หน้าที่บางประการปรากฏเฉพาะในข้อมูลการสนทนาภาษาไทยและภาษาต่างประเทศบางภาษา แต่ไม่ปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาต่างประเทศบางภาษาที่มีงานวิจัยศึกษาไว้ กล่าวคือ หน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดปรากฏในข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาโทโจลาบาล ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาโปรตุเกส ภาษาจีนกลาง และภาษาญี่ปุ่น แต่ไม่ปรากฏในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาสเปน และภาษาตุรกี หน้าที่ทอเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปปรากฏเฉพาะในงานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลการสนทนาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาโปรตุเกส และภาษาสเปน ส่วนหน้าที่ประชดประชันปรากฏเฉพาะในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการสนทนาภาษาไทยและภาษาสเปนเท่านั้น ไม่ปรากฏในข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาอื่น ๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้

4. หน้าที่ขอคำยืนยันปรากฏในข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในงานวิจัยนี้เพียง 11 ครั้ง จากข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้งหมด 452 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.43 เท่านั้น ในขณะที่งานวิจัยของซาเวียร์ (Sawir, 2003) ที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในบทสนทนา ระหว่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษาพบว่าหน้าที่ดังกล่าวปรากฏในข้อมูลการสนทนาของผู้พูดชาวอินโดนีเซียและชาวเวียดนามในความถี่สูง ผู้พูดชาวอินโดนีเซียและชาวเวียดนามนิยมกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อขอคำยืนยันจากคู่สนทนาว่าตนเข้าใจเรื่องที่กำลังสนทนาได้อย่างถูกต้อง

5. หน้าที่ซึ่งผลการสนทนา แสดงความยอมรับ พูดประกอบการทำกริยาซ้ำ ๆ เลียนแบบ คำหนิ เดิมถ้อยคำให้สมบูรณ์ ฝึกออกเสียงคำศัพท์ เลือกตัวเลือก และแสดงความเห็นใจ ไม่ปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในงานวิจัยนี้ แต่ปรากฏในข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่างประเทศบางภาษาที่มีงานวิจัยศึกษาไว้ กล่าวคือ หน้าที่ซึ่งผลการสนทนาปรากฏเฉพาะในข้อมูลการสนทนาภาษาโทโจลาบาล ภาษาสเปน และภาษาจีนกลางที่มีผู้ศึกษาไว้ หน้าที่แสดงความยอมรับปรากฏเฉพาะในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาอังกฤษ ภาษาสเปน และภาษาตุรกี หน้าที่พูดประกอบการทำกริยาซ้ำ ๆ ปรากฏเฉพาะในข้อมูลภาษาโปรตุเกสและภาษาจีนกลางที่มีผู้ศึกษาไว้ หน้าที่เลียนแบบปรากฏในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลางเท่านั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากงานวิจัยที่พบหน้าที่ดังกล่าวเป็นงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาของเด็ก หน้าที่คำหนิปรากฏเฉพาะในงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำใน

ภาษาสเปนที่มีผู้ศึกษาไว้ หน้าที่เติมถ้อยคำให้สมบูรณ์และหน้าที่แสดงความเห็นใจปรากฏเฉพาะในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการสนทนาภาษาญี่ปุ่น หน้าที่ฝึกออกเสียงคำศัพท์ปรากฏเฉพาะในข้อมูลการสนทนาภาษาโปรตุเกสที่มีผู้ศึกษาไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาโปรตุเกสศึกษาการกล่าวซ้ำในบริบทการสนทนา 3 ประเภท คือ บริบทการสนทนาในห้องเรียน บริบทการสนทนาในชีวิตประจำวัน และบริบทการสัมภาษณ์ หน้าที่ฝึกออกเสียงคำศัพท์นี้ปรากฏเฉพาะในบริบทการสนทนาในห้องเรียนเท่านั้น ไม่ปรากฏในบริบทการสนทนาอื่น ๆ และหน้าที่เลือกตัวเลือกปรากฏเฉพาะในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำในภาษาจีนกลางซึ่งศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาของเด็ก

6. หน้าที่บางประการเป็นลักษณะเด่นในการสนทนาในบางภาษาที่มีงานวิจัยศึกษาไว้ งานวิจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใน 2 ภาษาแสดงให้เห็นหน้าที่สำคัญของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในแต่ละภาษาได้เป็นอย่างดี หน้าที่แสดงความเห็นใจปรากฏเฉพาะในข้อมูลการสนทนาภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น ไม่ปรากฏในข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาอื่น ๆ เลย (Fujimura-Wilson, 2007; Machi, 2011, 2013) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความเห็นใจนี้เป็นลักษณะเด่นของการสนทนาในภาษาญี่ปุ่น เช่นเดียวกับหน้าที่แสดงความเห็นด้วย มาชิ (Machi, 2011) อธิบายว่าผู้พูดภาษาญี่ปุ่นนิยมใช้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความเห็นใจและแสดงความเห็นด้วยเป็นหลัก เนื่องจากผู้พูดภาษาญี่ปุ่นต้องการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างคู่สนทนา ในขณะที่หน้าที่ถามคำถามตอบคำถาม และยืนยันว่าคุณสนทนาเข้าใจถูกต้องปรากฏในข้อมูลการสนทนาภาษาอังกฤษมากกว่าในข้อมูลการสนทนาภาษาญี่ปุ่นอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาอังกฤษนิยมกล่าวซ้ำเพื่อให้ทราบข้อมูลและเข้าใจเรื่องราวที่สนทนากันให้ชัดเจนที่สุด

ผลการเปรียบเทียบหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมีทั้งที่เหมือนและแตกต่างกับหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาต่างประเทศ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาแต่ละภาษาแสดงให้เห็นวิถีที่แตกต่างกันในการปฏิสัมพันธ์ของผู้พูดแต่ละภาษา

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลลัพท์ที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย

ในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา และผลลัพท์ที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และเมื่อวิเคราะห์หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนา

ภาษาไทยแล้วพบว่ารูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนามีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออก ดำเนินเรื่องต่อ ตอบคำถาม และ ขยายความล้วนเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความทั้งสิ้น เนื่องจากการกล่าวซ้ำที่ทำหน้าที่แสดงการรับรู้ และคิดออกเป็นการกล่าวซ้ำถ้อยคำที่เป็นคำสำคัญที่ผู้กล่าวซ้ำคิดตามที่คู่สนทนากล่าวร่วมกับถ้อยคำ ที่แสดงการรับรู้และคิดออก เช่น “อ้อ” “เออใช่” หน้าที่ดำเนินเรื่องต่อเป็นการกล่าวซ้ำถ้อยคำที่เป็น ประเด็นเดิมแล้วต่อประเด็นอื่นเพิ่ม ทำให้การสนทนาดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง หน้าที่ตอบคำถาม เป็นการกล่าวซ้ำถ้อยคำที่เป็นคำสำคัญที่ต้องการตอบร่วมกับคำตอบ และหน้าที่ขยายความเป็น การกล่าวซ้ำถ้อยคำที่คู่สนทนาขอให้ขยายความแล้วอธิบายขยายความถ้อยคำนั้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่เหล่านี้จึงเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความ

ในด้านผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าหน้าที่ส่วนใหญ่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนไม่ได้ แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันเฉพาะความหลากหลายของหน้าที่เท่านั้น กล่าวคือ การกล่าวซ้ำคู่สนทนา มีหน้าที่หลากหลายกว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน การกล่าวซ้ำคู่สนทนาปรากฏหน้าที่ทั้ง 17 หน้าที่ ในขณะที่การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนปรากฏหน้าที่ 13 หน้าที่เท่านั้น หน้าที่ที่ ปรากฏเฉพาะในการกล่าวซ้ำคู่สนทนาแต่ไม่ปรากฏในการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนมี 4 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่แสดงความเห็นต่าง ปรับแก้ตามคู่สนทนา ขยายความ และประชดประชัน

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทั้ง 17 หน้าที่ปรากฏในการกล่าวซ้ำคู่สนทนามากกว่า การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน ทั้งนี้ อาจเนื่องด้วยข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนามีจำนวนมากกว่า หน้าที่หอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปปรากฏในการกล่าวซ้ำคู่สนทนามากกว่าในการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนอย่างเห็นได้ชัด อาจเป็นเพราะหน้าที่ดังกล่าวเกิดขึ้นในผลัดที่ผลัดก่อนหน้า เป็นการถามคำถาม ผู้ตอบจึงทวนคำถามเพื่อหอดเวลาเพื่อคิดคำตอบที่จะตอบ แต่การพูดซ้อนเป็น ภาวะที่ผู้พูดคนหนึ่งยังพูดไม่จบและผู้พูดอีกคนหนึ่งพูดขึ้นมา ในกรณีนี้คือผู้ถามยังถามคำถามไม่จบ ผู้ตอบจึงยังไม่ทวนคำถาม ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนจึงปรากฏหน้าที่หอดเวลาเพื่อ คิดสิ่งที่จะพูดต่อไปเพียง 1 ครั้งเท่านั้น ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ผู้ตอบคาดเดาได้ด้วยตนเองว่าผู้ถามจะ ถามคำถามใด ส่วนการคิดเช่นเดียวกัน แล้วพูดพร้อม ๆ กันพอดีปรากฏในการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใน ผลัดพูดซ้อนเกือบทั้งหมด เนื่องจากผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายกล่าวถ้อยคำเดียวกันในเวลาไล่เลี่ยกัน แม้ ข้อมูลบางส่วนไม่ได้ปรากฏในผลัดพูดซ้อนก็เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งกล่าวถ้อยคำ ต่อจากคู่สนทนาทันทีโดยไม่ทิ้งช่วงระหว่างผลัด

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนา ภาษาไทย เปรียบเทียบผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยกับ

ภาษาต่างประเทศ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนากับรูปแบบชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนา 2 ประเภทคือปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

บทที่ 5

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนา 2 ประเภทในภาษาไทย

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมีรูปแบบและหน้าที่ที่หลากหลายดังที่ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 และบทที่ 4 อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูลการสนทนาในปริศนาการสนทนา 2 ประเภท คือปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน

งานวิจัยเกี่ยวกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าประเภทของปริศนาการสนทนามีผลต่อการเลือกใช้กลไกการสนทนาและกลวิธีทางภาษา (Sawir, 2003; Silva & Santos, 2006; Hsieh & Liang, 2009; Lammi, 2010) และเมื่อพิจารณาข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในแต่ละปริศนามีลักษณะบางประการเหมือนกันและมีลักษณะบางประการแตกต่างกัน

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย เนื้อหาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน และส่วนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาทั้ง 2 ประเภท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน

รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 4 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม ปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนา รูปแบบต่าง ๆ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ที่	รูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	การสนทนาแบบเน้นภารกิจ		การสนทนาในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริจเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริจเฉท)
การกล่าวซ้ำทุกส่วน					
1.	การกล่าวซ้ำทุกส่วน	2	1.94	16	4.58
	รวมการกล่าวซ้ำทุกส่วน	2	1.94	16	4.58
การกล่าวซ้ำบางส่วน					
2.	การกล่าวซ้ำแบบขยายความ	71	68.93	262	75.07
	1) การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่อง	69	66.99	258	73.93
	2) การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค	2	1.94	4	1.15
3.	การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน	26	25.24	59	16.91
4.	การกล่าวซ้ำแบบผสม	4	3.88	12	3.44
	รวมการกล่าวซ้ำบางส่วน	101	98.06	333	95.42
	รวมรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	103	100	349	100

ตารางที่ 9 แสดงรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทั้งปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาทุกรูปแบบ ทั้งการกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ กล่าวคือ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอนและการกล่าวซ้ำแบบผสมปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน ส่วนการกล่าวซ้ำทุกส่วนและการกล่าวซ้ำแบบขยายความปรากฏใน

ปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจ รูปแบบของการกล่าวขำขันคู่สนทนาในปริศนาคำกล่าวขำขันทั้ง 2 ประเภทสรุปได้ดังนี้

1. ทั้งปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจและปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวขำขันแบบขยายความมากที่สุด

2. การกล่าวขำขันทุกส่วนปรากฏในปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจกว่า 2 เท่า อาจเนื่องมาจากปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจเป็นการสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเรียงภาพให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่อง ผู้ร่วมสนทนาจึงไม่นิยมกล่าวขำขันเฉพาะถ้อยคำของคู่สนทนาเท่านั้น แต่จะขยายความเพิ่มเติมหรือตัดถ้อยคำบางส่วนออกด้วย ทำให้การกล่าวขำขันทุกส่วนปรากฏในความถี่น้อยกว่าที่ปรากฏในปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวัน

3. การกล่าวขำขันแบบตัดทอนปรากฏในปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจมากกว่าในปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวัน และการกล่าวขำขันแบบขยายความปรากฏในปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวันมากกว่าในปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้กล่าวขำขันเลือกกล่าวขำขันถ้อยคำที่ตนเห็นว่าสำคัญเพื่อแสดงการมีส่วนร่วมในการสนทนา ตลอดจนแสดงให้เห็นว่าตนมีจิตใจจดจ่อและให้ความสำคัญกับการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ส่วนในการสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้กล่าวขำขันเลือกกล่าวขำขันถ้อยคำที่กล่าวมาก่อนแล้วกล่าวถ้อยคำอื่นเพิ่มเติม เพื่อแสดงว่าตนรับรู้เรื่องราวที่สนทนากันและแสดงการมีส่วนร่วมในการสนทนาทำให้การสนทนาดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

ด้านชนิดของถ้อยคำที่กล่าวขำขันคู่สนทนาพบว่าการกล่าวขำขันหน่วยทางภาษาจำนวน 11 ชนิด แบ่งเป็นการกล่าวขำขันหน่วยทางภาษาระดับคำจำนวน 4 ชนิด การกล่าวขำขันหน่วยทางภาษาระดับวลีจำนวน 5 ชนิด การกล่าวขำขันหน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 1 ชนิด และการกล่าวขำขันหน่วยทางภาษาระดับประโยคจำนวน 1 ชนิด ปริศนาคำกล่าวขำขันแบบเน้นภารกิจและปริศนาคำกล่าวขำขันในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวขำขันหน่วยทางภาษาชนิดต่าง ๆ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ที่	ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา	การสนทนาแบบเน้นภารกิจ		การสนทนาในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริเฉท)
หน่วยทางภาษาระดับคำ					
1.	คำนาม	3	2.91	120	34.38
2.	คำกริยา	24	23.30	25	7.16
3.	คำวิเศษณ์	-	0.00	15	4.30
4.	คำสันธาน	4	3.88	1	0.29
รวมหน่วยทางภาษาระดับคำ		31	30.10	161	46.13
หน่วยทางภาษาระดับวลี					
5.	กริยาวลี	43	41.75	105	30.09
6.	นามวลี	13	12.62	50	14.33
7.	สันธานวลี	6	5.83	5	1.43
8.	วิเศษณ์วลี	3	2.91	7	2.01
9.	บุพบทวลี	-	0.00	5	1.43
รวมหน่วยทางภาษาระดับวลี		65	63.11	172	49.28
หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์					
10.	บทประธานและบทกริยาของประโยค	1	0.97	2	0.57
รวมหน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์		1	0.97	2	0.57
หน่วยทางภาษาระดับประโยค					
11.	ประโยค	6	5.83	14	4.01
รวมหน่วยทางภาษาระดับประโยค		6	5.83	14	4.01
รวมชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา		103	100	349	100

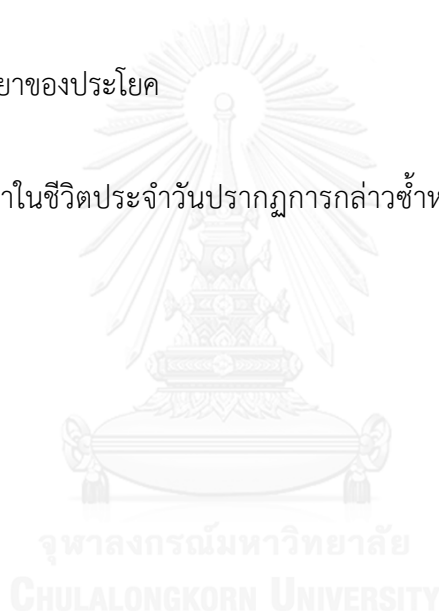
ตารางที่ 10 แสดงชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ และปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าข้อมูล การสนทนาแบบเน้นภารกิจปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาชนิดต่าง ๆ จำนวน 9 ชนิด ได้แก่

- 1) คำนาม
- 2) คำกริยา
- 3) คำสันธาน
- 4) กริยาวลี
- 5) นามวลี
- 6) สันธานวลี
- 7) วิเศษณ์วลี
- 8) บทประธานและบทกริยาของประโยค
- 9) ประโยค

ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาชนิดต่าง ๆ จำนวน 11 ชนิด ได้แก่

- 1) คำนาม
- 2) คำกริยา
- 3) คำวิเศษณ์
- 4) คำสันธาน
- 5) กริยาวลี
- 6) นามวลี
- 7) สันธานวลี
- 8) วิเศษณ์วลี
- 9) บุพบทวลี
- 10) บทประธานและบทกริยาของประโยค
- 11) ประโยค

ทั้งปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏทั้ง การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับคำ หน่วยทางภาษาระดับวลี หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์ และหน่วยทางภาษาระดับประโยค แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ กล่าวคือ การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาบางชนิดปรากฏในปริเฉทการสนทนาประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น ไม่ปรากฏในปริเฉทการสนทนาอีกประเภทหนึ่ง

ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาทั้ง 2 ประเภทมี 9 ชนิด ได้แก่

- 1) คำนาม
- 2) คำกริยา
- 3) คำสันธาน
- 4) กริยาวลี
- 5) นามวลี
- 6) สันธานวลี
- 7) วิเศษณ์วลี
- 8) บทประธานและบทกริยาของประโยค
- 9) ประโยค

ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏเฉพาะในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมี 2 ชนิด เป็นหน่วยทางภาษาระดับคำจำนวน 1 ชนิด คือคำวิเศษณ์ และเป็นหน่วยทางภาษาระดับวลีจำนวน 1 ชนิด คือบุพบทวลี

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาทั้ง 2 ประเภทปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาชนิดต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. การกล่าวซ้ำคำกริยาและกริยาวลีปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันอย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องมาจากลักษณะของภารกิจที่ได้รับมอบหมายคือการให้ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยายได้ภาพ ดังนั้น ผู้ร่วมสนทนาจึงต้องคิดว่าการกระทำใดที่เกิดขึ้นก่อน การกระทำใดเกิดขึ้นภายหลัง ตัวละครในภาพแสดงอาการอย่างไรตั้งแต่ต้นจนเรื่องราวจบสมบูรณ์ อีกทั้งในการนำเสนอเรื่องราว ผู้ร่วมสนทนามักจะละบทประธานของประโยค เนื่องจากผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายต่างทราบจากบริบทการสนทนาได้ว่าตัวละครตัวใดเป็นผู้ทำกริยาของประโยคนั้น ดังนั้น ปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจจึงปรากฏการกล่าวซ้ำคำกริยาและกริยาวลีในความถี่สูง

2. การกล่าวซ้ำคำสันธานปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันอย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องมาจากในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาต้องเรียงลำดับภาพและเล่าเรื่องราวว่าตัวละครในภาพแสดงอาการใดจึงปรากฏการใช้คำเชื่อม “แล้วก็” และ “แล้ว” เมื่อผู้ร่วมสนทนาต้องการเสนอความคิดว่าจะให้ตัวละครในภาพแสดงอาการใด จึงมักจะกล่าวซ้ำคำว่า “แล้วก็” แล้วจึงเสนอวิธีการดำเนินเรื่องที่ตนคิดต่อไป เพื่อให้สามารถเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ดำเนินไปตามลำดับเวลาและต่อเนื่อง

3. การกล่าวซ้ำสำนวนวลีปรากฏในปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริศนการสนทนาในชีวิตประจำวันอย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องมาจากในปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาต้องช่วยกันสร้างเรื่องราวให้ตัวละครในภาพจึงปรากฏการใช้คำว่า “แล้วก็” และ “ก็” ร่วมกับกริยาวิลี เมื่อผู้ร่วมสนทนาต้องการแสดงว่าตนรับรู้ว่าคุณสนทนาเสนอความคิดว่าอย่างไร ก็มักจะกล่าวซ้ำคำว่า “แล้วก็” และกริยาวิลีที่ตามหลัง ปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจจึงปรากฏการกล่าวซ้ำสำนวนวลีในความถี่สูง

4. การกล่าวซ้ำคำนามปรากฏในปริศนการสนทนาในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจอย่างเห็นได้ชัด อาจเนื่องมาจากในการสนทนาในชีวิตประจำวันไม่ได้กำหนดหัวข้อในการสนทนาไว้ล่วงหน้า ผู้ร่วมสนทนาจึงมักจะกล่าวถึงบุคคล สัตว์ สิ่งของ ความรู้สึกต่าง ๆ อย่างเสรี ปริศนการสนทนาในชีวิตประจำวันจึงปรากฏการกล่าวซ้ำคำนามมากที่สุด

5. การกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับคำปรากฏในปริศนการสนทนาในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจ และการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับวลีปรากฏในปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริศนการสนทนาในชีวิตประจำวันอย่างเห็นได้ชัด ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในการสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวัน ผู้พูดภาษาไทยนิยมกล่าวซ้ำถ้อยคำที่เป็นหน่วยทางภาษาระดับคำ แต่ในการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยายได้ภาพให้เป็นเรื่องราวจึงปรากฏการกล่าวซ้ำหน่วยทางภาษาระดับวลี โดยเฉพาะการกล่าวซ้ำกริยาวิลีเพื่อเสนอความคิดให้ตัวละครในภาพแสดงอาการต่าง ๆ และการกล่าวซ้ำสำนวนวลีเพื่อเชื่อมโยงเรื่องราวที่ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายเสนอให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

ด้านผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคุณสนทนาพบว่าปรากฏทั้งการกล่าวซ้ำคุณสนทนาและการกล่าวซ้ำคุณสนทนาในผลัดพูดซ้อน ปริศนการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคุณสนทนาในผลัดต่าง ๆ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลลัพธ์ที่เกิดการกล่าวขำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ที่	ผลลัพธ์ที่เกิดการกล่าวขำคู่สนทนา	การสนทนาแบบเน้นภารกิจ		การสนทนาในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวขำทั้งหมดในปริจเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวขำทั้งหมดในปริจเฉท)
1.	การกล่าวขำคู่สนทนา	87	84.47	313	89.68
2.	การกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน	16	15.53	36	10.32
รวมผลลัพธ์ที่เกิดการกล่าวขำคู่สนทนา		103	100	349	100

ตารางที่ 11 แสดงผลลัพธ์ที่เกิดการกล่าวขำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันในภาษาไทย ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทั้งปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏทั้งการกล่าวขำคู่สนทนาและการกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ กล่าวคือ การกล่าวขำคู่สนทนาปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ส่วนการกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

การกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน เนื่องจากลักษณะของการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายต่างคิดวิธีการนำเสนอว่าจะเล่าเรื่องราวให้ดำเนินไปในทิศทางใด หากผู้ร่วมสนทนาคิดวิธีการนำเสนอเรื่องราวได้ในเวลาใกล้เคียงกันก็มีโอกาสจะกล่าวถ้อยคำออกมาในเวลาใกล้เคียงกัน ทำให้มีโอกาสเกิดการพูดซ้อนกันได้มากกว่าในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ในการสนทนาแบบเน้นภารกิจ การกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนยังแสดงถึงความใส่ใจและความกระตือรือร้นของผู้กล่าวขำที่แสดงควมมีส่วนร่วมในการปฏิบัติภารกิจได้อีกด้วย

นอกจากข้อมูลการกล่าวขำคู่สนทนาและการกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ส่วนหนึ่งมีลักษณะคล้ายการกล่าวขำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน คือเป็นสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนามีความคิดเช่นเดียวกัน แล้วพูดถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันออกมาพร้อม ๆ กันพอดี ข้อมูลการสนทนาที่มีลักษณะดังกล่าวปรากฏในปริจเฉท

การสนทนาแบบเน้นภารกิจจำนวน 26 ครั้ง และปรากฏในปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันจำนวน 72 ครั้ง

การคิดเช่นเดียวกันแล้วพูดพร้อม ๆ กันนี้ปรากฏในความถี่สูงในปริเฉทการสนทนาทั้ง 2 ประเภท ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในการสนทนาภาษาไทย ผู้ร่วมสนทนามักมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังสนทนาไปในทิศทางเดียวกันหรือมีความรู้บางประการร่วมกัน ในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายรับรู้บริบทร่วมกันว่ากำลังปฏิบัติภารกิจเรียงภาพและขณะที่กำลังสนทนากัน ทั้งคู่ต่างก็มองเห็นภาพที่กำลังเรียงจึงสามารถกล่าวถ้อยคำเช่นเดียวกันออกมาพร้อม ๆ กันได้ ส่วนปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้ร่วมสนทนาต่างก็ทราบบริบทของการสนทนา รวมถึงทราบเรื่องที่กำลังสนทนา แม้บางครั้งผู้ร่วมสนทนาอาจกล่าวถึงบุคคลที่สาม บุคคลนั้นก็จะเป็นบุคคลที่ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายรู้จักหรือทราบเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลนั้นอยู่แล้ว ผู้ร่วมสนทนาจึงสามารถกล่าวถ้อยคำเช่นเดียวกันออกมาพร้อม ๆ กันได้ เช่น

ตัวอย่างที่ 104 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	กวาง	→ ₁	[ก็โอเคแล้วเนาะ. โอเคเนาะ. (พยักหน้า) = =ฟินนิชมะ.]
2	ผ้าแพร	→→ ₁	
3	กวาง	→→ ₂	[ฟินนิชเนะ, โอ โอ โอ โอชีไม. =เค้ามองเราอยู่รีเปล่า. (3) อ้อ:: เดี่ยว= =เค้าจะเดินมาปะ. [เค้าจะเห็นปะ. โาวริมัส.]
4	ผ้าแพร		
5	กวาง		[โาวริมัส.]
6	ผ้าแพร		[โวา โวาริ. [เค้าไม่มองเราอะ. (หัวเราะขณะพูด)โาวริมัส โาวริมัสชิตะ.]
7	กวาง		
8	ผ้าแพร		[ไม่ อะไรก็ได้. (หัวเราะขณะพูด)โอชีไม โาวริมัส. [จบแล้วค่ะ:: ไม่รู้. (หัวเราะ)]
9	กวาง		
10	ผ้าแพร		

ในผลัดที่ 1 กวากล่าวว่า “ก็โอเคแล้วเนาะ” พร้อม ๆ กับที่ผ้าแพรกล่าวว่า “โอเคเนาะ” ในผลัดที่ 2 ทั้งผ้าแพรและกวางต่างคิดเช่นเดียวกันว่าภาพทั้งหมดที่ช่วยกันเรียงนั้นลำดับเรื่องราวได้เหมาะสมแล้ว และเมื่อผ้าแพรกล่าวว่า “ฟินนิชมะ” ในผลัดที่ 2 จบ ในผลัดที่ 3 กวาก็กล่าวว่า “ฟินนิชเนะ โอ โอ โอ โอชีไม” ทันทันโดยไม่ได้ทิ้งช่วงระหว่างผลัด ทั้งคู่ต่างก็คิดเช่นเดียวกันอีกครั้งว่า

ควรยกป้ายเพื่อบอกคณะวิจัยว่าทั้งคู่ช่วยกันเรียงภาพทั้ง 15 ภาพเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผ้าแพรและกวาง มีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน แล้วกล่าวถ้อยคำออกมาในเวลาใกล้เคียงกันพอดี

ตัวอย่างที่ 105 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

แหวนเล่าให้ทิพย์ฟังว่าเพื่อนคนหนึ่งที่ตั้งคู่ต่างรู้จักประกอบธุรกิจร้านอาหารอยู่บริเวณถนน สุขุมวิท 21 (อโศก) ใกล้โรงพยาบาลจักษุรัตนิน

1	แหวน	→ ₁	เออ เค้าบอกว่าอยู่ตรง::_โรงพยาบาล_จักษุ_รัตนิน อะไรเนี่ยะ=	}
			=เออ.	
2	ทิพย์	→→ ₁		}
3	ทิพย์		อ้อ... รัตนิน.	
4	แหวน		ก็น่าจะใช้อะ ในซอยตรงนั้น.	
5	ทิพย์		รัตนินมันอยู่::_มอศอวอะ.	}
6	แหวน	→ ₂	ตรงข้ามกับ เทอร์มินอลปะ มันอยู่=	
			=ใกล้ใกล้.	}
7	ทิพย์	→→ ₂	อยู่ อยู่ใกล้ใกล้.	
8	แหวน		เออ.	
9	ทิพย์		(ไอ)	

ในผลัดที่ 1 แหวนกล่าวว่า “เออ เค้าบอกว่าอยู่ตรง โรงพยาบาล จักษุ รัตนิน อะไรเนี่ยะเออ” พร้อม ๆ กับที่ทิพย์กล่าวว่า “รัตนิน” ในผลัดที่ 2 แหวนและทิพย์คิดเช่นเดียวกันและกล่าวคำว่า “รัตนิน” พร้อม ๆ กัน พิจารณาได้จากบริบทที่แหวนเล่าให้ทิพย์ฟังก่อนแล้วว่าร้านอาหารของเพื่อน อยู่บริเวณถนนอโศกและทั้งคู่ต่างก็ทราบที่โรงพยาบาลจักษุรัตนินอยู่บนถนนอโศกเช่นเดียวกัน

ส่วนในผลัดที่ 6 เมื่อแหวนกล่าวว่า “ตรงข้ามกับ เทอร์มินอลปะ มันอยู่ใกล้ใกล้” จบ ทิพย์ก็กล่าวว่า “อยู่ อยู่ใกล้ใกล้” ต่อในผลัดที่ 7 ทันทิพย์โดยไม่ได้ทิ้งช่วงระหว่างผลัด แสดงให้เห็นว่าทั้งแหวน และทิพย์ต่างก็ทราบที่โรงพยาบาลจักษุรัตนินอยู่ใกล้กับห้างสรรพสินค้าเทอร์มินอล ทเวนตีวัน และกล่าวถ้อยคำออกมาพร้อม ๆ กันพอดี

จะเห็นว่ารูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปัจเจก การสนทนาแบบเน้นภารกิจและปัจเจกการสนทนาในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่มีลักษณะเหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ สรุปได้ว่าประเภทของปัจเจกและชนิดของภารกิจที่ร่วมกัน ปฏิบัติมีผลต่อความถี่ในการปรากฏของรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ และผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา

5.2 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 17 หน้าที่ดังที่กล่าวถึงแล้วในบทที่ 4 ปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ สรุปได้ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	การสนทนาแบบเน้นภารกิจ		การสนทนาในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริจเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริจเฉท)
1.	แสดงการรับรู้	28	27.18	81	23.21
	1) แสดงการรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด	24	23.30	39	11.17
	2) แสดงการรับรู้และคิดตาม	4	3.88	21	6.02
	3) แสดงความเข้าใจ	-	0.00	12	3.44
	4) แสดงการรับรู้และคิดออก	-	0.00	9	2.58
2.	แสดงความคิดเห็น	25	24.27	43	12.32
	5) แสดงความเห็นด้วย	25	24.27	30	8.60
	6) แสดงความเห็นต่าง	-	0.00	13	3.72
3.	แสดงการยอมรับถ้อยคำของคู่สนทนา	5	4.85	52	14.90
	7) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง	4	3.88	52	14.90
	8) ปรับแก้ตามคู่สนทนา	1	0.97	-	0.00
4.	ดำเนินเรื่องต่อ	28	27.18	28	8.02
	9) ดำเนินเรื่องต่อ	28	27.18	28	8.02

ตารางที่ 12 หน้าที่ของการกล่าวข้่าคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน (ต่อ)

ที่	หน้าที่ของการกล่าวข้่าคู่สนทนา	การสนทนาแบบเน้นภารกิจ		การสนทนาในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวข้่าทั้งหมดในปริจเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวข้่าทั้งหมดในปริจเฉท)
5.	ขอข้อมูล	8	7.77	46	13.18
	10) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล	6	5.83	37	10.60
	11) ขอคำยืนยัน	2	1.94	9	2.58
6.	แสดงอารมณ์	3	2.91	48	13.75
	12) แสดงความประหลาดใจ	-	0.00	36	10.32
	13) แสดงอารมณ์ร่วม	3	2.91	12	3.44
7.	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	3	2.91	34	9.74
	14) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	3	2.91	34	9.74
8.	อธิบายข้อมูล	3	2.91	16	4.58
	15) ตอบคำถาม	2	1.94	9	2.58
	16) ขยายความ	1	0.97	7	2.00
9.	ประชดประชัน	-	0.00	1	0.29
	17) ประชดประชัน	-	0.00	1	0.29
	รวมหน้าที่ของการกล่าวข้่าคู่สนทนา	103	100	349	100

ตารางที่ 12 แสดงหน้าที่ของการกล่าวข้่าคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจปรากฏการกล่าวข้่าคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ จำนวน 12 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความรู้สิ่งที่คุณสนทนาพูด
- 2) แสดงการรับรู้และคิดตาม

- 3) แสดงความเห็นด้วย
- 4) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง
- 5) ปรับแก้ตามคู่สนทนา
- 6) ดำเนินเรื่องต่อ
- 7) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล
- 8) ขอคำยืนยัน
- 9) แสดงอารมณ์ร่วม
- 10) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 11) ตอบคำถาม
- 12) ขยายความ

ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ จำนวน 16 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด
- 2) แสดงการรับรู้และคิดตาม
- 3) แสดงความเข้าใจ
- 4) แสดงการรับรู้และคิดออก
- 5) แสดงความเห็นด้วย
- 6) แสดงความเห็นต่าง
- 7) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง
- 8) ดำเนินเรื่องต่อ
- 9) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล
- 10) ขอคำยืนยัน
- 11) แสดงความประหลาดใจ
- 12) แสดงอารมณ์ร่วม
- 13) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 14) ตอบคำถาม
- 15) ขยายความ
- 16) ประชดประชัน

หากพิจารณาหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่จัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม คือ หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดแล้ว จะเห็นว่าในปริจเฉท

การสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏหน้าที่ของการกล่าวซ้ำ
คู่สนทนาแตกต่างกันดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาท
ผู้พูด ที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	การสนทนา แบบเน้นภารกิจ		การสนทนา ในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการ กล่าวซ้ำ ทั้งหมดใน ปริจเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการ กล่าวซ้ำ ทั้งหมดใน ปริจเฉท)
หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด					
1.	ดำเนินเรื่องต่อ	28	27.18	28	8.02
2.	แสดงความเห็นด้วย	25	24.27	30	8.60
3.	แสดงความประหลาดใจ	-	0.00	36	10.32
4.	แสดงอารมณ์ร่วม	3	2.91	12	3.44
5.	แสดงความเห็นต่าง	-	0.00	13	3.72
6.	ประชดประชัน	-	0.00	1	0.29
รวมหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด		56	54.37	120	34.38
หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง					
7.	แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด	24	23.30	39	11.17
8.	ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง	4	3.88	52	14.90
9.	แสดงความเข้าใจ	-	0.00	12	3.44
10.	ตอบคำถาม	2	1.94	9	2.58
11.	ขยายความ	1	0.97	7	2.00
12.	ปรับแก้ตามคู่สนทนา	1	0.97	-	0.00
รวมหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง		32	31.07	119	34.10

ตารางที่ 13 หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด ที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน (ต่อ)

ที่	หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา	การสนทนาแบบเน้นภารกิจ		การสนทนาในชีวิตประจำวัน	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริจเฉท)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ (ของการกล่าวซ้ำทั้งหมดในปริจเฉท)
หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด					
13.	แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล	6	5.83	37	10.60
14.	ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป	3	2.91	34	9.74
15.	แสดงการรับรู้และคิดตาม	4	3.88	21	6.02
16.	ขอคำยืนยัน	2	1.94	9	2.58
17.	แสดงการรับรู้และคิดออก	-	0.00	9	2.58
รวมหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด		15	14.56	110	31.52
รวมหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา		103	100	349	100

ตารางที่ 13 แสดงหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน จะเห็นว่าทั้งปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏทั้งการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด แต่แตกต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ กล่าวคือ หน้าที่บางประการปรากฏในปริจเฉทการสนทนาประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น ไม่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาอีกประเภทหนึ่ง

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาทั้ง 2 ประเภทมี 11 หน้าที่ แบ่งเป็นหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดจำนวน 3 หน้าที่ ได้แก่

- 1) ดำเนินเรื่องต่อ
- 2) แสดงความเห็นด้วย
- 3) แสดงอารมณ์ร่วม

หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังจำนวน 4 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด
- 2) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง
- 3) ตอบคำถาม
- 4) ขยายความ

และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดจำนวน 4 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล
- 2) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 3) แสดงการรับรู้และคิดตาม
- 4) ขอคำยืนยัน

หน้าที่ที่ปรากฏเฉพาะในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมี 1 หน้าที่คือหน้าที่ปรับแก้ตามคู่สนทนา ส่วนหน้าที่ที่ปรากฏเฉพาะในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมี 5 หน้าที่ แบ่งเป็นหน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดจำนวน 3 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความประหลาดใจ
- 2) แสดงความเห็นต่าง
- 3) ประชดประชัน

หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังจำนวน 1 หน้าที่ คือหน้าที่แสดงความเข้าใจ และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดจำนวน 1 หน้าที่ คือหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออก

หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมีลักษณะดังนี้

1. โดยภาพรวม หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมากกว่าในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจอย่างเห็นได้ชัด ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนามีวัตถุประสงค์ในการสนทนาร่วมกันคือเพื่อปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ จึงมักจะกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อเน้นย้ำบทบาทของผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่าย ช่วยให้การปฏิบัติภารกิจนั้นสำเร็จได้อย่างราบรื่น และไม่นิยมกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อเน้นบทบาทในการสนทนาของผู้พูดเองมากนัก

2. ปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อมากที่สุด คือปรากฏ 28 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ที่ปรากฏในความถี่สูงคือหน้าที่แสดงความเห็นด้วยซึ่งปรากฏ 25 ครั้ง และหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดซึ่งปรากฏ 24 ครั้ง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าภารกิจที่ได้รับมอบหมายมีผลต่อการกล่าวซ้ำคู่สนทนา เนื่องจากปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจเป็นสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยาย

ใต้ภาพให้เป็นเรื่องราว เมื่อผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งต้องการเสนอความคิดว่าตัวละครจะแสดงกิริยาอาการใดต่อไป ผู้เสนอความคิดก็มักจะกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนา ก่อน แล้วจึงเสนอความคิดของตนเพื่อย้ำให้เรื่องราวต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน หากมีผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งเสนอความคิดใด ผู้ร่วมสนทนาอีกฝ่ายหนึ่งก็มักจะกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาเสนอ และผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายก็มักจะมีความคิด มีทัศนคติไปในทิศทางเดียวกันจึงมักจะแสดงความเห็นด้วยกับคู่สนทนา เช่น

ตัวอย่างที่ 106 การสนทนาแบบเน้นภารกิจ

1	กวาง	มันจะเป็นอย่างนี้แหละเนาะ.	
2	ผ้าแพร		ก็คือ ก็คือตอนแรกเลยใช่ปะ,=
3	กวาง	→ ₁ → ₁ {=มันเดินปะเดินไปคนเดียว เออ เสร็จแล้วแบบเจอหน้าผา. นางเดินเดินมา:: คนเดียว. =ยื่นเชิง.	ก็=
4	ผ้าแพร	{เอ๊ยแบบไปไม่ได้. ก็เลยเดินกลับ. ปรากฏว่าเจอไอ้อ้วนนี่.	
5	กวาง	{แล้วก็เอ้อะ กลับเลยดีกว่า. หะ,	เจอ=
6	ผ้าแพร	→ ₂ → ₂ {=เจอไอ้สี่เหลือนี่, เออสี่เหลือนี่.	{เสร็จแล้วก็เธอมาช่วยหน่อย. แล้วก็ชวนสี่เหลือนี่ แบบไป=
7	กวาง	→ ₃ → ₃ {= เอ๊ยไปไปข้ามกัน, = อะไรเงี้ยะ อ๊ะ.	ช่วย ช่วยพาเราข้ามหน่อย= ข้ามกัน.
8	กวาง	เสร็จแล้ว มันก็ ขึ้นมานี่ แล้วก็ กระโดด จะ	{จะกระโดด.
9	ผ้าแพร	→ ₄ → ₄ {??? อะไป:: ไปมีหน้าผาขึ้น.	{ปรากฏว่าสี่เหลือนี่=
10	กวาง	→ ₄ → ₄ {=แบบ, สี่เหลือนี่มัน,	
11	ผ้าแพร	→ ₅ → ₅ {มัน มันพลิก.	
12	กวาง	→ ₅ → ₅ {พลิก.	

ในผลัดที่ 2 ผ้าแพรกล่าวว่า “ก็คือ ก็คือตอนแรกเลยใช่ปะ มันเดินปะเดินไปคนเดียว เออ เสร็จแล้วแบบเจอหน้าผา” จากนั้นในผลัดที่ 3 กวางก็กล่าวว่า “นางเดินเดินมา คนเดียว”

การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาได้จากบริบทที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังใช้คำเดียวกันคือ “มันเดินปะเดินไปคนเดียว” พร้อม ๆ กับที่ผู้ฟังกล่าวว่า “นางเดินเดินมา” จากนั้นผู้พูดก็หยุดพูดไประยะหนึ่งและกล่าวว่า “คนเดียว” หลังจากที่ผู้ฟังพูดจบ เพื่อแสดงว่าตนรับรู้ว่าคุณผู้พูดเสนอให้ตัวละครในภาพเดินไปเพียงคนเดียว ตัวละครตัวอื่น ๆ ในภาพยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิม

ในผลัดที่ 5 ผู้พูดกล่าวว่า “เจอ เจอไอ้สี่เหลืองนี้” จากนั้นในผลัดที่ 6 ผู้ฟังก็กล่าวว่า “เออ สี่เหลือง” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความเห็นด้วย พิจารณาได้จากการที่ผู้ฟังใช้คำว่า “เออ” ร่วมกับการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนเห็นด้วยกับความคิดของผู้พูด

ในผลัดที่ 6 ผู้ฟังกล่าวว่า “แล้วก็ชวนสี่เหลือง แบบไป เอ๊ยไปไปข้ามกัน ช่วย ช่วยพาเราข้ามหน่อย อะไรเงี้ย อ๊ะ” จากนั้นในผลัดที่ 7 ผู้พูดก็กล่าวว่า “ข้ามกัน” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาได้จากบริบทที่ผู้พูดกล่าวซ้ำคำของผู้ฟังหลังจากที่ผู้ฟังเสนอความคิดว่าควรให้ตัวละครในภาพตัวหนึ่งชวนตัวละครอีกตัวหนึ่งข้ามไปยังฝั่งตรงข้าม

ในผลัดที่ 9 ผู้ฟังกล่าวว่า “ปรากฏว่าสี่เหลืองแบบ” จากนั้นในผลัดที่ 10 ผู้พูดก็กล่าวว่า “สี่เหลืองมัน” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ พิจารณาได้จากการที่ผู้พูดกล่าวซ้ำคำในผลัดที่ 9 ด้วยทำนองเสียงที่ต่อเนื่อง และหยุดไปโดยที่คำที่พูดนั้นยังไม่จบความ จากนั้นผู้พูดจึงกล่าวซ้ำคำเพื่อช่วยเสนอความคิดว่าจะให้ตัวละครแสดงอาการใดต่อไป

ส่วนในผลัดที่ 11 ผู้ฟังกล่าวว่า “มัน มันพลิก” จากนั้นในผลัดที่ 12 ผู้พูดก็กล่าวว่า “พลิก” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด พิจารณาได้จากบริบทที่ผู้พูดกล่าวซ้ำคำว่า “พลิก” หลังจากที่ผู้ฟังพูดจบ เพื่อแสดงว่าตนรับรู้ว่าคุณผู้ฟังเสนอให้ตัวละครในภาพพลิกคว่ำ

ตัวอย่างการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนามักจะกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อดำเนินเรื่องต่อ แสดงความเห็นด้วย และแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด เพื่อให้การสนทนานั้นต่อเนื่องและราบรื่น

3. หน้าทีดำเนินเรื่องต่อ แสดงความเห็นด้วย และแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดปรากฏในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าที่ปรากฏในปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวันอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากหัวข้อของการสนทนาคือการให้ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเสนอความคิดเพื่อเรียงภาพเอื้อให้ผู้ร่วมสนทนาได้กล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติภารกิจโดยการเสนอความคิดของตนเพื่อดำเนินเรื่องต่อไป แสดงความเห็นด้วยกับความคิดที่คู่สนทนาเสนอ และแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาเสนอ

4. หน้าที่แสดงความประหลาดใจ แสดงความเห็นต่าง ประชดประชัน แสดงความเข้าใจ และแสดงการรับรู้และคิดออก ไม่ปรากฏในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจเลย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเมื่อผู้ร่วมสนทนาร่วมกันปฏิบัติภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายต่างก็ทราบบริบทในการสนทนา จึงไม่รู้สึกละอายใจกับสิ่งที่คู่สนทนากล่าว และทั้งคู่ต่างก็เข้าใจเรื่องที่กำลังสนทนากันเป็นอย่างดี จึงไม่กล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อแสดงความเข้าใจ อีกทั้งบริบทของการสนทนาเป็นการช่วยกันปฏิบัติภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาจึงไม่กล่าวแย้งความคิดของคู่สนทนา รวมถึงไม่ประชดประชันคู่สนทนาเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างกันและช่วยให้ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างราบรื่น อย่างไรก็ตามในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจก็อาจปรากฏการกล่าวแย้งความคิดระหว่างผู้ร่วมสนทนาได้ โดยอาจใช้กลไกการสื่อสารวิธีอื่น แต่ในข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ไม่ปรากฏการแสดงความเห็นต่างด้วยการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเท่านั้น

5. ปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องมากที่สุดคือปรากฏ 52 ครั้ง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายต่างตั้งใจฟังกันและกันและให้ความสำคัญกับเรื่องที่กำลังสนทนา การยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องปรากฏต่อจากผลัดที่เป็นการขอคำยืนยัน การแสดงว่าตนสนใจเรื่องที่กำลังสนทนาทำให้การสนทนาดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เช่น

ตัวอย่างที่ 107 การสนทนาในชีวิตประจำวัน

เข้มและโอยืนอยู่บนทางเท้าแห่งหนึ่งและมองเห็นรถประจำทางปรับอากาศขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (รถยูโรทูสีส้ม) เข้มจึงเล่าให้โอฟังว่าในอดีตมีรถประจำทางเอกชนร่วมบริการปรับอากาศ (สีครีม-สีน้ำเงิน) และถามโอเกี่ยวกับชื่อเต็มขององค์กรด้านการคมนาคมทางบกและอักษรย่อ

1	เข้ม	เมื่อก่อนมันมีเป็นรถสีน้ำเงินด้วยนะ.
2	โอ	อ้อ::
3	เข้ม	อันนั้นอะสิบาทถูก แต่ว่าเล็ก เลิกไปแล้วมั้ง มัน มันเป็น= =สัมปทานของเอกชน ตอนนี้เป็นแบบรถสีส้ม ของ [ขอสมมอกอ. [ขอสมมอกอ.
4	โอ	
5	เข้ม	เมื่อก่อนเราแยกบอขอสอกกับขอสมมอกอไม่ออก บอขอสอกคืออะไร= =บริษัทขนส่งปะ? Z
6	โอ	ใช่::

7	เข้ม	แล้ว	ขอสมอมอกอ::,	Z
8	โอ		คือโอที่ ที่หมอชิตอะ ที่แบบ รถทัวร์ไปต่างจังหวัดอะ.	
9	เข้ม		อ้อ=	
		→ ₁	= อันนั้นเรียกบอขอสอ.	Z
10	โอ	→→ ₁	อันนั้นเรียกบอขอสอ. (พยักหน้า)	
11	เข้ม	→ ₂	แต่อันนี้เรียกขอสมอมอกอ.	Z
12	โอ	→→ ₂	ขอสมอมอกอ. (พยักหน้า)	

ในผลัดที่ 9 เข้มกล่าวว่า “อ้อ อันนั้นเรียกบอขอสอ” จากนั้นในผลัดที่ 10 โอก็กล่าวว่า “อันนั้นเรียกบอขอสอ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง พิจารณาได้จากอวัจนภาษาของโอคือการพยักหน้า เพื่อยืนยันว่าเข้มเข้าใจถูกต้องว่ารถโดยสารที่เดินทางระหว่างจังหวัดคือรถของบริษัทขนส่ง (บขส.)

ส่วนในผลัดที่ 11 เข้มกล่าวว่า “แต่อันนี้เรียกขอสมอมอกอ” จากนั้นในผลัดที่ 12 โอก็กล่าวว่า “ขอสมอมอกอ” การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในกรณีนี้ทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง พิจารณาได้จากอวัจนภาษาของโอคือการพยักหน้า เพื่อยืนยันว่าเข้มเข้าใจถูกต้องว่ารถประจำทางปรับอากาศสีส้มที่ทั้งคู่มองเห็นเป็นรถประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

ตัวอย่างการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในการสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้ร่วมสนทนามักจะกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายเข้าใจเรื่องราวที่กำลังสนทนาตรงกัน ไม่เข้าใจผิด และตีความสิ่งที่คู่สนทนากล่าวได้อย่างถูกต้อง

6. หน้าที่ที่อดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปปรากฏในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมากกว่าที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหน้าที่ดังกล่าวปรากฏในผลัดที่ผลัดก่อนหน้าเป็นการถามคำถามที่ต้องการคำตอบเป็นคำอธิบาย ผู้ตอบจึงทวนคำถามโดยการกล่าวซ้ำคู่สนทนาเพื่อทอดเวลาให้ตนมีเวลาคิดคำตอบที่ต้องการตอบคู่สนทนา ปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจปรากฏการถามคำถามไม่มากนัก อีกทั้งคำถามส่วนใหญ่เป็นคำถามที่ต้องการการตอบรับหรือการปฏิเสธว่าคู่สนทนาเห็นด้วยกับวิธีการเรียงภาพที่ตนเสนอหรือไม่ ไม่ได้เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบที่เป็นเนื้อความ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปจึงปรากฏน้อยด้วย

7. หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันมีหลากหลายกว่าหน้าที่ที่ปรากฏในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ เนื่องจากในการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายต้องร่วมกันปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การสนทนาในลักษณะดังกล่าว

จึงต้องการความร่วมมือจากผู้ร่วมสหนาสูงกว่าในการสหนาทั่วไปในชีวิตประจำวัน ดังนั้น การกล่าวขำคู่สหนาในปริจเฉทการสหนาแบบเน้นภารกิจจึงอาจปรากฏหน้าที่ไม่หลากหลายเท่า หน้าที่ที่ปรากฏในปริจเฉทการสหนาในชีวิตประจำวัน

การสหนาเป็นความพยายามร่วมมือกันไม่มากก็น้อย ผู้ร่วมในการสหนาต่างตระหนักถึง จุดประสงค์และทิศทางที่ยอมรับร่วมกัน (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2553: 4) ในการปฏิสัมพันธ์ ผู้ร่วม สหนาทุกฝ่ายต่างคำนึงถึงหลักการความร่วมมือในการสหนา (The Cooperative Principle) ของ เฮอริเบิร์ต พอล ไกรซ์ (Grice, 1975) เพื่อให้การสหนาดำเนินไปได้อย่างราบรื่น อย่างไรก็ตาม การสหนาแต่ละประเภทก็ต้องการความร่วมมือในการสหนาของผู้ร่วมสหนาในระดับที่ต่างกัน กล่าวคือ ในการสหนาแบบเน้นภารกิจ ผู้ร่วมสหนาทั้ง 2 ฝ่ายมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือการร่วมกัน ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การสหนาจึงต้องอาศัยความร่วมมือในระดับสูง ในขณะที่ ในการสหนาในชีวิตประจำวัน ผู้ร่วมสหนาก็มีความร่วมมือในการสหนาในระดับหนึ่ง ขึ้นอยู่กับ สถานการณ์การสื่อสารนั้น ๆ ว่ามีวัตถุประสงค์ใด เช่น หากผู้ร่วมสหนาคนหนึ่งเล่าประสบการณ์ ของตนให้คู่สหนาฟัง การสหนานั้นก็อาศัยความร่วมมือของผู้ร่วมสหนาระดับที่ต่ำกว่าที่ การสหนาแบบเน้นภารกิจต้องการ ลักษณะของการกล่าวขำคู่สหนาในปริจเฉทการสหนาทั้ง 2 ประเภทสรุปได้ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ลักษณะของการกล่าวขำคู่สหนาในปริจเฉทการสหนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉท การสหนาในชีวิตประจำวัน

ปริจเฉทการสหนาแบบเน้นภารกิจ	ปริจเฉทการสหนาในชีวิตประจำวัน
- ระดับความร่วมมือในการสหนาระดับสูง	- ระดับความร่วมมือในการสหนาขึ้นอยู่กับ สถานการณ์
- รูปแบบที่ปรากฏในความถี่สูงคือการกล่าวขำ แบบขยายความ	- รูปแบบที่ปรากฏในความถี่สูงคือการกล่าวขำ แบบขยายความ
- ถ้อยคำที่กล่าวขำส่วนใหญ่เป็นการกล่าวขำ กริยาวลี - ปรากฏการกล่าวขำคำสันธานเนื่องจากภารกิจ เป็นการช่วยกันผูกเรื่องให้ตัวละครแสดงอาการ ต่าง ๆ	- ถ้อยคำที่กล่าวขำส่วนใหญ่เป็นการกล่าวขำ คำนาม

ตารางที่ 14 ลักษณะของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน (ต่อ)

ปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจ	ปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน
<ul style="list-style-type: none"> - ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำส่วนใหญ่เป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนา - ปรากฏการกล่าวซ้ำในผลัดพูดซ้อนมากกว่าปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำส่วนใหญ่เป็นการกล่าวซ้ำคู่สนทนา - ปรากฏการกล่าวซ้ำในผลัดพูดซ้อนน้อยกว่าปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจ
<ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ที่ปรากฏในความถี่สูงคือหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ แสดงความเห็นด้วย และแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด 	<ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ที่ปรากฏในความถี่สูงคือหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง

ตารางที่ 14 แสดงลักษณะของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน จะเห็นว่าระดับความร่วมมือในการสนทนาในปริศนาการสนทนาทั้ง 2 ประเภทแตกต่างกันจึงส่งผลให้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแต่ละประเภทแตกต่างกันไปด้วย

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนา 2 ประเภทนี้คือเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ แสดงความเห็นด้วย และแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจมากกว่าในปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวันอย่างเห็นได้ชัด ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจต้องการความร่วมมือในการสนทนาสูง เนื่องจากผู้ร่วมสนทนาต้องร่วมกันเรียงภาพซึ่งไม่มีคำบรรยายได้ภาพให้เป็นเรื่องราว ผู้กล่าวซ้ำจึงกล่าวซ้ำถ้อยคำของคู่สนทนาเพื่อให้ดำเนินเรื่องได้อย่างต่อเนื่อง และแสดงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจเพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูลการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวันแสดงให้เห็นว่าประเภทของปริศนาการสนทนาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริศนาการสนทนาที่แตกต่างกันมีรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาแตกต่างกัน ปริศนาการสนทนาแบบเน้นภารกิจเป็นการสนทนาในปริศนาเฉพาะจึงอาจปรากฏหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาไม่หลากหลายเท่าหน้าที่ที่ปรากฏในปริศนาการสนทนาในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ปริศนาการสนทนาทั้ง

2 ประเภทยังแตกต่างกันที่ระดับความร่วมมือในการสนทนาอีกด้วย ปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจเป็นการสนทนาที่ต้องการความร่วมมือของผู้ร่วมสนทนามากกว่าปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน รูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาทั้ง 2 ประเภทจึงแตกต่างกันด้วย นอกจากประเภทของปริจเฉทและระดับความร่วมมือในการสนทนาแล้ว ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าชนิดของภารกิจก็มีผลต่อรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาด้วยเช่นกัน หากภารกิจที่ผู้ร่วมสนทนาร่วมกันปฏิบัติไม่ใช่การเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยายได้ภาพ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏก็อาจมีรูปแบบและหน้าที่แตกต่างกับผลการวิจัยของงานวิจัยนี้

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยและเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบและหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในประเภทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและประเภทการสนทนาในชีวิตประจำวัน ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูล 2 ชุดคือ

1) ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจ

ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจมาจากคลังข้อมูล Mister O Corpus ภาษาไทย ส่วนที่เป็น การสนทนายาระหว่างนิสิตหญิง 2 คนที่มีสถานภาพเท่ากันร่วมกันปฏิบัติภารกิจเรียงภาพที่ไม่มี คำบรรยายใต้ภาพจำนวน 15 ภาพ ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจประกอบด้วยสถานการณ์ การสนทนาจำนวน 9 สถานการณ์ รวมเวลาในการสนทนาทั้งสิ้น 1 ชั่วโมง 9 นาที 17 วินาที

2) ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวัน

ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันมาจากการบันทึกเสียงการสนทนายาระหว่างผู้พูดภาษาไทย เพศหญิง 2 คนที่มีสถานภาพเท่ากัน ข้อมูลการสนทนาในชีวิตประจำวันประกอบด้วยสถานการณ์ การสนทนาจำนวน 39 สถานการณ์ รวมเวลาในการสนทนาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง 30 วินาที

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 4 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม การกล่าวซ้ำแบบ ขยายความจำแนกได้เป็น 2 ประเภทย่อย คือ การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่องและ การกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อประโยค รูปแบบที่พบมากที่สุดในการสนทนาที่ใช้ใน งานวิจัยนี้คือการกล่าวซ้ำแบบขยายความประเภทต่อเรื่อง

2. ชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนามี 11 ชนิด จัดกลุ่มได้เป็น 4 กลุ่ม คือ หน่วยทาง ภาษาระดับคำ 4 ชนิด หน่วยทางภาษาระดับวลี 5 ชนิด หน่วยทางภาษาระดับประโยคที่ไม่สมบูรณ์

1 ชนิด และหน่วยทางภาษาระดับประโยค 1 ชนิด ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏ การกล่าวซ้ำคำนามและการกล่าวซ้ำกริยาวลีมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยนิยมกล่าวซ้ำ ถ้อยคำที่เป็นคำหลัก มีความหมายที่เห็นเป็นรูปธรรมหรือมีสิ่งที่อ้างอิงได้ชัดเจน

3. ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏทั้งการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาในผลิตภัณฑ์ซ้อน นอกจากนี้ยังปรากฏข้อมูลการสนทนาที่มีลักษณะคล้ายการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาในผลิตภัณฑ์ซ้อน แต่เป็นการคิดเช่นเดียวกัน แล้วพูดพร้อม ๆ กันพอดีปรากฏในความถี่สูง ลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อคู่สนทนาทั้ง 2 ฝ่ายมีความคิด มีทัศนคติเหมือนกันหรือรับรู้เรื่อง บางประการร่วมกันทำให้กล่าวถ้อยคำเหมือนกันหรือคล้ายกันออกมาในเวลาพร้อม ๆ กันพอดี

4. หน้าซีของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมี 17 หน้าที เรียงตามลำดับ ความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด
- 2) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง
- 3) ดำเนินเรื่องต่อ
- 4) แสดงความเห็นด้วย
- 5) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล
- 6) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 7) แสดงความประหลาดใจ
- 8) แสดงการรับรู้และคิดตาม
- 9) แสดงอารมณ์ร่วม
- 10) แสดงความเห็นต่าง
- 11) แสดงความเข้าใจ
- 12) ขอคำยืนยัน
- 13) ตอบคำถาม
- 14) แสดงการรับรู้และคิดออก
- 15) ขยายความ
- 16) ปรับแก้ตามคู่สนทนา
- 17) ประชดประชัน

หน้าที่ที่ปรากฏในความถี่สูงกว่าหน้าที่อื่น ๆ ได้แก่หน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ดำเนินเรื่องต่อ และแสดงความเห็นด้วย

หากใช้การเน้นบทบาทของผู้ร่วมสนทนาเป็นเกณฑ์ จะจัดกลุ่มหน้าที่ของการกล่าวซ้ำ คู่สนทนาทั้ง 17 หน้าที่ข้างต้นได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟัง และหน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูด หน้าที่ที่เน้นบทบาททั้งผู้ฟังและผู้พูดมีจำนวน 6 หน้าที่ ได้แก่

- 1) ดำเนินเรื่องต่อ
- 2) แสดงความเห็นด้วย
- 3) แสดงความประหลาดใจ
- 4) แสดงอารมณ์ร่วม
- 5) แสดงความเห็นต่าง
- 6) ประชดประชัน

หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้ฟังมีจำนวน 6 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด
- 2) ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง
- 3) แสดงความเข้าใจ
- 4) ตอบคำถาม
- 5) ขยายความ
- 6) ปรับแก้ตามคู่สนทนา

หน้าที่ที่เน้นบทบาทผู้พูดมีจำนวน 5 หน้าที่ ได้แก่

- 1) แสดงความสงสัยเพื่อขอข้อมูล
- 2) ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป
- 3) แสดงการรับรู้และคิดตาม
- 4) ขอคำยืนยัน
- 5) แสดงการรับรู้และคิดออก

5. หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในงานวิจัยนี้สามารถใช้กลไกการสื่อสารวิธีอื่น แทนการกล่าวซ้ำคู่สนทนาได้ แต่การกล่าวซ้ำคู่สนทนาจะทำให้การแสดงเจตนาในการสื่อสารนั้น ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. รูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่แสดงการรับรู้และคิดออก ดำเนินเรื่องต่อ ตอบคำถาม และขยายความเป็นการกล่าวซ้ำแบบขยายความทั้งหมด หน้าที่ที่ปรากฏในการกล่าวซ้ำคู่สนทนาและการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนไม่ได้แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันที่ความหลากหลายของหน้าที่ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนามากกว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อน ส่วนการคิดเช่นเดียวกันแล้วพูดพร้อม ๆ กันพอดีปรากฏในการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนเกือบทั้งหมด

7. ประเภทของปริเฉทการสนทนามีผลต่อรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนา การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่มีรูปแบบ ชนิดของถ้อยคำ ผลัดที่เกิดการกล่าวซ้ำคู่สนทนา และหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาไม่ต่างกัน แต่ต่างกันที่ความถี่ในการปรากฏ

8. ปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องต่อ แสดงความเห็นด้วย และแสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด ในความถี่สูงกว่าหน้าที่อื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ส่วนในปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ทำหน้าที่ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้องในความถี่สูงสุด

9. การสนทนาแบบเน้นภารกิจต้องการความร่วมมือของผู้ร่วมสนทนาสูงกว่าการสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวัน หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏในข้อมูลปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจจึงอาจไม่หลากหลายเท่าหน้าที่ที่ปรากฏในข้อมูลปริเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวัน

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน กล่าวคือ ในเบื้องต้น ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่าการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยน่าจะมี 4 รูปแบบ คือ ดังที่เปเรซ เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) พบ คือ การกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน การกล่าวซ้ำแบบดัดแปลง และการกล่าวซ้ำแบบขยายความ แต่ผลการวิจัย

ของงานวิจัยนี้ปรากฏรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบผสม

2. ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาบางส่วนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปเรช เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) ที่ปรากฏรูปแบบของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาจำนวน 4 รูปแบบ เช่นเดียวกัน แต่แตกต่างกันที่งานวิจัยของเปเรช เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994) ปรากฏการกล่าวซ้ำทุกส่วน การกล่าวซ้ำแบบขยายความ การกล่าวซ้ำแบบตัดทอน และการกล่าวซ้ำแบบตัดแปลง แต่ไม่ปรากฏการกล่าวซ้ำแบบผสมดังที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ และงานวิจัยนี้ไม่ปรากฏการกล่าวซ้ำแบบตัดแปลงดังที่ปรากฏในงานวิจัยของเปเรช เปเรร่า (Pérez-Pereira, 1994)

3. ในปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจ ชนิดของภารกิจที่ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันปฏิบัติมีผลต่อชนิดของถ้อยคำที่กล่าวซ้ำคู่สนทนา เช่น ในงานวิจัยนี้ ข้อมูลการสนทนาแบบเน้นภารกิจเป็นภารกิจที่ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันเรียงภาพให้เป็นเรื่องราว ผู้ร่วมสนทนาจึงต้องช่วยกันเล่าเรื่องให้ตัวละครในภาพแสดงอาการต่าง ๆ จึงปรากฏการกล่าวซ้ำกริยาวลีจำนวนมาก หากเป็นข้อมูลการสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาปฏิบัติภารกิจช่วยกันซื้อสินค้าตามที่ได้รับมอบหมาย ก็อาจปรากฏการกล่าวซ้ำนามวลีมากกว่าถ้อยคำชนิดอื่น ๆ

4. การกล่าวถ้อยคำเหมือนกันหรือคล้ายกันออกมาในเวลาใกล้เคียงกันปรากฏในการสนทนาของผู้พูดภาษาไทย ไฮนด์ส (Hinds, 1988) กล่าวถึงเหตุผลที่อธิบายการพูดพร้อม ๆ กันในภาษาไทยไว้ 4 ประการ ดังนี้

- 1) การพูดซ้อนที่ผู้ร่วมสนทนาฝ่ายหนึ่งหยุดเพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นพูดต่อ
- 2) การพูดพร้อม ๆ กัน แสดงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้ร่วมสนทนากล่าวถ้อยคำเหมือนคู่สนทนาเพื่อแสดงว่าตนยังคงติดตามการสนทนานั้น
- 3) ผู้พูดชิงผลัดด้วยการพูดแทรก (interruption)
- 4) การพูดแทรกมีหน้าที่ 3 ประการ ได้แก่ ถามคำถาม อธิบายข้อมูลเพิ่มเติม และแสดงความคิดเห็น

5. ผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยสอดคล้องกับสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ หน้าที่ที่ปรากฏในความถี่สูงคือหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด ยืนยันว่าคู่สนทนาเข้าใจถูกต้อง ดำเนินเรื่องต่อ และแสดงความคิดเห็นด้วย แต่การทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปปรากฏน้อยกว่าหน้าที่ทั้ง 4 หน้าที่ที่กล่าวถึงข้างต้น

6. หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาบางครั้งสัมพันธ์กับถ้อยคำที่ขยายความต่อจากถ้อยคำที่กล่าวซ้ำมากกว่าถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเอง หากถ้อยคำที่กล่าวต่อจากถ้อยคำที่กล่าวซ้ำเป็นประเด็นใหม่ที่ไม่ใช่ส่วนของกล่าวซ้ำคู่สนทนาจึงอาจมีผลต่อหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏ

7. ผลการวิจัยเรื่องหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าประเภทของปริจเฉทมีผลต่อการกล่าวซ้ำคู่สนทนา อย่างไรก็ตาม การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาที่แตกต่างกันก็อาจไม่ได้แตกต่างกันด้วยประเภทของปริจเฉทการสนทนาเท่านั้น แต่อาจเกิดจากชนิดของภารกิจที่ผู้ร่วมสนทนา ร่วมกันปฏิบัติด้วย ดังนั้น หากศึกษาเปรียบเทียบการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจโดยกำหนดให้ปฏิบัติภารกิจที่แตกต่างกัน แม้จะเป็นสถานการณ์การสื่อสารที่ต้องการความร่วมมือในการสนทนาของผู้ร่วมสนทนาในระดับสูงเช่นเดียวกัน แต่หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่ปรากฏก็อาจแตกต่างกันได้

8. หากอวัจนภาษาหรือน้ำเสียงของผู้กล่าวซ้ำไม่ชัดเจน ก็อาจตีความหน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้น ๆ ได้ไม่ชัดเจนเช่นกัน เช่น หากผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งถามคำถาม แล้วคู่สนทนาดำเนินการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่เป็นคำถามนั้น การกล่าวซ้ำคู่สนทนานั้นอาจทำหน้าที่ทอดเวลาเพื่อคิดสิ่งที่จะพูดต่อไปหรืออาจเป็นเพียงการแสดงความรู้สึสิ่งที่คู่สนทนาพูดก็ได้

9. หน้าที่ของการกล่าวซ้ำคู่สนทนาบางประการปรากฏในการสนทนาภาษาไทย แต่ไม่ปรากฏในข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เช่น การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในช่วงท้ายของการสนทนาเพื่อเตรียมปิดประเด็นและยุติการสนทนา เป็นต้น

10. การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันแตกต่างกันเนื่องจากปริจเฉทการสนทนาทั้ง 2 ประเภทอาศัยความร่วมมือในการสนทนาไม่เท่ากัน แสดงให้เห็นว่าระดับความร่วมมือในการสนทนาของผู้ร่วมสนทนามีผลต่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคมวัฒนธรรมไทย ปริจเฉทการสนทนาในรูปแบบอื่นที่ต้องการความร่วมมือในการสนทนาแตกต่างกับปริจเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจและปริจเฉทการสนทนาในชีวิตประจำวันก็อาจปรากฏการกล่าวซ้ำคู่สนทนาที่มีรูปแบบและหน้าที่แตกต่างกับที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ได้

11. ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ทั้งหมดเป็นการสนทนายาระหว่างผู้ร่วมสนทนาที่เป็นเพศหญิง ฟุจิมุระ วิลสัน (Fujimura-Wilson, 2007) กล่าวถึงการกล่าวซ้ำคู่สนทนาว่าผู้หญิงกล่าวซ้ำ

ถ้อยคำของคู่สนทนามากกว่าผู้ชาย หากเก็บข้อมูลการสนทนาระหว่างผู้ร่วมสนทนาที่เป็นเพศชายก็อาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกับผลการวิจัยนี้

12. การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นกลไกการสื่อสารที่สำคัญและจำเป็น ในปริเฉทการสนทนาบางประเภท การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเป็นลักษณะบังคับที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ เช่น การสนทนาระหว่างนักบิน ผู้ควบคุมการบิน และลูกเรือ ในเวลาก่อนเริ่มบินและขณะขับเครื่องบินจะไม่ใช้ถ้อยคำแสดงเจตนาต่าง ๆ เช่น ถ้อยคำแสดงการเป็นผู้ฟัง ถ้อยคำแสดงความยอมรับ แต่จะใช้การกล่าวซ้ำคู่สนทนาเสมอ เพื่อเน้นย้ำว่าผู้ร่วมสนทนาทุกฝ่ายได้ยินคำสั่งถูกต้องชัดเจนและหลีกเลี่ยงความกำกวมเนื่องจากเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของคนจำนวนมาก

13. ข้อมูลการสนทนาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏการคิดเช่นเดียวกันแล้วพูดพร้อม ๆ กันพอดีในความถี่สูง บางครั้งเมื่อผู้ร่วมสนทนาถ้อยคำเช่นเดียวกันออกมาพร้อม ๆ กันแล้วก็มักจะหัวเราะขึ้นพร้อมกัน หรือกล่าวว่า “ใจตรงกัน” ต่อด้วย สอดคล้องกับที่ฟูจิอิ (Fujii, 2012) ได้กล่าวถึงการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในผลัดพูดซ้อนในการสนทนาภาษาญี่ปุ่นว่าอาจทำให้ผู้ร่วมสนทนารู้สึกสนิทสนมกันมากขึ้นเนื่องจาก “มีใจเดียวกัน” นอกจากนี้ในบางสถานการณ์การสนทนา ทันทิที่เกิดการพูดพร้อมกัน ผู้ร่วมสนทนาอาจพยายามหยิกคู่สนทนาก่อนที่คู่สนทนาจะหยิกตน ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเชื่อของคนไทยที่ว่าหากผู้ร่วมสนทนาถ้อยคำใดขึ้นพร้อมกัน ผู้ที่หยิกคู่สนทนาก่อนจะได้บุญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจและสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ ดังนี้

1. งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากการสนทนาแบบเน้นภารกิจและการสนทนาในชีวิตประจำวันเท่านั้น อาจศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในปริเฉทการสนทนาประเภทอื่น เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนาในชั้นเรียน เป็นต้น

2. งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลปริเฉทการสนทนาแบบเน้นภารกิจที่ให้ผู้ร่วมสนทนาช่วยกันปฏิบัติภารกิจการเรียงภาพที่ไม่มีคำบรรยายได้ภาพให้เป็นเรื่องราว อาจศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาใน

ปริชเนทการสนทนาแบบเน้นภารกิจที่กำหนดภารกิจชนิดอื่นให้ผู้ร่วมสนทนาปฏิบัติ เช่น การวาดแผนที่ การบอกทาง เป็นต้น

3. งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลการสนทนาเฉพาะผู้ร่วมสนทนาที่เป็นเพศหญิงที่มีสถานภาพเท่ากัน อาจศึกษาการกล่าวซ้ำคู่สนทนาโดยเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมสนทนาในกลุ่มอื่น เช่น เด็ก ผู้เรียนภาษาไทย เป็นภาษาที่ 2 หรืออาจศึกษาโดยพิจารณาปัจจัยทางสังคม เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ประกอบด้วย

4. งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะการกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทยเท่านั้น อาจศึกษาเปรียบเทียบกับกรกล่าวซ้ำคู่สนทนาในภาษาอื่น ๆ ด้วย

5. งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะการกล่าวซ้ำคู่สนทนา ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในการสนทนาภาษาไทย ปรากฏการกล่าวซ้ำตนเองด้วยเช่นกัน การศึกษาการกล่าวซ้ำตนเองอาจทำให้เห็นลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยอีกรูปแบบหนึ่งได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2553). เอกสารคำสอนรายวิชา 2201 783 การวิเคราะห์ภาษาไทย ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์. ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อัดสำเนา.
- ทรงธรรม อินทจักร. (2550). แนวคิดพื้นฐานด้านวจนปฏิบัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นworรณ พันธุมธา. (2558). ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยาภรณ์ ธนสิทธิ์สุรโชติ. (2545). กลไกการเปลี่ยนประเด็นในการสนทนาภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระยาอุปกิตศิลปสาร. (2548). หลักภาษาไทย: อักษรวิธี วจนวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2537). พจนานุกรมศัพท์สัตศาสตร์ อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: เพื่อนพิมพ์.
- สุจริตลักษณ์ ดีผดุง. (2552). วจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท.

ภาษาต่างประเทศ

- Bando, S. (2013). Repetitions and Repair in Japanese Conversations between Nonnative and Native Speakers: A Case of Interaction in a Homestay Setting. Retrieved from http://www.iajs.net/newsletters_no10/16.Bando.pdf
- Brody, J. (1986). Repetition as a Rhetorical and Conversational Device in Tojolabal (Mayan). *IJAL*, 52(3), 255-274.
- Dumitrescu, D. (2008). Interrogative Allo-repetitions in Mexican Spanish: Discourse Functions and (Im)politeness Strategies. *Pragmatics*, 18(4), 659-680.
- Fujii, Y. (2012). Differences of Situating Self in the Place/Ba of Interaction between the Japanese and American English Speakers. *Journal of Pragmatics*, 44, 636-662.

- Fujimura-Wilson, K. (2007). Japanese Exact Repetitions Involving Talk among Friends. *Discourse Studies*, 9(3), 319-339.
- Grice, H. P. (1975). Logic and Conversation. In P. Cole & J. L. Morgan (Eds.), *Syntax and Semantics 3: Speech Acts* (pp. 41-58). New York: Academic Press.
- Have, P. T. (1999). *Doing Conversation Analysis: A Practical Guide*. London: Sage Publications.
- Hinds, J. (1988). Conversational Interaction in Central Thai. In Cholticha Bamroongraks et al. (Ed.), *The International Symposium on Language and Linguistics* (pp. 150-162). Bangkok: Thammasat University.
- Hsieh, F., & Liang, Y. (2009). *Repetition in Mandarin Interaction: A Case Study on TV Shopping Channels in Taiwan*. Paper presented at the International Conference on Asian Language Processing.
- Huang, C.-c. (2010). Other-repetition in Mandarin Child Language: A Discourse-pragmatic Perspective. *Journal of Pragmatics*, 42, 825-839.
- Huang, C.-c. (2012). Parental Other-repetition in Mandarin Parent-child Interaction. *Journal of Pragmatics*, 44, 542-562.
- Hutchby, I., & Wooffitt, R. (2008). *Conversation Analysis*. Cambridge: Polity.
- Jefferson, G. (2004). Glossary of Transcript Symbols with an Introduction. In G. H. Lerner (Ed.), *Conversation Analysis: Studies from the First Generation*. Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Johnstone, B. (1994). Repetition in Discourse: A Dialogue. In B. Johnstone (Ed.), *Repetition in Discourse: Interdisciplinary Perspectives Volume 1* (pp. 1-20). Norwood, NJ: Ablex.
- Keenan, E. O. (1975). *Making It Last: Repetition in Children's Discourse*. Paper presented at the The First Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society.
- Lammi, R.-L. (2010). Backchannels and Repetition in ELF in a Hairdressing Setting. *Helsinki English Studies*, 6, 118-131.
- Liddicoat, A. J. (2007). *An Introduction to Conversation Analysis*. London; New York: Continuum.

- Machi, S. (2011). How Repetition Operates in Japanese and English: Introducing Different Cultural Orientations towards Conversation. Retrieved from <http://elsj.jp/wp-content/uploads/Saeko-Machi.pdf>
- Machi, S. (2013). Repeating for Unity of Mind. Retrieved from http://sachikoide.com/Mister_O_Corpus_SaekoMachi.pdf
- Norrick, N. R. (1987). Functions of Repetition in Conversation. *Text*, 7(3), 245-264.
- Pérez-Pereira, M. (1994). Imitations, Repetitions, Routines, and the Child's Analysis of Language: Insights from the Blind. *Journal of Child Language*, 21, 317-337.
- Perrin, L., Deshaies, D., & Paradis, C. (2003). Pragmatic Functions of Local Diaphonic Repetitions in Conversation. *Journal of Pragmatics*, 35, 1843-1860.
- Pomerantz, A., & Fehr, B. J. (1997). Conversation Analysis: An Approach to the Study of Social Action as Sense Making Practices. In T. A. , van Dijk, (Ed.), *Discourse as Social Interaction* (pp. 64-91). London: Sage
- Pridham, F. (2001). *The Language of Conversation*. London: Routledge.
- Sacks, H., Schegloff, E. A., & Jefferson, G. (1974). A Simplest Systematics for the Organization of Turn-taking for Conversation. *Language*, 50(4), 696-735.
- Sawir, E. (2003). Keeping up with Native Speakers: The Many and Positive Roles of Repetition in the Conversations of EFL Learners. *Asian EFL Journal*, 6(4), 1-32.
- Silva, G. V., & Santos, D. (2006). Framing Participation through Repetition: The Case of a Portuguese Learner in Different Settings. *Portuguese Language Journal*, 1, 1-23.
- Svennevig, J. (2004). Other-repetition as Display of Hearing, Understanding and Emotional Stance. *Discourse Studies*, 6(4), 489-516.
- Tannen, D. (1989). *Talking Voices: Repetition, Dialogue, and Imagery in Conversational Discourse*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tannen, D. (2007). *Talking Voices: Repetition, Dialogue, and Imagery in Conversational Discourse* (2 ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Wong, J. (2000). Repetition in Conversation: A Look at 'First and Second Sayings'. *Research on Language and Social Interaction*, 33(4), 407-424.

Yurtdaş, G. T. (2012). Repetitions in Turkish: Talk among Friends. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*. Retrieved from <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1855/3396>

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ข้าพเจ้า.....ขอลงนามใน

เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้เพื่อเป็นหลักฐานว่า

1. ข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมการวิจัยเรื่อง “การกล่าวซ้ำคู่สนทนาในการสนทนาภาษาไทย (Other-repetition in Thai Conversation)” ของ นางสาววีณา วุฒิจันทร์ ด้วยความสมัครใจและพร้อมให้ความร่วมมือในการวิจัย
2. ก่อนที่จะลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัยให้ข้าพเจ้าเข้าใจดีแล้ว
3. ข้าพเจ้าได้รับการรับรองจากผู้วิจัยว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้น
4. ข้าพเจ้ามีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามที่ข้าพเจ้าไม่ต้องการตอบ และมีสิทธิ์ที่จะยุติการเข้าร่วมการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อข้าพเจ้า
5. ข้าพเจ้าได้รับการรับรองจากผู้วิจัยว่าจะเก็บข้อมูลของข้าพเจ้าไว้เป็นความลับ และใช้นามสมมติแทนนามจริงในการนำเสนอผลการวิจัยทั้งหมด
6. ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความข้างต้นแล้วทุกประการ และได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(.....)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววีณา วุฒิจำนงค์ เกิดวันที่ 27 มิถุนายน พุทธศักราช 2533 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาวิชาภาษาไทย จากภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2554 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ที่ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555 ระหว่างศึกษาได้รับทุนการศึกษาเงินทุนหลวงปู่พระพรหมคุณาภรณ์ (ด.เจียม กุลละวณิชย์) ประจำปีการศึกษา 2556 และทุนการศึกษา “วันกรรมสมเด็จพะพระปรมาธิบดีชินโรส” ประจำปีการศึกษา 2558

